หลักการอิสลาม

أركان الإسلام

(باللغة التايلاندية)

إعداد :

عمادة البحث العلمي. الجامعة الإسلامية بالمدينة المنورة

ترجمة : مجموعة من الطلبة التايلانديين بالجامعة

รวบรวมโดย : สำนักวิจัยและค้นคว้า มหาวิทยาลัยอิสลามนครมะดีนะฮฺ

แปลโดย : กลุ่มนักศึกษาไทย มหาวิทยาลัยอิสลามนครมะดีนะฮฺ

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานความร่วมมือเพื่อเผยแพร่และสอนอิสลาม

อัร-ร็อบวะฮฺ กรุงริยาด ประเทศซาอุดิอาระเบีย

:

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

Islamic Propagation Office in Rabwah

P.O.Box 29465 RIYADH 11457 – TEL 4454900 – 4916065

FAX: 4970126 - E-Mail: rabwah@islamhouse.com

http://www.islamhouse.com

1427 :

.

. .

:

www.islamhouse.com

(3320)

1427

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

هاتف : 4900 445 - 6065 491

عنوان الموقع : www.islamhouse.com

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ

ผู้ทรงเมตตา ผู้ทรงปรานียิ่งเสมอ

สารบัญ

คำนำ

การเผยแพร่ศาสตร์แห่งอิสลามนั้น มีบทบาทอย่างยิ่งในการอธิบายถึงแก่นแท้จริงของอิสลามและความมั่นคงของศาสนา ตลอดจนความรุ่งโรจน์ของประชาคมมุสลิม

นี่คือวัตถุประสงค์ที่สำคัญของมหาวิทยาลัยอิสลามนครมะดีนะฮฺที่กำลังดำเนินให้เป็นไปตามกระบวนการ เพื่อให้เกิดความสัมฤทธิผลบนเส้นทางของการเผยแพร่และการศึกษา

เพื่อส่งเสริมต่องานดังกล่าว สำนักวิจัยและค้นคว้าได้วางแผนและเตรียมการต่างๆในเชิงวิชาการ ส่วนหนึ่งจากการเตรียมการดังกล่าวคือ การศึกษาและค้นคว้าถึงสารัตถะและคุณค่าแห่งอิสลาม รวมทั้งการเผยแพร่ผลสรุปทางการศึกษาที่น่าเชื่อถือและถูกต้องที่สุดที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม ไม่ว่าจะเป็นด้านอะกีดะฮฺ(ความศรัทธา) และชะรีอะฮฺ (ด้านกฎหมาย)

สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับหลักการอิสลาม ซึ่งถือว่าเป็นโครงการหนึ่งของสำนักวิจัยและค้นคว้า โดยการแนะนำจากคณะกรรมการฝ่ายจัดการการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เพื่อให้เขียนงานชิ้นนี้อยู่ภายใต้หัวข้อดังกล่าว โดยคณะกรรมการฝ่ายวิชาการของสำนักงานได้ทำการศึกษาวิจัยและตรวจทานในงานชิ้นนี้ และคัดลอก

ออกมาตามความเหมาะสม ด้วยการพยายามศึกษารูปแบบทางวิชาการภายใต้รากฐานที่นำมาจากอัลกุรอานและซุนนะฮฺ

ทางสำนักฯ ได้พยายามอย่างยิ่งในการเตรียมงานวิจัยชิ้นนี้ เพื่อให้ประชาคมโลกมุสลิมได้รับสาระและแก่นสารจากศาสตร์แห่งอิสลาม ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ทางสำนักฯ ได้ดำเนินการแปลเป็นภาษาต่างๆ ทั่วโลกและเผยแพรโดยผ่านเครือข่ายอินเตอร์เนต

ขอพระองค์อัลลอฮฺทรงประทานคุณงามความดีแก่รัฐบาลซาอุดิอาระเบียในความพยายามและทุ่มเทกับการรับใช้เผยแพร่และปกป้องอิสลาม และจากที่มหาวิทยาลัยได้รับความอนุเคราะห์และสนับสนุนจากรัฐบาลซาอุดิอาระเบียมาโดยตลอด

เราขอวิงวอนจากอัลลอฮฺให้พระองค์ยังคุณประโยชน์จากการศึกษาและวิจัยในครั้งนี้ และขอพระองค์ทรงประทานความสำเร็จในการดำเนินภารกิจของสำนักฯ และขอให้เราได้รับความรักและความโปรดปรานจากพระองค์ และขอให้เราเป็นหนึ่งในบรรดาผู้นำสารแห่งทางนำและผู้ช่วยเหลือสัจธรรม

สำนักวิจัยและค้นคว้า มหาวิทยาลัยอิสลามนครมะดีนะฮฺ

หลักการอิสลามข้อที่หนึ่ง

การปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ
และมุหัมมัดเป็นศาสนทูตของพระองค์

การกล่าวปฏิญาณทั้งสองนี้ คือหนทางเข้าสู่อิสลาม เป็นหลักอิสลามที่สำคัญที่สุด ซึ่งจะยังไม่ถือว่าบุคคลหนึ่งเป็นมุสลิม นอกจากเขาจะต้องกล่าวและปฏิบัติตามข้อบ่งชี้ของคำปฏิญาณทั้งสองนี้ และด้วยเหตุนี้เองที่ผู้ปฏิเสธจะกลับกลายเป็นผู้ศรัทธาได้

หนึ่ง : ความหมายของการปฏิญาณว่า "ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ"

การปฏิญาณข้างต้น หมายถึง การกล่าวโดยรู้ถึงความหมายและปฏิบัติตามข้อบ่งชี้ของคำปฏิญาณ ทั้งในส่วนการกระทำที่เปิดเผยและในส่วนลึกของจิตใจ

ส่วนการกล่าวเพียงอย่างเดียวโดยไม่รู้ถึงความหมายและไม่ปฏิบัติตามข้อบ่งชี้ของคำปฏิญาณนี้ จะไม่ยังประโยชน์ใดๆ แก่ผู้ที่ปฏิบัติเลย ยิ่งไปกว่านั้นมันก็จะกลับมาเป็นหลักฐานมัดตัวเขาเองเสียอีก

ดังนั้น ความหมายโดยสรุปของคำว่า ( ) อ่านว่า "ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ" ก็คือ **ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรต้องเคารพสักการะและภักดีอย่างแท้จริง นอกจากอัลลอฮฺ**

คำปฏิญาณประกอบขึ้นมาจากสองส่วนด้วยกันคือ **การปฏิเสธ** และ**การยืนยัน**

กล่าวคือ ปฏิเสธคุณลักษณะความเป็นเจ้าที่คู่ควรแก่การเคารพสักการะออกจากสิ่งอื่นทั้งมวลนอกจากอัลลอฮฺ และยืนยันคุณลักษณะนี้แด่อัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว ไม่มีการภาคีใดๆ สำหรับพระองค์ในคุณลักษณะนี้ ซึ่งรวมไปถึงการปฏิเสธพระเจ้าจอมปลอมทั้งหลายที่ถูกกราบไหว้บูชา ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์ หิน ต้นไม้ หรือแม้กระทั่งอารมณ์ความอยากของมนุษย์ก็ตาม พร้อมทั้งต้องแสดงความไม่พอใจและปลีกตัวห่างสิ่งดังกล่าวด้วย เพราะผู้ใดก็ตามที่กล่าวคำปฏิญาณนี้ โดยไม่ปฏิเสธต่อสิ่งที่ถูกสักการะอื่นๆ นอกจากอัลลอฮฺ ก็เหมือนกับว่าเขาไม่ได้กล่าวมันนั่นเอง

อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

(163 :)

ความว่า : และผู้ที่คู่ควรแก่การเคารพสักการะของพวกเจ้านั้นมีเพียงองค์เดียว ไม่มีผู้ที่คู่ควรแก่การสักการะใดๆนอกจากพระองค์ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอเท่านั้น [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 163]

และพระองค์ได้ตรัสอีกว่า

(256:)

ความว่า : ไม่มีการบังคับใดๆ (ให้นับถือ) ในศาสนาอิสลาม แน่นอนความเที่ยงตรงถูกต้องนั้นได้เป็นที่กระจ่างแจ้งแล้วจากความผิดอันคดเคี้ยว ดังนั้นผู้ใดปฏิเสธศรัทธาต่อ อัต-ตอฆูต (ทุกสิ่งที่ถูกสักการะนอกจากอัลลอฮฺ) และศรัทธาต่ออัลลอฮฺแล้ว แน่นอนเขาได้ยึดห่วงอันมั่นคงไว้แล้ว โดยไม่มีการขาดใดๆเกิดขึ้นกับมัน และอัลลอฮฺนั้นเป็นผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงรอบรู้ [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 256]

ดังนั้น คำว่า ( ) **"อิลาฮฺ"** จึงหมายถึง พระเจ้าผู้ที่คู่ควรแก่การสักการะอย่างแท้จริง

ส่วนผู้ที่มีความเชื่อว่า คำว่า ( ) **"อิลาฮฺ"** หมายถึงพระเจ้าผู้สร้าง ผู้ทรงประทานปัจจัยยังชีพ ผู้ทรงเดชานุภาพในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ และเข้าใจว่าการเชื่อมั่นเพียงเท่านี้ถือเป็นการเพียงพอแล้วโดยไม่ต้องมีการศรัทธาในเอกภาพของอัลลลอฮฺในการเคารพสักการะ บุคคลผู้นี้ การกล่าวปฏิญาณ **( )** **"ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ"** ของเขานั้นจะไม่ยังประโยชน์ใดๆ แก่เขาเลย ในการที่จะทำให้เขาเข้าสู่อิสลาม หรือทำให้เขาปลอดภัยจากการลงโทษอันถาวรในวันอาคิเราะฮฺ อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

(31:)

ความว่า : จงกล่าวเถิด (มุหัมมัด) ใครกันเล่าที่เป็นผู้ประทานปัจจัยยังชีพที่มาจากฟากฟ้า และแผ่นดินแก่พวกท่าน ใครกันเล่าเป็นเจ้าของการได้ยินและการมองเห็น และใครกันเล่าเป็นผู้ให้มีชีวิตหลังจากการตาย และเป็นผู้ให้ตายหลังจากมีชีวิตมา และใครกันเล่าเป็นผู้บริหารกิจการ แล้วพวกเขาจะกล่าวตอบกันว่า “คืออัลลอฮฺ” ดังนั้นจงกล่าวเถิดว่า แล้วพวกเจ้าจะไม่ยำเกรง(พระองค์)ดอกหรือ? [ยูนุส โองการที่ 31]

และพระองค์ได้ตรัสอีกว่า

(60:)

ความว่า : หรือผู้ใดเล่าที่สร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดิน และทรงประทานน้ำจากฟากฟ้าแก่พวกเจ้า ซึ่งเราได้ให้สวนต่างๆ อันสวยงามงอกเงยขึ้นมา ซึ่งพวกเจ้า ก็ไม่สามารถที่จะทำให้ต้นไม้ของมันงอกเงยขึ้นมาได้ และจะมีพระเจ้าอื่นคู่เคียงกับอัลลอฮฺอีกหรือ หากแต่พวกเขาเป็นกลุ่มชนที่(นำสิ่งอื่นมา)เทียบเท่า(อัลลอฮฺ)? [อัน-นัมลฺ โองการที่ 60]

และพระองค์ได้ตรัสอีกว่า

(87:)

ความว่า : และหากเจ้าถามพวกเขาว่า ใครเป็นผู้สร้างพวกเขา พวกเขาก็จะกล่าวว่า “อัลลอฮฺ” แล้วด้วยเหตุอันใดพวกเขาจึงถูกหันเหไปทางอื่น? [อัซ-ซุครุฟ โองการที่ 87]

สอง : เงื่อนไขของการปฏิญาณ

การกล่าวคำปฏิญาณข้างต้นนี้ มีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. **การรู้ถึงความหมายของการปฏิญาณ** ทั้งในแง่การปฏิเสธการเคารพสักการะสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮฺ และในแง่การยืนยันถึงสิทธิที่จะได้รับการเคารพสักการะของอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว ซึ่งการรู้ถึงความหมายของคำปฏิญาณนี้ตรงข้ามกับการไม่รู้

2. **การเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่** โดยการกล่าวคำปฏิญาณด้วยความเชื่อมั่นอย่างเด็ดเดี่ยวแน่นอนในความหมายของมัน ซึ่งความเชื่อมั่นตรงข้ามกับความสงสัยเคลือบแคลง

3. **การยอมรับในคำปฏิญาณ** ซึ่งตรงข้ามกับคำปฏิเสธ หมายถึงการยอมรับในทุกสิ่งที่คำปฏิญานได้บ่งชี้เอาไว้ ทั้งใจและวาจา โดยเชื่อในคำบอกเล่า ปฏิบัติตามคำสั่ง ออกห่างข้อห้าม และไม่ขัดกับตัวบทหลักฐาน โดยการไม่ยอมรับหรือตีความเบี่ยงเบน ซึ่งการยอมรับนี้ตรงข้ามกับการปฏิเสธไม่ยอมรับ

4. **การปฏิบัติตามสิ่งที่คำปฏิญาณได้ระบุเอาไว้** ทั้งโดยเปิดเผย (โดยการปฏิบัติอย่างเปิดเผย และ/หรือ ในที่เปิดเผย) และซ่อนเร้นของจิตใจ ซึ่งตรงข้ามกับความไม่จริงใจ

5. **ความสัตย์และความจริงใจ** ซึ่งตรงข้ามกับการโกหกทั้งนี้โดยการกล่าวคำปฏิญาณด้วยความสัตย์และจริงใจจากหัวใจ โดยที่จิตใจต้องสอดคล้องกับคำพูด และส่วนลึกต้องตรงกับพฤติกรรมที่แสดงออกมา

ส่วนผู้ที่กล่าวคำปฏิญาณด้วยลมปาก แต่ปฏิเสธในความหมายของมันนั้น การกล่าวของเขาจะไม่ยังประโยชน์ใดๆแก่เขาเลย เช่นเดียวกับพวกมุนาฟิก(พวกกลับกลอก สับปลับ) ที่พวกเขาจะพูดในสิ่งที่ตรงกันข้ามกับจิตใจของพวกเขา

6. **ความบริสุทธิ์ใจในการปฏิบัติตนเพื่ออัลลอฮฺ** ซึ่งตรงข้ามกับการภาคีต่อพระองค์ หมายถึงการทำให้การงานต่างๆนั้นปราศจากซึ่งสิ่งเจือปนที่เป็นการตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ ทั้งนี้ด้วยการมีเจตนาที่ดีบริสุทธิ์ใจเพื่อพระองค์ ดังที่อัลลอฮฺได้ตรัสไว้ว่า

(5:)

ความว่า : และพวกเขามิได้ถูกบัญชาให้กระทำอื่นใดนอกจากเพื่อเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ ด้วยเจตนาบริสุทธิ์ในการภักดีต่อพระองค์ และอยู่ในแนวทางที่เที่ยงตรง [อัล-บัยยินะฮฺ โองการที่ 5]

7. **การมีความรักความพอใจ** ซึ่งตรงข้ามกับความโกรธเกลียดและไม่พอใจ โดยต้องมีความรักต่อคำปฏิญาณ และรักต่อสิ่งที่คำ

ปฏิญาณได้บ่งชี้และระบุเอาไว้ รักในผู้ที่ยึดมั่นในเงื่อนไขของคำปฏิญาณนี้ และต้องเกลียดชังต่อสิ่งที่ตรงข้ามกับสิ่งดังกล่าวนี้

ซึ่งเครื่องหมายที่จะบ่งชี้ถึงสิ่งดังกล่าวก็คือ การทำให้สิ่งที่อัลลอฮฺทรงรักนั้นอยู่เหนือสิ่งอื่นทั้งปวง ถึงแม้ว่าจะค้านกับความรู้สึกของตัวเอง และจะต้องไม่พอใจในสิ่งที่อัลลอฮฺไม่พอใจ แม้ว่าความรู้สึกของตนเองจะเอนเอียงไปสู่สิ่งนั้นก็ตาม พร้อมทั้งต้องให้การสนับสนุนต่อผู้ที่สนับสนุนช่วยเหลืออัลลอฮฺและรอซูลของพระองค์ และต้องต่อต้านผู้ที่ต่อต้านอัลลอฮฺและรอซูลของพระองค์

ดังที่อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

(4:)

ความว่า : แน่นอนได้มีแบบอย่างอันดีงามสำหรับพวกเจ้าแล้ว จากศาสนทูตอิบรอฮีม(อับราฮัม)และบรรดา(ผู้ศรัทธา)ที่อยู่ร่วมกับเขา เมื่อพวกเขากล่าวแก่กลุ่มชนของพวกเขาว่า “แท้จริงพวกเราขอปลีกตัวจากพวกท่านและจากสิ่งที่พวกท่านเคารพสักการะนอกจากอัลลอฮฺ เราขอปฏิเสธ(ศาสนาของ)พวกท่านและการเป็นปฏิปักษ์และความเกลียดชังระหว่างพวกเรากับพวกท่านได้ปรากฏขึ้นแล้ว (และจะคงอยู่)ตลอดไป จนกว่าพวกท่านจะศรัทธาต่ออัลลอฮฺพระองค์เดียว”[อัล-มุมตะหะนะฮฺ โองการที่ 4]

และพระองค์ได้ตรัสอีกว่า

(165:)

ความว่า : และในหมู่มนุษย์นั้นมีผู้ยึดถือบรรดาภาคีอื่นจากอัลลอฮฺ ซึ่งพวกเขารักภาคีเหล่านั้นเช่นเดียวกับที่รักอัลลอฮฺ แต่บรรดาผู้ศรัทธานั้นเป็นผู้ที่รักอัลลอฮฺมากยิ่งกว่า [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 165]

ใครก็ตามที่กล่าว ( ) **"ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ"** ด้วยความบริสุทธิ์ใจและมั่นใจอย่างแน่วแน่ ไร้ซึ่งการชิริก (ตั้งภาคี) ปราศจากบิดอะฮฺ (อุตริกรรม) และการฝ่าฝืนแล้ว แน่นอนเขาย่อมได้รับทางนำให้รอดพ้นจากความหลงผิดในโลกนี้ และได้รับความปลอดภัยจากการลงโทษในนรก

ดังนั้นจึงจำเป็นสำหรับทุกคนที่จะต้องปฏิบัติเงื่อนไขดังกล่าวอย่างครบถ้วน หมายความว่า เงื่อนไขดังกล่าวต้องรวมอยู่ในตัวของคนคนนั้นและเขาจะต้องยึดมันไว้ให้มั่น แต่ไม่ได้หมายความว่าเพียงแค่การท่องจำมันอย่างเดียวเท่านั้น

คำปฏิญาณว่า ( ) **"ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ"** นี้ คือการศรัทธาในเอกภาพของอัลลอฮฺในความเป็นพระเจ้าผู้คู่ควรแก่การเคารพสักการะโดยถือได้ว่าเป็น **เตาฮีด**(การศรัทธาในเอกภาพของอัลลอฮฺ) ที่สำคัญที่สุด ซึ่งความขัดแย้งระหว่างบรรดาศาสนทูตของอัลลอฮฺกับประชาชาติของแต่ละท่านนั้น มักจะดำเนินอยู่ตรงการศรัทธาในเอกภาพ

ของอัลลลอฮฺทุกรูปแบบ และด้วยเหตุนี้เองอัลลอฮฺจึงส่งศาสนทูตต่างๆ ลงมา ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

(36:)

ความว่า : และแน่นอนเราได้ส่งรอซูล(ศาสนทูต)มาในทุกๆ ประชาชาติ (โดยมีบัญชาว่า) "พวกท่านจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ และจงหลีกห่างจากสิ่งที่ถูกสักการะต่างๆ" [อัน-นะฮฺลิ โองการที่ 36]

และพระองค์ได้ตรัสว่า

(25:)

ความว่า : และเรามิได้ส่งรอซูลคนใดมาก่อนหน้าเจ้า(มุฮัมมัด) นอกจากเราจะได้บัญชาแก่เขาว่า "แท้จริงไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้นอกจากข้า ดังนั้นพวกเจ้าจงเคารพภักดีต่อข้าเถิด" [อัล- อันบิยาอฺ โองการที่ 25]

ดังนั้นเมื่อเอ่ยถึงคำว่า **เตาฮีด** ก็จะหมายถึง **การศรัทธาในเอกภาพของอัลลลอฮฺ**

เตาฮีด อุลูฮิยะฮฺ

ความหมายของ ( ) **"เตาฮีด อุลูฮิยะฮฺ"** หรือการศรัทธาในเอกภาพของอัลลลอฮฺในฐานะผู้เป็นพระเจ้าผู้คู่ควรแก่การถูกเคารพสักการะ

หมายถึง การยอมรับว่าอัลลอฮฺคือพระเจ้าผู้คู่ควรแก่การเคารพสักการะโดยแท้จริงเหนือสิ่งอื่นใดทั้งมวล และให้การเอกสิทธิ์ในการสักการะพระองค์เพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใดๆต่อพระองค์ ซึ่งการศรัทธาในเอกภาพของพระองค์ประเภทนี้มีชื่อเรียกหลายชื่อด้วยกันดังต่อไปนี้

1. ( ) **“เตาฮีด อัล-อิลาฮิยะฮฺ”** หรือ **“เตาฮีด อัล-อุลูฮิยะฮฺ”** ที่มีชื่อเช่นนี้เพราะเกิดมาจากความรักอันบริสุทธิ์ในอัลลอฮฺนั่นเอง

2. ( ) **“เตาฮีด อัล-อุบูดิยะฮฺ”** หรือ **“เตาฮีด อิบาดะฮฺ”** ทั้งนี้เพราะการศรัทธาในเอกภาพชนิดนี้ตั้งอยู่บนหลักแห่งความบริสุทธิ์ใจ ในการสักการะต่ออัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว

3. ( ) **“เตาฮีด อัล-อิรอดะฮฺ”** หรือทั้งนี้เพราะตั้งอยู่บนหลักแห่งความตั้งใจในการปฏิบัติสิ่งต่างๆเพื่ออัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว

4. ( ) **“เตาฮีด อัล-ก็อซฺด์”** ทั้งนี้เพราะตั้งอยู่บนหลักการทำเจตนาให้บริสุทธิ์ อันจะยังผลให้เกิดความบริสุทธิ์ใจในการกระทำเพื่ออัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว

5. ( ) **“เตาฮีด อัต-เฏาะลับ”** ทั้งนี้เพราะตั้งอยู่บนหลักความบริสุทธิ์ใจในการวิงวอนขอต่ออัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว

6. ( ) **“เตาฮีด อัล-อะมัล”** ทั้งนี้เพราะตั้งอยู่บนหลักแห่งความบริสุทธิ์ใจในการปฏิบัติศาสนกิจต่างๆเพื่ออัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว

บัญญัติการศรัทธาในเอกภาพของอัลลลอฮฺด้านอุลูฮิยะฮฺ

การศรัทธาในเอกภาพของอัลลลอฮฺในความเป็นพระเจ้าผู้คู่ควรแก่การเคารพสักการะนั้นเป็นฟัรฎู(หน้าที่จำเป็น)แก่มนุษย์ทุกคน

บุคคลหนึ่งจะยังไม่เข้าสู่อิสลามได้ นอกจากว่าเขาจะต้องมีเตาฮีดชนิดนี้เสียก่อน และเขาจะไม่รอดพ้นจากไฟนรกได้ นอกจากจะต้องเชื่อมั่นและปฏิบัติตามข้อบ่งชี้ของเตาฮีดนี้ทุกประการ

ซึ่งถือได้ว่าเป็นหน้าที่จำเป็นอันดับแรกที่บุคคลหนึ่งต้องเชื่อมั่นและปฏิบัติ และจะต้องเป็นสิ่งแรกในการเรียกร้องเชิญชวนสู่อิสลาม ซึ่งคำสั่งใช้ของอัลลอฮฺที่ปรากฎอยู่ในอัลกุรอานและหะดีษฺย่อมบ่งชี้ถึงความจำเป็นได้เป็นอย่างดีเพราะอัลลอฮฺนั้นทรงสร้างสิ่งต่างๆและประทานคัมภีร์ลงมาก็เพื่อการนี้นั่นเอง

อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

(36:)

ความว่า : จงกล่าวเถิด(โอ้มุหัมมัด)ว่า แท้จริงฉันถูกบัญชาให้เคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ และจะไม่ตั้งภาคีเทียบเคียงพระองค์และสู่พระองค์ที่ฉันจะเชิญชวน และสู่พระองค์เท่านั้นคือการกลับไปของฉัน [อัร-เราะอฺด์ โองการที่ 36]

และพระองค์ได้ตรัสอีกว่า

(56:)

ความว่า : และข้า(อัลลอฮฺ)มิได้สร้างญินและมนุษย์เพื่อกิจอื่นใด เว้นแต่เพื่อพวกเขาจะเคารพภักดีต่อข้า [อัซ-ซาริยาต โองการที่ 56]

และดังที่ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้กล่าวกับท่านมุอาซฺ เมื่อครั้งที่ท่านได้ส่งท่านมุอาซฺไปเมืองเยเมนว่า มีความว่า “(โอ้มุอาซฺ) เจ้าจะต้องไปยังกลุ่มชนหนึ่งที่เป็นอะฮฺลุลกิตาบ(บรรดาผู้ได้รับการประทานคัมภีร์ชาวยิวหรือคริสเตียน) สิ่งแรกที่ท่านจะต้องเชิญชวนพวกเขา คือการปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ ซึ่งหากพวกเขาเชื่อฟังเจ้าในสิ่งดังกล่าว เจ้าก็จงสอนแก่พวกเขาว่าอัลลอฮฺได้ทรงกำหนดการละหมาดห้าเวลาในหนึ่งวันและหนึ่งคืนให้เป็นหน้าที่สำหรับพวกเขา และหากว่าพวกเขาเชื่อฟังเจ้า ก็จงบอกพวกเขาอีกว่า อัลลอฮฺได้ทรงกำหนดให้เป็นหน้าที่สำหรับพวกเขาซึ่งการบริจาค ซึ่งจัดเก็บจากผู้มีฐานะและแจกจ่ายคืนกลับไปให้กับผู้ขัดสนในหมู่พวกเขา” (รายงานโดยอัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

เตาฮีดชนิดนี้ถือได้ว่าเป็นการกระทำที่ดีที่สุดและเป็นการกระทำที่สำคัญที่สุดในการลบล้างความผิด ดังที่ท่านอัล-อัล-อัล-บุคอรีย์ย์และท่านมุสลิมได้บันทึกวจนะของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมตามรายงานของท่านอิตบานมีความว่า “อัลลอฮฺทรงทำให้ผู้ที่กล่าวปฏิญาณว่า ( ) “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ” โดยหวัง(เจตนา)ในการกระทำดังกล่าวเพื่ออัลลอฮฺนั้น ให้เขาเป็นที่ต้องห้ามจากไฟนรก”

ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบรรดาศาสนทูตต่อคำปฏิญาณนี้

บรรดารอซูล(ศาสนทูต)ทั้งหมดนั้นมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการเรียกร้องเชิญชวนกลุ่มชนของพวกเขาสู่การปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่คู่ควรแก่การสักการะโดยแท้จริงนอกจากอัลลอฮฺ และในการสำทับกลุ่มชนเหล่านั้นให้มีความเกรงกลัวต่อการปฏิเสธคำปฏิญาณอันนี้ ซึ่งอัลกุรอานได้ระบุเอาไว้ในหลายจุดด้วยกัน

ดังที่อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

(25:)

ความว่า : และเรามิได้ส่งรอซูลคนใดมาก่อนเจ้า(มุหัมมัด) นอกจากเราได้บัญชาแก่เขาว่า แท้จริงไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้นอกจากข้า ดังนั้นพวกเจ้าจงเคารพภักดีต่อข้าเถิด [อัล-อันบิยาอฺ โองการที่ 25]

และท่านรอซูลมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมยังได้ยกตัวอย่างเปรียบเทียบความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบรรดาศาสนทูตทั้งหลายในการเรียกร้องเชิญชวนสู่คำปฏิญาณนี้ โดยท่านได้กล่าวไว้ซึ่งมีความว่า "นบีทั้งหลายนั้นเป็นพี่น้องกัน พ่อเดียวต่างแม่ แม่ของพวกเขานั้นต่างกัน แต่ศาสนานั้นเป็นหนึ่งเดียว" ทั้งนี้เพราะแก่นหลักของศาสนาที่บรรดานบีทั้งหลายนำมานั้นมีเพียงหนึ่งเดียว คือ การเตาฮีดต่ออัลลอฮฺ ถึงแม้ว่ารายละเอียดในข้อบัญญัติจะต่างกันก็ตาม ซึ่งก็เหมือนกับลูกต่างแม่กันที่มีพ่อคนเดียวกัน

สาม : ความหมายของการปฏิญาณว่า “มุหัมมัดเป็นรอซูลของอัลลอฮฺ”

1. ความหมายของการปฏิญาณว่า “มุหัมมัดคือรอซูล(ศาสนทูต)ของอัลลอฮฺ” นั้น คือการเชื่อฟังท่านในสิ่งที่ท่านสั่งใช้ เชื่อมั่นในสิ่งที่ท่านบอก ออกห่างจากสิ่งที่ท่านห้ามปรามและสำทับไว้ และจะต้องไม่ปฏิบัติศาสนกิจใดๆ นอกจากในสิ่งที่ท่านได้บัญญัติเอาไว้เป็นแบบอย่าง

2. การเข้าถึงความหมายของการปฏิญาณว่า “มุหัมมัดเป็นรอซูลของอัลลอฮฺ” นั่นคือการปฏิญาณดังกล่าวจะเป็นรูปธรรมขึ้นมาได้ก็โดยการศรัทธาและเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่ที่สุดว่า มุหัมมัดนั้นคือบ่าวและศาสนทูตที่อัลลอฮฺทรงส่งมายังมนุษย์และญินทั้งมวล

ท่านเป็นนบีและรอซูลคนสุดท้าย ท่านเป็นบ่าวที่ใกล้ชิดกับอัลลอฮฺมากที่สุด แต่ในตัวท่านนั้นไม่มีคุณสมบัติแห่งความเป็นเจ้าใดๆ พร้อมทั้งต้องปฏิบัติตามและให้ความสำคัญต่อคำสั่งและข้อห้ามรวมถึงการยึดมั่นในแบบอย่างของท่าน ทั้งในการกระทำ การพูด หรือความเชื่อก็ตาม ดังที่อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

(158:)

ความว่า : จงกล่าวเถิด(มุหัมมัด)ว่า โอ้มนุษย์ทั้งหลายแท้จริงฉันคือรอซูลของอัลลอฮฺมายังพวกท่านทั้งมวล [อัล-อะอฺรอฟ โองการที่ 158]

และพระองค์ได้ตรัสอีกว่า

(28:)

ความว่า : และเรามิได้ส่งเจ้ามาเพื่ออื่นใด เว้นแต่เป็นผู้แจ้งข่าวดีและเป็นผู้ตักเตือนแก่มนุษย์ทั้งหลาย [สะบะอฺ โองการที่ 28]

และพระองค์ได้ตรัสอีกว่า

(40:)

ความว่า : มุหัมมัดมิได้เป็นบิดาของผู้ใดในหมู่บุรุษของพวกเจ้า แต่เป็นรอซูลของอัลลอฮฺและเป็นคนสุดท้ายแห่งบรรดานบีของอัลลอฮฺ [อัล-อะฮฺซาบ โองการที่ 40]

และพระองค์ยังได้ตรัสอีกว่า

(93 :)

ความว่า : จงกล่าวเถิด (โอ้มุหัมมัด) มหาบริสุทธิ์แห่งพระผู้อภิบาลของฉัน ฉันมิได้เป็นอื่นใด นอกจากมนุษย์ผู้เป็นรอซูล(ศาสนทูต) เท่านั้น [อัล-อิสรออฺ โองการที่ 93]

การปฏิญาณดังกล่าวนี้ ประมวลไว้หลายประเด็นด้วยกันคือ

1. การเชื่อมั่นยอมรับด้วยส่วนลึกของหัวใจในการเป็นรอซูลของท่าน

2. การกล่าวยืนยันและยอมรับด้วยคำพูดอย่างเปิดเผยในความเป็นรอซูลของท่าน

3. การปฏิบัติตามท่านโดยการปฏิบัติตามสัจธรรมที่ท่านนำมา และละเว้นความไม่ถูกต้องที่ท่านได้ห้ามไว้

ดังที่อัลลอฮฺได้ได้ตรัสไว้ว่า

(158 :)

ความว่า : ดังนั้นพวกท่านทั้งหลายจงศรัทธาต่ออัลลอฮฺและรอซูลของพระองค์ ผู้เป็นนบีที่เขียนและอ่านไม่ได้ ซึ่งเขาได้ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและคำดำรัสทั้งหลายของพระองค์ และพวกเจ้าจงปฏิบัติตามเขาเถิด เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับการชี้นำ [อัล- อะอฺรอฟ โองการที่ 158]

4. การเชื่อมั่นในทุกสิ่งที่ท่านบอกไว้ว่าเป็นความจริง

5. การมีความรักต่อท่านมากกว่ารักตนเอง ทรัพย์สิน ลูกหลาน พ่อแม่ หรือมนุษย์ทั้งมวล เพราะว่าท่านคือศาสนทูตของอัลลอฮฺ การรักท่านก็เป็นส่วนหนึ่งของการรักอัลลอฮฺและการรักเพื่ออัลลอฮฺ

ดังนั้นความหมายที่แท้จริงของการรักอัลลอฮฺคือ การปฏิบัติตามท่านโดยการเชื่อฟังคำสั่ง และออกห่างข้อห้ามของท่าน รวมทั้งการช่วยเหลือและสนับสนุนท่าน ดังที่อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

(31 :)

ความว่า : จงกล่าวเถิด(มุหัมมัด)หากพวกท่านรักอัลลอฮฺก็จงปฏิบัติตามฉัน แล้วอัลลอฮฺก็จะทรงรักพวกท่าน และจะทรงอภัยให้แก่พวกท่านซึ่งความผิดทั้งหลายของพวกท่าน [อาล อิมรอน โองการที่ 31]

และท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ก็ได้กล่าวไว้ความว่า “คนหนึ่งในพวกท่านจะยังไม่มีศรัทธาอย่างสมบูรณ์จนกว่า ฉัน

จะเป็นที่รักของเขายิ่งกว่าพ่อของเขา ลูกของเขา และมนุษย์ทั้งหมด” (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

(157 :)

ความว่า : ดังนั้นบรรดาผู้ที่ศรัทธาต่อเขา และให้ความสำคัญแก่เขา และช่วยเหลือเขา และปฏิบัติตามแสงสว่างที่ถูกประทานลงมาแก่เขาแล้วไซร้ ชนเหล่านี้แหละคือบรรดาผู้ที่ประสบความสำเร็จ [อัล-อะอฺรอฟ โองการที่ 157]

6. การเชื่อมั่นว่า แบบฉบับของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิวะสัลลัม นั้นคือที่มาของหลักการอิสลาม มีฐานะเทียบเท่าอัลกุรอาน ซึ่งไม่อาจคัดค้านโต้แย้งได้ด้วยเหตุผลทางสติปัญญาและความคิด

7. การเอาแบบฉบับของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิวะสัลลัม มาปฏิบัติและการยอมรับให้คำพูดของท่านอยู่เหนือคำพูดของบุคคลอื่นทั้งมวล ซึ่งรวมถึงการยอมรับพอใจและให้ข้อบัญญัติของท่านเป็นเครื่องตัดสินโดยเด็ดขาด ดังที่อัลลอฮฺ ได้ตรัสว่า

(65:)

ความว่า : ขอสาบานด้วยพระเจ้าของเจ้าว่า เขาเหล่านั้นจะยังไม่ศรัทธาจนกว่าพวกเขาจะให้เจ้าตัดสินในสิ่งที่ขัดแย้งกันระหว่างพวกเขา และพวกเขาก็ไม่รู้สึกถึงความคับใจใดๆในจิตใจของพวกเขาต่อสิ่งที่เจ้าได้ตัดสินไป และพวกเขาก็ยอมรับและจำนนโดยดี [อัน-นิสาอฺ โองการที่ 65]

สี่ : คุณค่าและความประเสริฐของคำปฏิญาณทั้งสองนี้

คำปฏิญาณทั้งสองนี้มีคุณค่าและความประเสริฐอย่างยิ่ง ดังที่อัลกุรอานและหะดีษฺได้ระบุเอาไว้ดังต่อไปนี้.

1. คำปฏิญาณทั้งสองนี้เป็นหลักการแรกของอิสลาม เป็นพื้นฐานและต้นตอของศาสนา เป็นสิ่งแรกที่บุคคลหนึ่งจะเข้าสู่อิสลามได้

2. การมีเตาฮีดต่ออัลลอฮฺและยึดเอาแบบฉบับของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม มาเป็นมาตรฐานในการตัดสินจะเกิดขึ้นได้ก็โดยการทำให้การปฏิญาณทั้งสองนี้เป็นรูปธรรม

3. คำปฏิญาณทั้งสองนี้นำไปสู่ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพราะผู้ใดก็ตามที่กล่าวคำปฏิญาณทั้งสองนี้ มันก็จะเป็นสาเหตุให้ชีวิตและทรัพย์สินของเขาปลอดภัย (หมายความว่า)อิสลามได้ให้ความคุ้มครองแก่ชีวิตและทรัพย์สินของมุสลิมอย่างเสมอภาค

4. การกล่าว ( ) "ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ" เป็นการปฏิบัติในสิ่งที่ดีและเป็นเหตุสำคัญในการลบล้างความผิด ทั้งยังเป็นเหตุให้ตาชั่งแห่งความดีในวันกิยามะฮฺนั้นมีน้ำหนักมากขึ้นอีก และเป็นสาเหตุในการเข้าสวรรค์และปลอดภัยจากไฟนรก โดยหากนำเอาชั้นฟ้า

และแผ่นดินทั้งหมดมาวางในตาชั่งข้างหนึ่งและนำ ( ) มาวางในตาชั่งอีกข้างหนึ่ง คำว่า ( ) นั้นย่อมหนักกว่าแน่นอน

ท่านอิมามมุสลิมได้รายงานจากท่านอุบาดะฮฺซึ่งได้อ้างถึงท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมว่า ท่านได้กล่าวไว้ความว่า "ผู้ใดปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺและมุหัมมัดเป็นบ่าวและศาสนทูตของพระองค์ อัลลอฮฺจะทรงทำให้นรกเป็นที่ต้องห้ามแก่เขา"

5. คำปฏิญาณประกอบไปด้วยการรำลึก วิงวอน และสรรเสริญต่ออัลลอฮฺ ประมวลไว้ซึ่งการวิงวอนร้องเรียกและวิงวอนขอ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการรำลึกที่มากความหมายและมีผลตอบแทนมากที่สุด เป็นคำพูดที่ดียิ่ง เป็นสายสัมพันธ์อันเหนียวแน่น เป็นคำพูดแห่งความบริสุทธิ์ใจ และด้วยเหตุแห่งคำนี้เอง สิ่งต่างๆจึงถูกสร้าง ศาสนทูตจึงถูกส่งมา และคัมภีร์จึงถูกประทานลงมา

ฉะนั้นใครก็ตามที่กล่าวและปฏิบัติตามข้อบ่งชี้ของคำปฏิญาณนี้ด้วยความจริงใจ บริสุทธิ์ใจ ยอมรับและมีความรักต่อคำปฏิญาณนี้แล้ว อัลลอฮฺก็จะทรงให้เขาได้เข้าสวรรค์ตามผลแห่งการปฏิบัติของเขา

หลักการอิสลามข้อที่สอง

การละหมาด (อัศ-เศาะลาฮฺ)

การละหมาด จัดเป็นการปฏิบัติศาสนกิจที่สำคัญที่สุดในอิสลาม โดยมีหลักฐานและข้ออ้างอิงทางศาสนามากมาย ที่ชี้ถึงความสำคัญและความประเสริฐของการละหมาด โดยได้ระบุว่า การละหมาดคือสายใยสัมพันธ์ระหว่างบ่าวกับพระผู้อภิบาลของเขา ซึ่งการละหมาดยังเป็นสิ่งชี้ชัดว่า บ่าวผู้นั้นเคารพภักดีต่อพระผู้อภิบาลของเขาหรือไม่

หนึ่ง : นิยามของการละหมาด

ความหมายตามรากศัพท์ในภาษาอาหรับ ( ) "อัศ-เศาะลาฮฺ" หรือ การละหมาด หมายถึง ( ) "อัด-ดุอาอฺ" หรือ การขอพร ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(103 :)

ความว่า : และเจ้าจงขอพรให้แก่พวกเขาเถิด เพราะแท้จริงการขอพรของเจ้านั้น ทำให้เกิดความสุขใจแก่พวกเขา [อัตเตาบะฮฺ โองการที่ 103]

ความหมายในแง่ศาสนบัญญัติ การละหมาด คือ การเคารพภักดี ซึ่งประกอบด้วยคำกล่าวและอิริยาบถต่างๆ ที่มีลักษณะเฉพาะ เริ่มต้นด้วยการกล่าวตักบีรฺ (อัลลอฮุอักบัรฺ) และสิ้นสุดด้วยการให้สลาม (อัสสลามมูอะลัยกุม วะเราะฮฺมะตุลลอฮฺ)

- คำกล่าวในที่นี้หมายถึง : การกล่าวตักบีรฺ การอ่านอัลกุรอาน การกล่าวตัสบีฮฺ(การสรรเสริญ) การกล่าวดุอาอฺ(วิงวอนขอ) และสิ่งอื่นๆ
- อิริยาบทในที่นี้หมายถึง : การยืนตรง การรุกูอฺ(การโค้ง) การสุญูด(การกราบ) การนั่งและสิ่งอื่นๆ

สอง : ความสำคัญของการละหมาดต่อบรรดานบีและรอซูล

การละหมาดนับว่าเป็นหนึ่งในการปฏิบัติศาสนกิจที่ถูกบัญญัติในศาสนาของอัลลอฮฺ ก่อนการแต่งตั้งนบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิวะสัลลัม เป็นศาสนทูต

ท่านนบีอิบรอฮีม อะลัยฮิสลาม ได้วิงวอนต่ออัลลอฮฺ ให้ตัวเขาและลูกหลานของเขาเป็นผู้ดำรงการละหมาด ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺ

(40 :)

ความว่า : โอ้พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงให้ข้าพระองค์และจากลูกหลานของข้าพระองค์เป็นผู้ดำรงการละหมาดเถิด [อิบรอฮีม โองการที่ 40]

ท่านนบีอิสมาอีล อะลัยฮิสลาม ได้สั่งให้ครอบครัวของท่าน ให้ดำรงไว้ซึ่งการละหมาด ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(55 :)

ความว่า : และเขาได้ใช้เครือญาติของเขาให้ปฏิบัติละหมาดและจ่ายซะกาต [มัรยัม โองการที่ 55]

อัลลอฮฺได้ตรัสแก่ท่านนบีมูซา อะลัยฮิสลาม ว่า

(14 :)

ความว่า : แท้จริงข้าคืออัลลอฮฺ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้นอกจากข้า ดังนั้นเจ้าจงเคารพภักดีต่อข้า และจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาดเพื่อรำลึกถึงข้า [ฏอฮา โองการที่ 14]

และอัลลอฮฺ ได้สั่งเสียแก่นบีอีซา อะลัยฮิสลาม ถึงเรื่องการละหมาดว่า

(31:)

ความว่า : และพระองค์ทรงให้ฉันได้รับความจำเริญไม่ว่าฉันจะอยู่ ณ ที่ใด และทรงสั่งเสียให้ฉันทำการละหมาด และจ่ายซะกาตตราบที่ฉันมีชีวิตอยู่ [มัรยัม โองการที่ 31]

อัลลอฮฺได้ทรงบัญญัติการละหมาดแก่นบีมุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ของเรา เหนือชั้นฟ้าในค่ำคืนแห่งการอิสเราะอฺและเมียะรื็อจญ์(การเดินทางสู่อัล-กุดส์และขึ้นสู่ฟ้า) โดยครั้งแรกที่พระองค์ทรงบัญญัติคือต้องทำการละหมาดวันหนึ่งกับคืนหนึ่งห้าสิบเวลา ต่อมาอัลลอฮฺ ได้ลดหย่อนเหลือเพียงห้าเวลา ส่วนภาคผลนั้นก็จะได้รับเสมือนกับทำการละหมาดห้าสิบเวลาเท่าเดิม

การละหมาดห้าเวลานั้น ประกอบด้วย ละหมาดฟัจญ์ริหรือศุบฮิ ละหมาดซุฮฺริ ละหมาดอัศริ ละหมาดมัฆริบและละหมาดอิชาอฺ

และในที่สุดการละหมาดนั้นก็ถูกบัญญัติให้ดำรงอยู่ในห้าเวลา อย่างที่เราถือปฏิบัติกันโดยมติเอกฉันท์ของบรรดามุสลิมีน

สาม : หลักฐานในการบัญญัติละหมาด

ได้มีหลักฐานมากมายที่ยืนยันถึงการบัญญัติละหมาด

หลักฐานจากอัลกุรอาน

1. พระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(43 :)

ความว่า : พวกเจ้าจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาดและจงจ่ายซะกาต [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 43]

2. พระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(103 :)

ความว่า : แท้จริงการละหมาดนั้นเป็นบัญญัติที่ถูกกำหนดเวลาไว้แก่ผู้ศรัทธาทั้งหลาย [อันนิสาอฺ โองการที่ 103]

3. พระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(5 :)

ความว่า : และพวกเขามิได้ถูกบัญชาให้กระทำอื่นใดนอกจากเพื่อเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺ อย่างผู้มีเจตนาบริสุทธิ์(ในการภักดีต่อพระองค์) เป็นผู้อยู่ในแนวทางอันเที่ยงตรงและจ่ายซะกาต [อัล-บัยยินะฮฺ โองการที่ 5]

หลักฐานจากอัลหะดีษ

1. หะดีษฺที่รายงานโดยท่านอิบนุ อุมัรเราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ท่านรอซูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้ความว่า "อิสลามนั้นยืนหยัดอยู่บนหลักห้าประการด้วยกันคือ การกล่าวปฏิญานตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรเคารพสักการะนอกจากอัลลอฮฺ และแท้จริงมุหัมมัดนั้นคือศาสนทูตของอัลลอฮฺ การปฏิบัติละหมาด การจ่ายซะกาต การบำเพ็ญหัจญ์ ณ บัยติลลาฮฺ(มหานครมักกะฮฺ) และการถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

2. หะดีษฺที่รายงานโดยท่านอุมัรฺ อิบนุ อัล-ค็อฏฏอบ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ท่านรอซูลุลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้ความว่า "อิสลามนั้นคือการที่ท่านต้องกล่าวคำปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรเคารพสักการะนอกจากอัลลอฮฺ และแท้จริง

มุหัมมัดนั้นคือศาสนทูตของอัลลอฮฺ ท่านต้องดำรงการละหมาด ท่านต้องจ่ายซะกาต ท่านต้องถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน และท่านต้องบำเพ็ญหัจญ์ ณ บัยติลลาฮฺ หากท่านมีความสามารถเดินทางไปได้ (รายงานโดย มุสลิม)

3. หะดีษฺที่รายงานโดยท่านอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ส่งมุอาซฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ไปยังเมืองเยเมน(เพื่อเผยแพร่ศาสนาอิสลาม)ท่านได้กล่าวแก่มุอาซฺ ว่า "เจ้าจงเชิญชวนพวกเขาสู่การปฏิญาณตนว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรเคารพสักการะนอกจากอัลลอฮฺ และแท้จริงมุหัมมัดคือศาสนทูตของอัลลอฮฺ หากพวกเขาเชื่อฟังเจ้าแล้ว ก็จงแจ้งให้พวกเขาทราบว่า อัลลอฮฺได้บัญญัติให้พวกเขาทำการละหมาดวันหนึ่งกับคืนหนึ่งห้าเวลา (รายงานโดย อัล- บุคอรีย์ และมุสลิม)

หลักฐานมติเอกฉันท์(อิจญ์มาอฺ)

บรรดามุสลิมีนมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า การละหมาดห้าเวลานั้นเป็นบทบัญญัติและเป็นฟัรฎู(ข้อบังคับ)หนึ่งในศาสนาอิสลาม

สี่ : เหตุผลและสาเหตุที่อัลลอฮฺทรงบัญญัติการละหมาด

การละหมาดถูกบัญญัติขึ้นด้วยเหตุผลและสาเหตุ ซึ่งเราสามารถอธิบายถึงสิ่งดังกล่าวบางส่วนได้ ดังต่อไปนี้

1.การละหมาดถูกบัญญัติขึ้นเพื่อการเคารพภักดีของบ่าวต่ออัลลอฮฺ เนื่องจากบ่าวนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺเพียงองค์เดียว

การละหมาดจะทำให้มนุษย์สำนึกถึงความเป็นบ่าวต่ออัลลอฮฺ ด้วยเหตุนี้ เขาจะมีความสัมพันธ์กับพระผู้อภิบาลอย่างสม่ำเสมอ

2. การละหมาดนั้นจะทำให้ผู้ที่ละหมาดรู้สึกมีความใกล้ชิดกับอัลลอฮฺ และรำลึกถึงพระองค์อย่างสม่ำเสมอ

3. การละหมาดสามารถยับยั้งผู้ที่ละหมาดจากสิ่งชั่วร้าย และยังเป็นสาเหตุที่ทำให้บ่าวผู้นั้นปลอดภัยจากบาปและมลทิน โดยหะดีษบทหนึ่งได้กล่าวถึงเรื่องนี้ คือหะดีษที่รายงานโดย ท่านญาบิรฺ อิบนุ อับดุลลอฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้ความว่า "อุปมาการละหมาดนั้นดังลำน้ำสายหนึ่งไหลผ่านหน้าประตูบ้านของคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่าน ซึ่งเขาจะอาบน้ำจากลำน้ำนั้นวันละห้าเวลา" (รายงานโดย มุสลิม)

4. การละหมาดจะทำให้ใจเกิดความสงบ สำรวมและห่างจากความทุกข์ต่างๆที่ทำให้ชีวิตมัวหมอง ด้วยเหตุนี้การละหมาดเป็นดังแก้วตาดวงใจของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เมื่อท่านมีเรื่องกลุ้มใจท่านจะมุ่งทำการละหมาดทันที กระทั่งท่านได้กล่าวแก่บิลาลความว่า "โอ้บิลาล ! จงทำให้เราสงบด้วยการละหมาด(คือสั่งให้บิลาลทำการอะซานเพื่อละหมาด)" (รายงานโดย อะหฺมัด)

ห้า : ผู้ที่วาญิบ(จำเป็น)ต้องละหมาด

การละหมาดเป็นวาญิบสำหรับมุสลิมทุกคนที่บรรลุศาสนภาวะและมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ ทั้งชายและหญิง

การละหมาดไม่เป็นที่วาญิบสำหรับคนกาฟิรฺ(ผู้ไม่ใช่มุสลิม)เขาไม่ถูกเรียกร้องให้ปฏิบัติละหมาดในโลกดุนยานี้ เนื่องจากการละหมาด

ของเขานั้นใช้ไม่ได้ เพราะการปฏิเสธศรัทธาของเขา แต่ทว่าในวันปรโลก เขาจะถูกลงโทษเนื่องจากเขาได้ทิ้งละหมาดโดยเขาสามารถที่จะละหมาดได้ เมื่อเขาเข้ารับอิสลาม แต่เขาก็ปฏิเสธอิสลาม

ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ชี้ถึงเรื่องนี้ว่า

(47-42 :)

ความว่า : อะไรเล่าที่นำพวกท่านเข้าสู่กองไฟที่เผาไหม้? พวกเขากล่าวว่า เรามิได้อยู่ในหมู่ผู้ทำละหมาด เรามิได้ให้อาหารแก่บรรดาผู้ขัดสน และพวกเราเคยมั่วสุมอยู่กับพวกที่มั่วสุม และเราเคยปฏิเสธวันแห่งการตอบแทนจนกระทั่งความตายได้มาเยือนเรา [อัล-มุดดั๊ษษิรฺ โองการที่ 42-47]

การละหมาดไม่วาญิบแก่เด็ก เพราะเขายังไม่บรรลุศาสนภาวะ ไม่เป็นที่วาญิบแก่ผู้ที่ขาดสติปัญญา ไม่เป็นวาญิบแก่ผู้หญิงที่มาประจำเดือนหรือมีเลือดนิฟาส (เลือดหลังคลอดบุตร) ผู้หญิงสองประเภทนี้มิได้ถูกบัญญัติให้ปฏิบัติละหมาดเนื่องจากพวกหล่อนมีญุนูบ (ความจำเป็นที่ไม่ต้องละหมาด)

จำเป็นที่ผู้ปกครองต้องใช้ให้ลูกหลานทำการละหมาดเมื่อพวกเขามีวัยเจ็ดขวบ และเมื่อพวกเขาวัยสิบขวบแล้ว และยังไม่ละหมาด เป็นหน้าที่ของผู้ปกครองที่จะต้องเฆี่ยนตี เพื่อสั่งสอนพวกเขาดังที่ได้มีการ

รายงานจากตัวบทหะดีษ ซึ่งการกระทำดังกล่าวก็เพื่อให้บุตรหลานมีความเคยชินและให้ความสำคัญกับการละหมาดเมื่อพวกเขาเติบโตขึ้นมา

หก : ข้อตัดสินของผู้ที่ทิ้งละหมาด

ผู้ใดที่ละทิ้งละหมาดโดยตั้งใจ เขาผู้นั้นจะตกศาสนาและเป็นกาฟิร(ผู้ปฏิเสธ) โดยถือว่าเขาสิ้นสุดจากสภาพความเป็นมุสลิม เนื่องจากเขาผู้นั้นได้เนรคุณ ฝ่าฝืนต่ออัลลอฮฺด้วยการที่เขาละทิ้งสิ่งที่พระองค์ทรงบัญญัติ และตามด้วยการที่เขาจะถูกสั่งให้ทำการเตาบัต(กลับตัว) ถ้าเขากลับตัวและทำการละหมาดเขาก็จะเป็นมุสลิมเหมือนเดิมอีกครั้ง แต่หากเขาไม่ยอมกลับตัวเขาก็จะตกศาสนาเป็นมุรตัด และไม่อนุญาตให้ผู้ใดอาบน้ำศพ กะฝั่น(ห่อศพ)และละหมาดญะนาซะฮฺเมื่อเขาเสียชีวิตไปตลอดจนไม่อนุญาตให้ฝังศพของเขาในสุสานของมุสลิมีน ทั้งนี้เนื่องจากเขาผู้นั้นได้พ้นจากสภาพความเป็นมุสลิมโดยสิ้นเชิง

เจ็ด : เงื่อนไขของการละหมาด

1. ต้องเป็นมุสลิม
2. ต้องเป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะ
3. ต้องเป็นมุมัยยิซ (บรรลุศาสนภาวะ)
4. เข้าเวลาละหมาด
5. ต้องตั้งเจตนา (เนียต)
6. ต้องผินหน้าสู่กิบละฮฺ
7. ต้องปกปิดเอาเราะฮฺ(ส่วนของร่างกายที่ศาสนากำหนดให้ปกปิด) เอาเราะฮฺของผู้ชาย คือส่วนที่อยู่ระหว่างสะดือกับหัวเขา ส่วน

เอาเราะฮฺของผู้หญิง คือทุกส่วนของร่างกาย ยกเว้นใบหน้าและฝ่ามือในเวลาละหมาด

8. จะต้องชำระสิ่งโสโครก(นะญิส)ออกจากเสื้อผ้า ร่างกายของผู้ที่ละหมาดและสถานที่ที่ทำการละหมาด

9. จะต้องปลอดจากหะดัษทั้งใหญ่และเล็ก โดยการอาบน้ำละหมาดสำหรับหะดัษเล็ก และอาบน้ำญะนาบะฮฺสำหรับหะดัษใหญ่

แปด : เวลาของการละหมาด

1. **ซุฮฺริ** : เริ่มตั้งแต่ตะวันคล้อยหลังเที่ยงวัน(คือตะวันจะเคลื่อนที่จากจุดกลางบนฟากฟ้าไปยังทิศตะวันตก) เรื่อยไปจนกระทั่งเงาของวัตถุมีขนาดเท่าตัวเอง

2. **อัศริ** : เริ่มตั้งแต่เมื่อเวลาของซุฮฺริสิ้นสุดลง จนกระทั่งเงาของวัตถุเท่ากับตัวเองสองเท่าตัว(คือระยะแรกของท้องฟ้ามีสีเหลือง)

3. **มัฆริบ** : เริ่มตั้งแต่ตะวันตกดิน จนกระทั่งสิ้นแสงสีแดงที่ขอบฟ้า(แสงสีแดงที่ปรากฏหลังจากตะวันตกดิน)

4. **อิชาอฺ** : เริ่มตั้งแต่เมื่อเวลาของมัฆริบสิ้นสุดลง จนกระทั่งถึงเที่ยงคืน

5. **ฟัจญ์ริ** หรือ **ศุบฮิ** : เริ่มตั้งแต่แสงฟะญัรฺ(แสงอรุณ)ครั้งที่สองปรากฏขึ้นที่ขอบฟ้า จนกระทั่งดวงอาทิตย์ขึ้น

หลักฐานที่อ้างอิงถึงเวลาละหมาดต่างๆนั้น คือหะดีษที่รายงานโดย อับดุลลอฮฺ อิบนุ อุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ว่า แท้จริงท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้ความว่า “เวลาละหมาดซุฮฺรินั้นเมื่อตะวันคล้อยจนเงาของคนคนหนึ่งจะเท่าตัวเขาเอง(หรือ)กระทั่งเข้า

เวลาอัศริ ส่วนเวลาละหมาดอัศรินั้นจะสิ้นเมื่อตะวันเป็นสีเหลือง และเวลาละหมาดมัฆริบจะสิ้นสุดเมื่อแสงสีแดงที่ขอบฟ้าหายไป เวลาของละหมาดอิชาอฺจะดำเนินได้ถึงเที่ยงคืน ส่วนเวลาละหมาดศุบฮินั้นเริ่มตั้งแต่ฟะญัรฺ(แสงอรุณ)ปรากฏจนกระทั่งตะวันขึ้น เมื่อดวงตะวันปรากฏก็จงหยุดการทำละหมาด" (รายงานโดย มุสลิม)

เก้า : จำนวนร็อกอัต

1. ละหมาดซุฮฺริ 4 ร็อกอัต
2. ละหมาดอัศริ 4 ร็อกอัต
3. ละหมาดมัฆริบ 3 ร็อกอัต
4. ละหมาด อิชาอฺ 4 ร็อกอัต
5. ละหมาดศุบฮิ 2 ร็อกอัต

ผู้ใดที่เพิ่มเติมหรือตัดทอนจากจำนวนที่กำหนดไว้โดยเจตนา ละหมาดของเขาจะเป็นโมฆะ และถ้าหากว่าเขาทำด้วยความหลงลืม เขาจะต้องชดเชยด้วยการสุญูดสะฮฺวีย์ เพื่อให้ละหมาดของเขาสมบูรณ์

กรณีดังกล่าวนั้น จะไม่รวมถึงการละหมาดของคนเดินทาง ซึ่งการละหมาดของคนเดินทางนั้นอนุญาตให้ย่อจำนวนร็อกอัต โดยละหมาดที่มีสี่ร็อกอัตให้ย่อเป็นสองร็อกอัต

มุสลิมจำเป็นต้องทำการละหมาดฟัรฎูห้าเวลาในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ ยกเว้นผู้ที่มีความจำเป็นตามที่ศาสนบัญญัติยอมรับ อย่างเช่น การนอนโดยไม่รู้สึกตัว หลงลืม การเดินทาง

ถ้าหากผู้ใดนอนจนเลยเวลาละหมาดหรือลืมทำการละหมาด ก็จงละหมาดเมื่อเขาตื่นขึ้นมาหรือเขานึกได้

สิบ : รุก่นละหมาด (ข้อพึงจำเป็นต้องปฏิบัติในละหมาด)

1. การยืนตรง หากมีความสามารถ

2. การกล่าวตักบีเราะตุลอิหฺรอม (กล่าว อัลลอฮฺ อักบัรฺ เริ่มละหมาด)

3. การอ่าน อัล–ฟาติหะฮฺ

4. การรุกูอฺ

5. การเงยหน้าขึ้นจากรุกูอฺ

6. การสุญูด

7. การนั่งระหว่างสองสุญูด

8. การกล่าวตะชะฮฺฮุด(ตะฮียาต)

9. การนั่งเพื่อกล่าวตะชะฮฺฮุด

10. การปฏิบัติรุก่นที่กล่าวมาด้วยสมาธิ(เฏาะมะนีนะฮฺ)

11. การปฏิบัติรุก่นที่กล่าวมาโดยเรียงตามลำดับ(ตัรตีบ)

12. การให้สลาม

สิบเอ็ด : สิ่งที่เป็นวาญิบในการละหมาด

สิ่งที่เป็นวาญิบในการละหมาดมี ๘ อย่างด้วยกัน

1. การกล่าวตักบีร อินติกอล (ตักบีรเพื่อเปลี่ยนอิริยาบท) ส่วนตักบีเราะตุลอิหฺรอม นั้นเป็นรุก่นดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

2. การกล่าวคำ ( ) **“สะมิอัลลอฮุ ลิมันหะมิดะฮฺ”** (ขออัลลอฮฺทรงรับฟังผู้สรรเสริญพระองค์ด้วยเถิด) คำกล่าว

นี้เป็นสิ่งวาญิบสำหรับอิหม่ามและผู้ที่ละหมาดคนเดียว ส่วนผู้ที่เป็นมะมูมนั้นไม่ต้องกล่าวคำดังกล่าว

3. การกล่าวคำว่า ( ) **"ร็อบบะนา ละกัลหัมดุ"** (โอ้พระผู้อภิบาลของพวกเรา การสรรเสริญทั้งหลายนั้นเป็นของพระองค์) คำกล่าวนี้เป็นสิ่งที่วาญิบสำหรับทุกคนจะต้องกล่าว ไม่ว่าเขาจะเป็นอิหม่าม มะมูมหรือผู้ที่ละหมาดคนเดียว

4. การกล่าวคำว่า **( )** **"สุบหานะ ร็อบบิยัล อะซีม"** (มหาบริสุทธิ์แด่พระผู้อภิบาลของฉันผู้ทรงเกรียงไกร) ในขณะที่รุกูอฺ

5. การกล่าวคำว่า **( )** **"สุบหานะ ร็อบบิยัล อะอฺลา"** (มหาบริสุทธิ์แด่พระผู้อภิบาลของฉันผู้ทรงสูงส่ง) ในขณะที่สุญูด

6. การกล่าวคำว่า **( )** **"ร็อบบิฆฺฟิรฺลี"** (โอ้พระผู้อภิบาลแห่งข้า ขอทรงโปรดอภัยแก่ข้าพระองค์ด้วยเถิด) ในขณะที่นั่งระหว่างสองสุญูด

7. การกล่าวตะชะฮุฮุด (ตะฮียาด) ครั้งแรก โดยกล่าวดังต่อไปนี้

ความว่า : การเคารพภักดี การวิงวอน และสิ่งดีงามทั้งหลายนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮฺองค์เดียว ขอความสันติ ความเมตาปรานี

ความจำเริญจากอัลลอฮฺจงมีแด่ท่านด้วยเถิดโอ้ ผู้เป็นนบี ขอความสันติจงมีแด่พวกข้าพระองค์ และปวงบ่าวที่ศอลิฮฺ(ผู้มีคุณธรรม)ของพระองค์ด้วย ข้าพระองค์ขอปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าที่ควรเคารพสักการะนอกจากอัลลอฮฺ และข้าพระองค์ขอปฏิญาณตนว่า มุหัมมัดนั้นเป็นทั้งบ่าวและ ศาสนทูตของพระองค์

๘. การนั่งเพื่อกล่าวตะชะฮฺฮุดครั้งแรก

ผู้ใดที่ละทิ้งไม่ปฏิบัติสิ่งที่เป็นวาญิบที่กล่าวมาโดยเจตนา ละหมาดของเขาจะเป็นโมฆะ แต่ถ้าหากผู้ใดละทิ้งด้วยความหลงลืม เขาจะต้องสุญูดสะฮฺวีย์ทดแทน

สิบสอง : ละหมาดญะมาอะฮฺ(ละหมาดพร้อมกันเป็นหมู่คณะ)

ชายมุสลิมจำเป็นต้องละหมาดฟัรฎูห้าเวลาพร้อมกับหมู่คณะ (ญะมาอะฮฺ มุสลิมีน) ที่มัสญิดเพื่อหวังความโปรดปรานและผลบุญจากอัลลอฮฺ

ละหมาดแบบญะมาอะฮฺนั้น ประเสริฐกว่าการละหมาดแบบรายบุคคลถึงยี่สิบเจ็ดเท่า ดังในหะดีษฺที่รายงานโดยอิบนุ อุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ว่าแท้จริงท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้ความว่า “การละหมาดแบบญะมาอะฮฺนั้นประเสริฐกว่าการละหมาดคนเดียวถึงยี่สิบเจ็ดเท่า” (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์และมุสลิม)

ส่วนสตรีมุสลิมะฮฺนั้นการละหมาดที่บ้านของนางจะประเสริฐกว่าการละหมาดแบบญะมาอะฮฺที่มัสญิด

สิบสาม : สิ่งที่ทำให้การละหมาดเป็นโมฆะ

การละหมาดจะถือว่าเป็นโมฆะถ้าหากกระทำสิ่งต่อไปนี้ในขณะละหมาด

1. กินหรือดื่มโดยเจตนา บรรดานักวิชาการมุสลิมต่างเห็นพ้องกันว่า หากผู้ใดกินหรือดื่มในขณะละหมาดโดยเจตนา เขาผู้นั้นจะต้องทำการละหมาดใหม่

2. พูดคุยในสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับการละหมาดโดยเจตนา ดังมีหะดีษที่รายงานโดย ซัยดฺ อิบนุ อัรกอม เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ว่า “พวกเราเคยพูดคุยในขณะที่ทำการละหมาด โดยมีชายคนหนึ่งจากหมู่พวกเราพูดคุยกับสหายของเขาที่อยู่ข้างเขาในขณะทำการละหมาด จนกระทั่งอัลลอฮฺได้ประทานโองการว่า

(238 :)

ความว่า : และจงยืนหยัดละหมาดเพื่ออัลลอฮฺโดยนอบน้อม [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 238]

“ดังนั้นพวกเราจึงถูกสั่งให้สงบเงียบและห้ามพูดคุยในเวลาละหมาด”

บรรดานักวิชาการต่างเห็นพ้องกันว่า ผู้ใดที่พูดคุยในเวลาละหมาดโดยเจตนา และไม่ได้แก้ไขละหมาดของเขา ละหมาดของเขานั้นจะถือว่าเป็นโมฆะ (ใช้ไม่ได้)

3. การเคลื่อนไหว กระดิกตัวบ่อยครั้งในเวลาละหมาด คือเคลื่อนไหวบ่อยมากจนกระทั่งคนอื่นมองแล้วคิดว่าเขาไม่ได้อยู่ในข่ายของการละหมาดแต่อย่างใด

4. เจตนาละทิ้งรุก่นหรือเงื่อนไขการละหมาดโดยไม่มีความจำเป็นใดๆ อย่างเช่น การละหมาดโดยไม่มีน้ำละหมาด หรือไม่ผินหน้าไปยังกิบละฮฺในเวลาละหมาด

ดังที่มีหะดีษซึ่งบันทึกโดยอัล-บุคอรีย์และมุสลิม ท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้กล่าวแก่ชายอาหรับชนบทคนหนึ่งซึ่งทำการละหมาดไม่ดีว่า "จงกลับไปละหมาดใหม่ เพราะยังไม่ถือว่าเจ้าทำการละหมาด"

5. การหัวเราะในเวลาละหมาด ซึ่งบรรดานักวิชาการมุสลิมต่างเห็นพ้องกันว่า การหัวเราะทำให้ละหมาดเป็นโมฆะ

สิบสี่ : เวลาที่ห้ามทำการละหมาด ได้แก่

1. หลังละหมาดฟัจญ์ริ (ศุบฮิ) จนกระทั่งดวงอาทิตย์ขึ้น
2. ขณะที่ดวงอาทิตย์อยู่กึ่งกลางท้องฟ้า
3. หลังละหมาดอัศริ จนกระทั่งดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้า

ได้มีหลักฐานระบุถึงการห้ามทำการละหมาดในเวลาดังกล่าวจากหะดีษที่รายงานโดย อุกบะฮฺ อิบนุ อามิรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ว่า "สามเวลาที่ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้ห้ามไม่ให้พวกเราทำการละหมาด(ในช่วงนั้น)และไม่ให้ฝังศพคนตายในหมู่พวกเรานั้นก็คือ เมื่อดวงอาทิตย์กำลังฉายแสงจนกระทั่งเมื่อมันลอยเด่นออกมา เมื่อดวงอาทิตย์อยู่กึ่งกลางท้องฟ้าจนกระทั่งมันได้คล้อยไป และเมื่อดวงอาทิตย์กำลังจะลับฟ้าจนกระทั่งหายลับไป" (รายงานโดย มุสลิม)

สิบห้า : ลักษณะของการละหมาดโดยรวม

มุสลิมทุกคนจำเป็นต้องปฏิบัติตามซุนนะฮฺ(แบบอย่าง)ของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ในการปฏิบัติศาสนกิจต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการทำละหมาด

ดังหะดีษฺของท่านบทหนึ่งที่มีความว่า "ท่านทั้งหลายจงละหมาดเสมือนกับที่พวกท่านเห็นฉันละหมาด" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์)

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมเมื่อท่านละหมาดนั้นท่านจะยืนตรงเสมือนกับท่านกำลังยืนอยู่ต่อหน้าพระพักตร์อัลลอฮฺ และท่านจะเนียต(ตั้งเจตนา)ในใจของท่าน ไม่เคยปรากฏหลักฐานว่าท่านกล่าวเนียตด้วยวาจา จากนั้นท่านนบีก็จะตักบีรฺโดยกล่าวว่า "อัลลอฮุอักบัรฺ" (อัลลอฮฺผู้ทรงเกรียงไกรยิ่ง) ขณะยกมือทั้งสองของท่านขึ้นเสมอไหล่ หรือบางครั้งท่านจะยกมือทั้งสองขึ้นเสมอใบหูทั้งสองของท่าน แล้วท่านจะลดมือทั้งสองลงมากอดอก ทาบมือขวาลงบนมือซ้าย แล้วก็อ่านดุอาอฺ อิสติฟตาฮฺ เช่น

"สุบหานะกัลลอฮุมมา วะบิหัมดิกะ, วะตะบาเราะกัซมุกะ, วะตะอาลาญัดดุกะ, วะลาอิลาฮะ ฆ็อยรุกะ"

ความว่า : มหาบริสุทธิ์แด่พระองค์ ข้าแต่อัลลอฮฺ และพร้อมด้วยการสรรเสริญพระองค์ และพระนามของพระองค์มิ่งมงคลยิ่งแล้ว และเกียรติของพระองค์นั้นสูงยิ่งแล้ว และไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ต้องเคารพสักการะนอกจากพระองค์

ต่อจากนั้น ท่านก็จะอ่าน อัล-ฟาติหะฮฺและอื่นๆ เสร็จจากนั้น ท่านจะกล่าวตักบีรฺพร้อมกับยกมือทั้งสอง แล้วรุกูอฺ(โน้มตัวลงเอามือจับเข่า) ท่านจะยืดหลังของท่านให้อยู่ในระดับเดียวกับศีรษะ จนกระทั่งหากมีใครคนหนึ่งไปวางแก้วที่บรรจุน้ำบนหลังของท่าน น้ำในแก้วนั้นก็จะไม่หก ท่านจะกล่าวในขณะที่รุกูอฺว่า

( )

"สุบหานะ ร็อบบิยัล อะซีม" (จำนวนสามครั้ง)

ความว่า : มหาบริสุทธิ์แด่พระผู้อภิบาลของฉันผู้ทรงเกรียงไกร จากนั้นท่านจะเงยศีรษะขึ้นจากรุกูอฺพลางกล่าวว่า

( )

"สะมิอัลลอฮุ ลิมัน หะมิดะฮฺ ร็อบบะนา ละกัลหัมดฺ"

ความว่า : ขออัลลอฮฺทรงรับฟังผู้สรรเสริญพระองค์ด้วยเถิด โอ้พระเจ้าของพวกข้าพระองค์ การสรรเสริญทั้งหลายเป็นกรรมสิทธิ์แด่พระองค์

พร้อมกับยกมือทั้งสองด้วย ท่านจะยืนอิอฺติดาล(ยืนตรงนิ่งชั่วขณะ) จากนั้นท่านจะกล่าวตักบีรฺ

พลางย่อตัวลงสุญูด ในขณะที่ท่านสุญูดท่านกางข้อศอกออกห่างจากลำตัวของท่าน จนกระทั่งเห็นใต้รักแร้ของท่าน ท่านได้วางหน้าผาก จมูก เข่าทั้งสองข้าง ปลายเท้าทั้งสองข้างของท่านแนบกับพื้น พร้อมกับกล่าวว่า

( )

"สุบหานะ ร็อบบิยัล อะอฺลา" (จำนวนสามครั้ง)

ความว่า : มหาบริสุทธิ์แด่พระผู้อภิบาลของฉันผู้ทรงสูงส่ง

จากนั้นท่านจะตักบีรฺพร้อมเงยขึ้นจากสุญูดครั้งแรก แล้วนั่งแบบอิฟติรอชฺ คือนั่งบนเท้าซ้าย ปลายเท้าขวายันกับพื้น ส่วนนิ้วเท้าของท่านชี้ไปทางกิบลัต

ท่านจะกล่าวดุอาอฺในขณะนั่งระหว่างสองสุญูดว่า

“ร็อบบิฆฟิรฺลี วัรฺหัมนี วัรฺฟะอฺนี วะฮฺดินี วะอาฟินี วัรฺซุกนี”

ความว่า : โอ้พระผู้อภิบาลของข้า โปรดอภัยโทษแก่ข้าพระองค์ด้วย โปรดเมตตาปรานีแด่ข้าพระองค์ โปรดทรงยกฐานะของข้าพระองค์ โปรดทรงนำทางข้าพระองค์ ทรงโปรดให้ข้าพระองค์มีความสุขสบาย และทรงโปรดประทานริซกีปัจจัยยังชีพแก่ข้าพระองค์ด้วยเถิด

จากนั้นท่านจะตักบีรฺ แล้วก้มสุญูดอีกครั้ง แล้วก็เงยศีรษะลุกขึ้นยืนร็อกอัตที่สองต่อ

ท่านจะปฏิบัติดังที่กล่าวมาในทุกร็อกอัต เมื่อท่านนั่งในร็อกอัตที่สองเพื่อกล่าวตะชะฮฺฮุด ท่านก็จะกล่าวว่า

“อัตตะฮิยาตุ ลิลลาฮฺ วัซเศาะละวาตุ วัฏฏ็อยยิบาต,
อัสลามุอะลัยกะ อัยยุฮันนะบิยฺยุ วะเราะหฺมะตุล-

ลอฮฺ วะบะเราะกาตุฮฺ, อัสลามุอะลัยนา วะอะลา อิบาดิลลาฮิซฺศอลิฮีน, อัชฮะดุ อัลลา อิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ, วะอัชฮะดุ อันนะ มุหัมมะดัน อับดุฮู วะ เราะซูลุฮฺ"

(โปรดดูความหมายจากสิ่งที่เป็นวาญิบในการละหมาดข้อที่ 7)

จากนั้นท่านจะตักบีรฺลุกขึ้นยืนพร้อมกับยกมือทั้งสองเมื่อยืนตรง ซึ่งเป็นการยกมือครั้งที่สี่ในการละหมาดของท่าน

เมื่อท่านนั่งเพื่อกล่าวตะชะฮฺฮุดครั้งสุดท้าย (ซึ่งเป็นร็อกอัตที่สามของละหมาดมัฆริบ หรือร็อกอัตที่สี่ของละหมาด ซุฮฺริ อัศริและอิชาอฺ) ท่านก็จะนั่งในท่า "ตะวัร์รุก" คือการนั่งโดยสะโพกด้านซ้ายติดกับพื้น สอดเท้าซ้ายใต้ขาขวา ส่วนเท้าขวาตั้งขึ้นให้ปลายเท้ายันพื้น โดยนิ้วเท้าขวานั้นชี้ไปยังกิบลัต

และท่านก็กำนิ้วมือทั้งหมดไว้ เหลือแต่นิ้วชี้ เพื่อชี้หรือกระดิกมัน และสายตาทั้งสองของท่านจะมองยังนิ้วชี้ พลางกล่าวตะชะฮฺฮุดสุดท้ายว่า

‘

“อัตตะฮิยาตุ ลิลลาฮฺ วัซเศาะละวาตุ วัตฏ็อยยิบาต, อัสลามุอะลัยกะ อัยยุฮันนะบิยฺยุ วะเราะหฺมะตุล-ลอฮฺ วะบะเราะกาตุฮฺ, อัสลามุอะลัยนา วะอะลา อิบาดิลลาฮิซฺศอลิฮีน, อัชฮะดุ อัลลา อิลาฮะ อิลลัลลอฮฺ, วะอัชฮะดุ อันนะ มุหัมมะดัน อับดุฮู วะเราะซูลุฮฺ, อัลลอฮุมมา ศ็อลลิ อะลามุหัมมัด วะอะลา อาลิมุหัมมัด, กะมา ศ็อลลัยตะ อะลา อาลิอิบรอฮีม อินนะกะ หะมีดุมมะญีด, วะบาริก อะลา มุหัมมัด วะอะลา อาลิมุหัมมัด กะมา บาร็อกตะ อะลา อาลิอิบรอฮีม อินนะกะ หะมีดุมมะญีด)

(โปรดดูความหมายคำกล่าวท่อนบนจากสิ่งที่เป็นวาญิบในละหมาดข้อที่ 7)

ความหมายของเศาะละวาต : โอ้อัลลอฮฺ ขอได้โปรดประทานพรแด่มุหัมมัดและวงศ์วานของมุหัมมัด เช่นเดียวกับที่ได้ทรงโปรดประทานพรแด่วงศ์วานของอิบรอฮีมมาแล้ว แน่แท้พระองค์เป็นผู้ทรงได้รับการสรรเสริญยิ่งและทรงไว้ซึ่งเกียรติอันสูงศักดิ์ และขอได้โปรดประทานความสิริมงคลแด่มุหัมมัดและวงศ์วานของมุหัมมัด เช่นเดียวกับที่พระองค์ทรงประทานความสิริมงคลแด่วงศ์วานของอิบรอฮีม แน่แท้พระองค์เป็นผู้ทรงได้รับการสรรเสริญยิ่งและทรงไว้ซึ่งเกียรติอันสูงศักดิ์

เมื่อท่านเสร็จจากการกล่าวตะชะฮุฮุดแล้วท่านจะให้สลาม โดยผินหน้าไปทางขวาและทางซ้าย พร้อมกล่าวว่า

"อัสสลามุอะลัยกุม วะเราะหฺมะตุลลอฮฺ"

ความว่า : ขอความศานติจงประสบแด่ท่าน รวมทั้งความเมตตาจากอัลลอฮฺ

จนกระทั่งคนที่อยู่ด้านหลังเห็นพวงแก้มขวาของท่าน

ลักษณะของการละหมาดที่กล่าวมานั้น มีกล่าวอยู่ในตัวบทหะดีษฺของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม หลายบทด้วยกัน

ที่กล่าวมานั้น คือกฎต่างๆที่เกี่ยวกับการละหมาด ซึ่งการงานทั้งหลายนั้นขึ้นอยู่กับการละหมาด หากการละหมาดนั้นดีแล้ว การงานอื่นๆก็จะดีตามไปด้วย และหากว่าการละหมาดนั้นเสียหาย การงานอื่นๆก็จะเสียหายไปด้วย

การละหมาดคือสิ่งแรกที่บ่าวจะถูกสอบสวนในวันปรโลก หากว่าบ่าวผู้นั้นทำการละหมาดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เขาก็จะประสบความสำเร็จ โดยได้รับความโปรดปรานจากอัลลอฮฺ และหากมีการขาดตกบกพร่องเกี่ยวกับการละหมาด เขาก็จะประสบกับความหายนะ

การละหมาดสามารถยับยั้งจากการทำสิ่งชั่วร้ายต่างๆ

การละหมาด คือยาสำหรับรักษาจิตใจของมนุษย์ที่ต่ำทราม ให้กลับผ่องใสสะอาดปลอดจากสิ่งชั่วช้าสามานย์ทั้งหลาย

หลักการอิสลามข้อที่สาม

ซะกาต

หนึ่ง : คำนิยามของซะกาต

ความหมายตามรากศัพท์ทางภาษาอาหรับ

หมายถึง การงอกเงย หรือการเพิ่มพูน และยังได้ใช้คำว่า ซะกาต ในการยกย่องสรรเสริญ การชำระล้างทำความสะอาด หรือการปรับปรุงแก้ไข

ทั้งนี้ได้เรียกอัตราที่จ่ายซะกาตว่า **“ซะกาต”** นั้น ก็เพราะส่วนดังกล่าวจะเพิ่มพูนความสิริมงคลแก่ทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้การครอบครอง และเป็นการชำระเจ้าของทรัพย์ด้วยการอภัยโทษจากอัลลอฮฺ

ความหมายทางศาสนบัญญัติ

หมายถึง ส่วนที่ถูกกำหนดไว้(วาญิบ)บนทรัพย์สินที่ถูกเจาะจงของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ในช่วงระยะเวลาที่ถูกกำหนด

สอง : ความสำคัญและเหตุผลในการจ่ายซะกาต

ซะกาต คือหลักปฏิบัติ (รุก่น) ประการหนึ่งจากรุก่นอิสลามทั้งห้า ซึ่งอัลลอฮฺได้ทรงระบุซะกาตพร้อมกับการกล่าวถึง การละหมาดในขณะเดียวกันในหลายๆโองการของอัลกุรอาน เช่นพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

(43 :)

ความว่า : และพวกเจ้าจงยืนหยัดการละหมาดและจงจ่ายซะกาต [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 43]

และพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

(5 :)

ความว่า : และ(พวกเจ้า)จงยืนหยัดการละหมาด และจงจ่ายซะกาต [อัล-บัยยินะฮฺ โองการที่ 5]

และท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้กล่าวไว้ตามรายงานของท่านอิบนุ อุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ความว่า "อิสลามได้ถูกยืนหยัดบนหลักห้าประการ (โดยได้ระบุหนึ่งในจำนวนนั้นว่า) การจ่ายซะกาต" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

อัลลอฮฺได้ทรงบัญญัติซะกาตขึ้น เพื่อเป็นการขัดเกลาจิตใจมนุษย์จากความโลภ ตระหนี่ถี่เหนียว พร้อมทั้งเป็นการอนุเคราะห์บุคคลที่ขัดสนและยากไร้

ในขณะเดียวกันยังเป็นการชำระล้างทรัพย์สินให้หมดจากบาปและเป็นการเพิ่มพูนทรัพย์สินให้มีความจำเริญและสิริมงคลห่างจากความหายนะ ตลอดจนเป็นการสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความผาสุขและปรีดา ในการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม

พระองค์ได้ตรัสว่า

(103 :)

ความว่า : ท่านจงเอาส่วนหนึ่งจากทรัพย์สมบัติของพวกเขาเป็นทาน เพื่อทำให้พวกเขาบริสุทธิ์ และล้างมลทินของพวกเขาด้วยส่วนที่เป็นทานนั้น [อัต-เตาบะฮฺ โองการที่ 103]

สาม : ข้อตัดสิน(หุก่ม)ของการจ่ายซะกาต

การจ่ายซะกาต คือข้อบังคับหรือฟัรฎู ซึ่งมุสลิมทุกคนที่มีทรัพย์สินครบตามจำนวนที่ศาสนากำหนด จะต้องจ่ายซะกาตตามเงื่อนไขที่ศาสนากำหนด ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินของผู้เยาว์ หรือคนบ้า โดยผู้ปกครองของผู้เยาว์และคนบ้าจะเป็นผู้จัดการในการจ่ายซะกาตแทนบุคคลประเภทนี้ และผู้ใดปฏิเสธซะกาตโดยเจตนาแล้วเขาผู้นั้นถูกจัดเป็นผู้ปฏิเสธ(กาฟิรฺ)สิ้นสุดการเป็นมุสลิมในทันที

แต่ถ้าหากเขาปฏิเสธซะกาตด้วยความตระหนี่ถี่เหนียวแล้ว เขาผู้นั้นถูกจัดให้เป็นผู้ที่ทำบาปใหญ่ชนิดหนึ่ง ซึ่งหากเขาเสียชีวิตในขณะนั้นชะตากรรมของเขาจะถูกกำหนดโดยพระประสงค์ของอัลลอฮฺระหว่างเข้าสวรรค์หรือลงนรก และจะต้องถูกประจานให้ผู้อื่นได้รับทราบถึงพฤติกรรมของเขา ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

(48 :)

ความว่า : แท้จริงอัลลอฮฺจะไม่ทรงอภัยโทษ แก่ผู้ที่ตั้งภาคีกับพระองค์โดยเด็ดขาด และพระองค์จะทรงอภัยโทษในบาปอื่นต่อผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ [อัน-นิสาอฺ โองการที่ 48]

บุคคลที่ปฏิเสธการออกซะกาตนั้น อัลลอฮฺได้ทรงกำหนดบทลงโทษแก่เขาไว้แล้ว ดังพระดำรัสของพระองค์ที่ว่า

▪

(35-34:)

ความว่า : และบรรดาผู้สะสมทองคำและเงิน โดยไม่ยอมจ่ายไปในวิถีทางของอัลลอฮฺ จงแจ้งข่าวดีแก่พวกเขาเถิดถึงการลงโทษอันเจ็บปวด(เป็นสำนวนเย้ยหยัน) ในวันที่มันจะถูกนำมาเผาในไฟนรกญะฮันนัม แล้วนำมันไปนาบหน้าผาก สีข้าง และหลังของพวกเขา นี่คือสิ่งที่พวกเจ้าสะสมไว้ เพื่อตัวของพวกเจ้าเอง ดังนั้นพวกเจ้าจงลิ้มรสสิ่งที่พวกเจ้าได้สะสมไว้เถิด [อัต-เตาบะฮฺ โองการที่ 34-35]

ท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ รายงานว่า ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้กล่าวความว่า "ไม่มีผู้ครอบครองทรัพย์สินใดที่ไม่จ่ายซะกาต นอกเสียจากทรัพย์นั้นจะถูกนำไปเผาในนรกญะฮัมนัม จนเป็นแท่งแล้วถูกนำไปทาบกับสีข้างทั้งสองและหน้าผากของเขา จนถึงวันที่อัลลอฮฺจะทรงพิพากษาบ่าวของพระองค์ ในวันซึ่งเวลาของมันนานเท่ากับห้าหมื่นปี (ของเวลาในโลกนี้)" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

สี่ : กฎเกณฑ์ เงื่อนไข ของผู้ที่ต้องจ่ายซะกาต

กฎเกณฑ์ หรือเงื่อนไขดังกล่าวมี 5 ข้อด้วยกันคือ

1. ต้องนับถือศาสนาอิสลาม จึงไม่จำเป็นต่อผู้ที่ไม่ใช่มุสลิมที่จะต้องจ่ายซะกาต

2. เป็นไท หรือมีอิสรภาพ จึงไม่จำเป็นแก่ทาส ทั้งทาสทั่วไป หรือทาสที่อนุมัตให้ไถ่ตัวเองได้ เนื่องจากทาสไม่มีทรัพย์สินในการครอบครอง (ตามทัศนะของนักวิชาการส่วนมาก)

3. มีทรัพย์สินครบตามอัตรา จึงไม่จำเป็นแก่ทรัพย์สินที่มีจำนวนน้อยไม่ครบตามอัตรา

4. ครอบครองทรัพย์สินโดยเด็ดขาด จึงไม่จำเป็นแก่ทรัพย์สินที่พัวพันกับการเป็นหนี้ หรือเงินกำไรจากการลงทุนร่วมก่อนการแบ่งปันผล หรือวงเงินที่ถูกหยิบยืม หรือทรัพย์สมบัติที่ถูกอุทิศเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (วากัฟ) เช่น ทรัพย์สินที่ถูกอุทิศแก่ นักรบ มัสญิด คนยากจน เป็นต้น.

5. ครอบครองทรัพย์สินตามอัตรา ครบรอบปี(จันทรคติ)ยกเว้นในกรณีของธัญญพืชและผลไม้ที่ไม่ถูกกำหนดให้ครบรอบปี โดยการจ่ายนั้นจะกระทำต่อเมื่อผลไม้นั้นๆสุกดีแล้ว พร้อมกับครบตามอัตราที่ถูกกำหนดไว้ ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺ ที่ว่า

(141 :)

ความว่า : และจงจ่ายสิทธิ์ของมันในวันที่เก็บเกี่ยวมัน [อัล-อันอาม โองการที่ 141]

ส่วนทรัพย์สินที่เป็นสินแร่นั้น ถูกจัดอยู่ในกรณีซะกาตของผลผลิตที่งอกเงยจากพื้นดิน เนื่องจากสินแร่ก็เป็นผลผลิตที่ได้จากพื้นดินเช่นกัน

ส่วนผลผลิตจากการปศุสัตว์ที่เลี้ยงแบบปล่อยกินหญ้าสาธารณะนั้น อันได้แก่ลูกของสัตว์ดังกล่าว หรือผลกำไรจากการขาย ให้นำผลผลิตเหล่านี้ รวมเข้ากับจำนวนเดิม(พ่อพันธุ์แม่พันธุ์) ซึ่งวาระของจำนวนหลังนั้นก็คือวาระของจำนวนแรก ซึ่งต้องจ่ายซะกาตเช่นกัน

ห้า : ทรัพย์ที่จำเป็นต้องจ่ายซะกาต

1. ทองคำและเงิน

ไม่ว่าจะอยู่ในรูปเงินตรา เป็นแท่งหรือรูปพรรณ เนื่องจากเงินตรานั้น เดิมทีเป็นทองคำหรือเงิน ดังนั้นเงินตราที่เป็นพันธบัตรหรือเหรียญนั้น จึงถือว่าเข้าข่ายของทองคำและเงินด้วย

อัตราที่ต้องจ่ายซะกาตจากทองและเงินนั้นคือ 2.5% ของทองคำหรือเงินที่ครอบครองอยู่โดย ครบวาระรอบปีตามพิกัดที่ถูกกำหนดไว้

ซึ่งพิกัดของทองคำที่ต้องจ่ายซะกาตนั้นคือ 20 มิซกอล (หน่วยการชั่งของอาหรับ) โดย 1 มิซกอล จะเท่ากับ 4.25 กรัม ดังนั้น พิกัดของทองคำก็คือ 85 กรัมขึ้นไป

ส่วนพิกัดของเงินนั้น คือ 200 ดิรฮัม (หน่วยเงินของอาหรับ) โดย 1 ดิรฮัม จะเท่ากับ 2.995 กรัม ดังนั้นพิกัดของเงินก็คือ 595 กรัมขึ้นไป

ส่วนกรณีของเงินตราที่เป็นพันธบัตรนั้น การจ่ายซะกาตให้ดำเนินการเช่นเดียวกับ พิกัดของทองคำหรือเงินก็ได้ โดยให้เปรียบเทียบ

เงินตราเท่ากับค่าของทอง 85 กรัม หรือเงิน 595 กรัมในขณะนั้นหรือช่วงปัจจุบัน เนื่องจากราคาทองคำและเงินนั้น มีการขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา

หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้ใดมีเงินที่สามารถซื้อทองคำ 85 กรัมขึ้นไป หรือสามารถซื้อเงิน 595 กรัมขึ้นไปในขณะนั้น เขาจะต้องจ่ายซะกาตเมื่อครบรอบปีในทันที โดยจะไม่คำนึงถึงค่าเดิมของเงินตรานั้นว่าจะมาจากเงินหรือทองคำ เช่น เงินเหรียญดีนาร์ ปอนด์ ดอลลาร์ บาท เป็นต้น และไม่คำนึงถึงลักษณะของมันไม่ว่าจะเป็นกระดาษ(พันธบัตร) หรือโลหะก็ตาม

และพึงจำไว้เสมอว่า เงินตราที่ต้องจ่ายซะกาตนั้นก็คือ เงินตราที่สามารถซื้อพิกัดของทองคำ หรือเงินในขณะครบวาระนั้นเอง ตัวอย่างเช่น ซะกาตจำเป็นต้องจ่ายในวันที่ 1 เราะมะฎอน ดังนั้นให้เปรียบเทียบจำนวนเงินกับราคาของพิกัดทองคำและเงินในวันนี้เป็นต้น

ส่วนจำนวนทองคำ เงิน หรือเงินตราที่เกินจากพิกัด ก็จำต้องจ่ายซะกาตในส่วนที่เกินนี้ด้วยการเฉลี่ยตามอัตราและพิกัดเดิม โดยมีข้ออ้างอิงจากหะดีษบทหนึ่งซึ่งรายงานโดยท่านอะลี เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ว่า ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวความว่า "เมื่อท่านครอบครองไว้สองร้อยดิรฮัม และครบรอบปี ต้องจ่ายซะกาตห้าดิรฮัม และไม่มีอะไรที่ท่านจะต้องจ่าย(หมายถึงทองคำ) จนกว่าท่านจะครอบครองมันไว้ยี่สิบดีนารฺเมื่อท่านครอบครองไว้ยี่สิบดีนารฺและครบรอบปี ท่านต้องมีซะกาตครึ่งดีนารฺ และส่วนที่เกินจากนั้นก็ให้ใช้หลักคำนวณเช่นกัน และไม่พึงต้องจ่ายซะกาตในทรัพย์สินจนกว่า จะครบรอบปี" (รายงานโดย อบู ดาวูด และหะดีษนี้อยู่ในระดับหะซัน)

ส่วนเครื่องประดับที่ประดิษฐ์จากทองคำหรือเงิน มีสองลักษณะด้วยกันคือ

1. เครื่องประดับที่ถูกเก็บไว้เพื่อการเช่า ซึ่งในกรณีนี้นักวิชาการทั้งหมดเห็นพ้องกันว่า พึงจำเป็นต้องจ่ายซะกาต โดยไม่มีข้อยกเว้นใดๆ

2. เครื่องประดับที่ถูกนำมาใช้ประดับ ก็จำเป็นต้องจ่ายซะกาตเช่นกันตามทัศนะของนักวิชาการที่หลักฐานในการอ้างอิงของพวกเขาที่มีน้ำหนักกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง

ซึ่งหลักฐานในการอ้างอิงของพวกเขาก็คือ ตัวบทอัลกุรอานที่ระบุถึง ความจำเป็นที่ต้องจ่ายซะกาตของทองคำและเงิน และอ้างอิงถึงหะดีษฺหลายบทด้วยกัน เช่น หะดีษฺที่บันทึกโดย อบู ดาวูด อัน-นะสาอีย์ และอัต-ติรมีซีย์ ซึ่งรายงานโดย ท่านอัมรฺ อิบนุ ชุอัยบฺ จากบิดาของท่าน และบิดาของท่านก็รายงานมาจากปู่ของท่าน เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ความว่า : มีหญิงนางหนึ่งมาหาท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม พร้อมกับลูกสาวของนาง โดยที่ข้อมือลูกสาวของนาง ได้สวมเครื่องประดับจากทองคำ ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมจึงถามนางว่า "เธอจ่ายซะกาตของสิ่งนี้แล้วหรือ?" นางจึงตอบว่า "เปล่าเลย" ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม จึงกล่าวแก่นางว่า "เธอยินดีกระนั้นหรือที่อัลลอฮฺจะประดับกำไลทั้งสองจากไฟนรก(อันมาจากสาเหตุไม่จ่ายซะกาตเครื่องประดับดังกล่าว)?" นางจึงถอดเครื่องประดับทั้งสองต่อหน้าท่านรอซูลพลางกล่าวว่า "มันทั้งสองเป็นสิทธิของอัลลอฮฺและรอซูลของพระองค์"

และจากหะดีษฺอีกบทหนึ่งที่ถูกบันทึกโดยอบู ดาวูดและคนอื่นๆ ซึ่งรายงานมาจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮา ความว่า : ท่านรอซูลได้เข้ามาหาฉัน และเห็นวงแหวนหลายอันที่ทำจากเงิน ท่านจึงถามว่า "นี่อะไรกัน อาอิชะฮฺ?" ฉันจึงตอบว่า "สิ่งนี้ฉันทำมันขึ้นมาเพื่อให้ท่านได้เห็นฉันประดับมัน โอ้ท่านรอซูล" ท่านจึงกล่าวว่า "เธอจ่ายซะกาตของมันแล้วหรือ?" ฉันตอบว่า "เปล่า" (ในรายงานหนึ่งนางตอบด้วยความประหลาดใจว่า) "มาชาอฺ อัลลอฮฺ (เป็นความประสงค์ของอัลลอฮฺ)" ท่านรอซูลจึงกล่าวว่า "มันเป็นสิ่งที่สามารถอย่างเพียงพอแล้วสำหรับจะนำเธอสู่ไฟนรก(ถ้าเธอไม่จ่ายซะกาต)"

หลักฐานเหล่านี้เป็นเพียงบางส่วนที่ใช้ในการอ้างอิงถึงความจำเป็นที่ต้องจ่ายซะกาตของทองคำและเงินไม่ว่าจะใช้ประดับหรือไม่ก็ตาม

ในส่วนของสินแร่และทรัพยากรธรณี ที่นอกเหนือจากทองคำและเงิน เช่น พลอยเป็นต้น นักวิชาการกลุ่มหนึ่งเห็นว่า ไม่จำเป็นต้องจ่ายซะกาต ยกเว้นในกรณีที่ถูกนำมาเป็นสินค้าซื้อขาย ซึ่งต้องจ่ายซะกาต ตามลักษณะของสินค้า

2. ปศุสัตว์

ได้แก่ อูฐ วัว แพะหรือแกะ การจ่ายซะกาตของสัตว์เหล่านี้ มีกฎเกณฑ์หรือเงื่อนไขว่า ต้องเป็นสัตว์ที่ถูกเลี้ยงให้หากินเองตามที่สาธารณะเป็นส่วนใหญ่ ตามหลักฐานจากหะดีษฺที่มีความว่า "อูฐที่เลี้ยงตามทุ่งหญ้าสาธารณะนั้นต้องจ่ายซะกาต" (รายงานโดย อะหฺมัด, อบูดาวูด และอัน-นะสาอีย์)

และจากหะดีษอีกบทหนึ่งมีใจความว่า “ซะกาตของแพะนั้น คือ (แพะ)ที่เลี้ยงตามทุ่งหญ้าสาธารณะ” (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์)

การจ่ายซะกาตของสัตว์เหล่านี้มีเงื่อนไขอยู่ว่า ต้องครอบครองครบตามพิกัดในช่วงครบรอบปี

พิกัดปศุสัตว์และจำนวนที่ต้องจ่ายซะกาต

1. อูฐ

พิกัด	จำนวนที่ต้องจ่าย	หมายเหตุ
จาก 5 ถึง 9	แกะหนึ่งตัว	แกะในที่นี้ คือแกะที่พลัดพันหน้า หรือมีอายุหนึ่งปี หรือแพะอายุสองปี
จาก 10 ถึง 14	แกะสองตัว	
จาก 15 ถึง 19	แกะสามตัว	
จาก 20 ถึง 24	แกะสี่ตัว	
จาก 25 ถึง 35	บินตุมะคอตหนึ่งตัว	คืออูฐตัวเมียมีอายุย่างเข้าสองปี
จาก 36 ถึง 45	บินตุละบูน	คืออูฐตัวเมียมีอายุย่างเข้าปีที่สาม
จาก 46 ถึง 60	ฮิกเกาะฮฺหนึ่งตัว	คืออูฐตัวเมียมีอายุย่างเข้าปีที่สี่
จาก 61 ถึง 75	ญิซอะฮฺหนึ่งตัว	คืออูฐตัวเมียมีอายุย่างเข้าปีที่ห้า
จาก 76 ถึง 90	บินตุละบูนสองตัว	
จาก 91 ถึง 120	ฮิกเกาะฮฺสองตัว	
เกิน 120 ตัวขึ้นไป		
เพิ่มขึ้น ทุกๆ 40 ตัว	-ให้จ่ายบินตุละบูนหนึ่งตัว	
เพิ่มขึ้น ทุกๆ 50 ตัว	-ให้จ่ายฮิกเกาะฮฺหนึ่งตัว (ตามทัศนะของนักวิชาการส่วนใหญ่)	

2. วัวหรือควาย

พิกัด	จำนวนที่ต้องจ่าย
จาก 30 ถึง 39	วัวที่มีอายุหนึ่งปีเพศผู้หรือเพศเมียก็ได้จำนวน 1 ตัว
จาก 40 ถึง 59	วัวที่มีอายุสองปีต้องเป็นเพศเมียหนึ่งตัว
จาก 60 ถึง 69	วัวที่มีอายุหนึ่งปีจำนวน 2 ตัว
จาก 70 ถึง 79	วัวอายุหนึ่งปี 1 ตัว และอายุสองปีเพศเมีย 1 ตัว รวมเป็น 2 ตัว
เกิน 70 ขึ้นไป	
เพิ่มขึ้นทุกๆ 30 ตัว	วัวอายุหนึ่งปี 1 ตัว
เพิ่มขึ้นทุกๆ 40 ตัว	วัวอายุสองปีเพศเมีย 1 ตัว

3. แพะหรือแกะ

พิกัด	จำนวนที่ต้องจ่าย
จาก 40 ถึง 120	แกะอายุหนึ่งปี หรือแพะอายุสองปี 1 ตัว
จาก 121 ถึง 200	แกะหรือแพะดังกล่าว จำนวน 2 ตัว
จาก 201 ถึง 300	แกะหรือแพะดังกล่าว จำนวน 3 ตัว
เกิน 300 ขึ้นไป	ทุกๆ 100 ตัวให้จ่ายแกะหรือแพะดังกล่าว 1 ตัว

ส่วนหลักฐานที่ระบุถึงจำนวนสัตว์ที่ต้องจ่ายซะกาตนั้น คือ หะดีษฺที่รายงานโดยอะนัส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ที่มีการระบุว่า ท่านอบูบักรฺเราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ได้มอบข้อความฉบับหนึ่งในขณะที่ท่านอะนัสถูกส่งตัวไปพำนัก ณ เมืองบะฮฺเรน ซึ่งเนื้อความฉบับนั้นมีใจความดังนี้

"ด้วยนามแห่งอัลลอฮฺผู้ทรงกรุณายิ่งผู้ทรงปรานียิ่ง นี่คือข้อบังคับเรื่องซะกาตที่ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้กำหนดให้เป็นหน้าที่สำหรับมวลมุสลิม และคือข้อบังคับที่อัลลอฮฺทรงบัญชาแก่ศาสนทูตของพระองค์ มุสลิมคนใดถูกเรียกเก็บซะกาตอย่างถูกต้อง ให้เขาจงจ่ายเถิด และผู้ใดถูกเรียกเก็บเกินกว่าที่กำหนด เขาไม่ต้องจ่าย ในอูฐจำนวนยี่สิบตัวหรือที่น้อยกว่านั้นได้แก่ ทุกห้าตัวต้องจ่ายแกะหนึ่งตัว เมื่อมีอูฐยี่สิบห้าตัวจนถึงสามสิบห้าตัว ต้องจ่ายบินตุมะคอตหนึ่งตัว(อูฐตัวเมียที่ย่างเข้าปีที่สอง) ถ้าไม่มีบินตุมะคอตให้จ่ายอิบนุละบูนหนึ่งตัว (อูฐตัวผู้ที่ย่างเข้าปีที่สาม) เมื่อมีอูฐสิบหกตัวจนถึงสี่สิบห้าตัวให้จ่ายบินตุละบูนหนึ่งตัว(อูฐตัวเมียที่ย่างเข้าปีที่สาม) เมื่อมีอูฐสี่สิบหกตัวจนถึงหกสิบตัว ให้จ่ายฮิกเกาะฮฺ(อูฐตัวเมียย่างเข้าปีที่สี่)ที่รับการผสมพันธุ์ได้แล้วหนึ่งตัว เมื่อมีอูฐห้าสิบเอ็ดตัวจนถึงเจ็ดสิบห้าตัว ให้จ่ายญิซอะฮฺ(อูฐตัวเมียย่างเข้าปีที่ห้า)หนึ่งตัว เมื่อมีอูฐเจ็ดสิบหกตัวจนถึงเก้าสิบตัวจ้องจ่ายบินตุละบูนสองตัว เมื่อมีอูฐเก้าสิบเอ็ดตัวจนถึงหนึ่งร้อยยี่สิบตัวต้องจ่ายฮิกเกาะฮฺที่รับการผสมพันธุ์แล้วสองตัว และเมื่อเกินหนึ่งร้อยยี่สิบตัว ต้องจ่ายบินตุละบูนหนึ่งตัวต่อทุกๆยี่สิบตัวที่เพิ่มขึ้น และผู้ใดครอบครองอูฐสี่ตัวก็ไม่จำเป็นต้องจ่ายซะกาตเว้นแต่เจ้าของอูฐจะต้องการ แต่หากอูฐมีครบห้าตัว ก็ต้องจ่ายซะกาตแพะ(หรือแกะ) หนึ่งตัว และในส่วนซะกาตแพะนั้นต้องเป็นสัตว์ที่ปล่อยเลี้ยงในทุ่ง

หญ้าสาธารณะ ถ้ามีสี่สิบตัวถึงหนึ่งร้อยยี่สิบตัว ต้องจ่ายแกะหนึ่งตัว และเมื่อเกินจากหนึ่งร้อยยี่สิบตัวถึงสองร้อยตัวต้องจ่ายซะกาตแกะสอง ตัว และเมื่อเกินจากสองร้อยตัวถึงสามร้อยตัว ต้องจ่ายซะกาตแกะสาม ตัว และเมื่อเกินจากสามร้อยตัวขึ้นไปให้จ่ายแกะหนึ่งตัวต่อทุกๆหนึ่ง ร้อยตัวที่เกิน และถ้าหากแพะของชายคนหนึ่งขาดไปหนึ่งจึงจะครบสี่สิบ ตัวก็ไม่จำเป็นต้องจ่ายซะกาต นอกจากเจ้าของแพะต้องการ" (หะดีษ บันทึกโดย อัล-บุคอรีย์)

และยังมีหะดีษที่รายงานโดยมุอาซฺ อิบนุ ญะบัล เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ความว่า : ท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ส่งเขา(มุอาซฺ) ไปยังเมืองเยเมน พร้อมทั้งได้มีคำสั่งให้เก็บ (ซะกาต) ในวัวสามสิบตัวให้จ่ายตะบีอฺหรือตะบีอะฮฺ (คือวัวที่มีอายุหนึ่งปีเพศผู้หรือเมีย)หนึ่งตัว และในทุกๆ สี่สิบตัวนั้นให้จ่ายมุซินนะฮฺ(คือวัวที่มีอายุเข้าสองปีเพศเมีย) หนึ่งตัว" (รายงานโดย อัต-ติรมิซีย์, อบู ดาวูด, อัน-นาสาอีย์ และอิบนุมาญะฮฺ)

สำหรับลูกของสัตว์จำพวกนี้ ที่คลอดใหม่หลังจากนับรอบปีพ่อพันธุ์แม่พันธุ์แล้ว ให้ถือเป็นสัตว์ที่อยู่ในจำนวนเดิม กล่าวคือ หากสัตว์ดังกล่าวไม่ครบตามพิกัด เว้นแต่ต้องนับจำนวนลูกรวมเข้าไปด้วย ก็ให้ถือว่า สัตว์นั้นครบตามพิกัดแล้วจำเป็นต้องจ่ายซะกาตเมื่อครบรอบปี

ถ้าหากว่าสัตว์พวกนี้ถูกเลี้ยงไว้เพื่อเป็นสินค้า การจ่ายซะกาตนั้นก็ให้ดำเนินตามข้อกำหนดของซะกาตสินค้า แต่ถ้าถูกเลี้ยงไว้เพื่อการใช้งาน

และขยายพันธุ์ ก็ไม่จำเป็นต้องจ่ายซะกาตแต่อย่างใด ดังหะดีษฺที่รายงานโดย ท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ว่าท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมกล่าวความว่า "ไม่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมุสลิม ในบ่าวไพร่ และพาหนะของเขา(สัตว์ที่ใช้เป็นพาหนะ) ที่จะต้องจ่ายซะกาต" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์)

3. ธัญญพืช และผลไม้

ต้องจ่ายซะกาตของธัญญพืชและผลไม้ทันทีเมื่อครบตามพิกัด ซึ่งพิกัดของธัญญพืชและผลไม้นั้น คือห้าวะสัก ดังคำกล่าวของท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมมีความว่า "ในสิ่งที่ต่ำกว่าห้าวะสัก ไม่ต้องจ่ายซะกาต" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์และมุสลิม)

โดย 1 วะสัก เท่ากับ 60 ศออฺ ดังนั้น 5 วะสัก จึงเท่ากับ 300 ศออฺ ซึ่ง 1 ศออฺเท่ากับ 3 ลิตร โดยถ้าคำนวณตามนี้ พิกัดธัญญพืชและผลไม้ เท่ากับ 900 ลิตร (หากเป็นข้าวสารเท่ากับ 60 ถังโดยประมาณ)

และไม่มีการกำหนดวาระของธัญญพืชและผลไม้ ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(141 :)

ความว่า : และเจ้าทั้งหลายจงจ่ายสิทธิของมันในวันที่เก็บเกี่ยวมัน [อัล-อันอาม โองการที่ 141]

ส่วนอัตราของซะกาตชนิดนี้ มี 2 ประเภท ด้วยกันคือ

1. ผลผลิตจากแหล่งเกษตรที่อาศัยน้ำ จากแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ฝน ลำคลอง เป็นต้น อัตราที่ต้องจ่ายคือ ร้อยละสิบ หรือ 10% ของผลผลิตรวม

2. ผลผลิตจากแหล่งเกษตรที่ต้องใช้แรง หรือเครื่องทุ่นแรง เช่น ใช้ระหัดฉุดน้ำ หรือเครื่องยนต์เป็นต้น อัตราที่ต้องจ่ายคือ ร้อยละห้า หรือ 5% ของผลผลิตรวม

ดังหลักฐานจากวจนะของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิวะสัลลัม ที่มีความว่า "สำหรับพืชที่ใช้น้ำฝนรด ตาน้ำ หรือลำคลอง หรืออาศัยลำต้นดูดน้ำ ต้องจ่ายซะกาต เศษหนึ่งส่วนสิบ(ร้อยละสิบ) และพืชที่ อาศัยการฉุดน้ำด้วยระหัด ต้องจ่ายซะกาต ครึ่งหนึ่งของเศษหนึ่งส่วนสิบ(ร้อยละห้า)" (รายงานโดยอัล-บุคอรีย์)

4. ทรัพย์ที่เป็นสินค้า

คือทรัพย์สินทุกประเภท ที่ถูกนำมาเป็นสินค้าซื้อขายโดยซะกาตของทรัพย์สินประเภทนี้นั้น ครอบคลุมทรัพย์สินทุกชนิด ทั้งที่กล่าวมาแล้ว และยังไม่ได้นำมากล่าว ณ ที่นี้

การจ่ายซะกาตทรัพย์สินประเภทนี้ถูกกำหนดพิกัดโดยการคำนวณราคาของสินค้าทั้งหมด เทียบกับราคาของพิกัดทอง 85 กรัม หรือของเงิน 595 กรัม ซึ่งกำหนดให้คำนวณราคารวมของสินค้าเทียบกับราคาปัจจุบันโดยไม่คำนึงถึงราคาในขณะซื้อหรือลงทุน และจำเป็นต้องครอบครองครบตามพิกัดขึ้นไป เป็นระยะเวลาครบรอบปีเช่นกัน ซะกาตของสินค้านั้น เป็นที่ต้องการของคนยากจนยากไร้ ยิ่งกว่าทองคำและเงินเสียอีก

อัตราซะกาตของสินค้าคือ เศษหนึ่งส่วนสี่ หรือ 2.5% (ร้อยละ2.5) ของราคารวมสินค้าทั้งหมด และส่วนของผลกำไรจากการซื้อขายสินค้า ก็ให้นับรวมเข้ากับจำนวนราคาสินค้าเดิม โดยไม่ต้องเริ่มนับวาระใหม่ แต่ถ้าหากว่าราคาสินค้าเดิมไม่ครบตามพิกัด นอกจากต้องรวมผลกำไรเข้าไปด้วยก็ให้เริ่มวาระในขณะนั้น

5. สินแร่และทรัพย์ที่ถูกฝังดินไว้

หนึ่ง : **สินแร่** หมายถึง สิ่งที่ถูกขุดพบจากพื้นดินและมีค่า ซึ่งไม่ใช่พืชพันธุ์ เช่น แร่ทองคำ แร่เงิน แร่เหล็ก ทับทิม และน้ำมันดิบ เป็นต้น

ทรัพย์สินประเภทนี้จำเป็นต้องจ่ายซะกาตเช่นกัน ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(267 :)

ความว่า : บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงบริจาคส่วนหนึ่งจากบรรดาสิ่งดีๆ ของสิ่งที่พวกเจ้าได้แสวงหาไว้ และจากสิ่งที่เราได้ให้ออกมาจากดินสำหรับพวกเจ้า [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 167]

และไม่ต้องสงสัยเลยว่า สินแร่คือสิ่งที่อัลลอฮฺทรงบันดาลให้ออกมาจากดินเพื่อมวลมนุษย์

นักวิชาการส่วนใหญ่ เห็นว่าการกำหนดพิกัดของทรัพย์สินประเภทนี้ จำเป็นเช่นกันในการจ่ายซะกาต โดยอัตราที่ต้องจ่ายเป็นซะกาตคือ ร้อยละ 2.5 หรือ 2.5% ของทรัพย์ที่ขุดพบ เปรียบเทียบกับ

อัตราของเงินและทองคำ และทรัพย์สินประเภทนี้ไม่มีการกำหนดวาระ โดยต้องจ่ายซะกาตในขณะที่ขุดพบตามพิกัดทันที

สอง : ทรัพย์ที่ถูกฝังดินไว้ หมายถึง ทรัพย์สินที่ถูกขุดพบ ซึ่งถูกฝังไว้ในยุคก่อนอิสลาม ไม่ว่าจะขุดพบในรัฐอิสลามหรือไม่ก็ตาม ทรัพย์สินประเภทนี้จะถูกจารึกสัญลักษณ์ต่างๆของชาวกาฟิรฺ เช่น ชื่อกษัตริย์ ชื่อเจ้าของ ภาพของคน หรือภาพของเทวรูปต่างๆ

แต่ถ้าสิ่งที่ถูกจารึกไว้เป็นสัญลักษณ์ของมุสลิม เช่น ชื่อนบี หรือชื่อผู้นำมุสลิมหรือโองการอัลกุรอาน หรือไม่ปรากฏสัญลักษณ์ใดอยู่เลย เช่น ถ้วยจาน เครื่องประดับ สร้อยเป็นต้น ทรัพย์ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ ถือว่าเป็นของสูญหาย ไม่สามารถนำมาครอบครองได้ จนกว่าจะประจักษ์ว่าผู้ใดเป็นเจ้าของ เนื่องจากทรัพย์สินของมุสลิมเป็นกรรมสิทธิ์แก่เจ้าของตลอดไป

อัตราซะกาตของทรัพย์สินประเภทแรกนั้น (ไม่ใช่ของมุสลิม) คือ หนึ่งส่วนห้า หรือร้อยละ 20 ของสิ่งที่ถูกขุดพบ โดยไม่จำกัดพิกัดจำนวนใดๆ ทั้งสิน จึงจำเป็นต้องจ่ายซะกาต ไม่ว่าจะขุดพบจำนวนมากหรือน้อยก็ตาม ดังวจนะของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมจากการรายงานของท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ ที่มีความว่า "และในสิ่งที่ขุดพบนั้น (ต้องจ่ายซะกาต)หนึ่งส่วนห้า"

ซะกาตของทรัพย์ชนิดนี้ จะถูกจ่ายให้กับการบำเพ็ญบ้านเมืองมุสลิม และส่วนที่เหลือหลังจากซะกาตแล้ว เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ขุดพบ ดังที่ท่านอุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮุ อันฮุ ได้มอบส่วนที่เหลือแก่ผู้ขุดพบมัน

หก : แหล่งจ่ายซะกาต

ผู้มีสิทธิรับซะกาตมีแปดจำพวกด้วยกันคือ

1. คนยากไร้ (ฟากิรฺ)

ได้แก่ คนที่ไม่มีทรัพย์ ไม่มีค่าเลี้ยงชีพ หรือมีแต่ไม่เพียงพอในการเลี้ยงชีพ คนประเภทนี้สามารถรับซะกาตได้ตลอดปี.

2. คนขัดสน (มิสกีน)

ได้แก่ คนที่มีค่าเลี้ยงชีพในแต่ละวันครึ่งหนึ่ง หรือมากกว่า แต่ไม่เพียงพอ คนประเภทนี้จะฐานะดีกว่าคนยากไร้ และสามารถรับซะกาตได้ตลอดปีเช่นกัน

3. เจ้าหน้าที่ซะกาต

ได้แก่ เจ้าหน้าที่ พนักงาน ที่ทำหน้าที่ เก็บรวบรวมซะกาต และแจกจ่ายซะกาตแก่ผู้มีสิทธิรับซะกาต บุคคลประเภทนี้รับซะกาตได้ เพียงอัตราค่าจ้างของเขาเท่านั้น

4. ผู้ถูกดลใจให้เข้ารับอิสลาม

บุคคลประเภทนี้มี 2 จำพวก

จำพวกแรก : ผู้ที่ยังไม่ใช่มุสลิม คนจำพวกนี้สามารถมอบซะกาตแก่เขาได้ในกรณีที่เพื่อให้เขาเข้ารับอิสลาม หรือให้เพื่อยับยั้งป้องกันภัยในสังคมมุสลิมอันเกิดจากน้ำมือของเขา

จำพวกที่สอง : ผู้ที่เข้าอิสลามแล้ว คนจำพวกนี้สามารถมอบซะกาตแก่เขาเพื่อเป็นการยึดเหนี่ยวเขาให้ยืนหยัดในอิสลามได้อย่าง

มั่นคง หรือหวังในการเข้ารับอิสลามของคนใกล้ชิด และพวกพ้องของเขาเป็นต้น

5. ผู้ไร้อิสรภาพ

ได้แก่ ทาสที่นายอนุมัติให้ไถ่ตัวเองได้ ทาสประเภทนี้ สามารถมอบซะกาตให้เขาได้ เพื่อให้เขาเป็นอิสรภาพ ซึ่งเขาสามารถรับซะกาตได้เพียงจำนวนทรัพย์ที่ขาดในการไถ่ตัวเองเท่านั้น และได้มีนักวิชาการบางกลุ่มให้ทัศนะว่า สามารถใช้ทรัพย์ซะกาตซื้อตัวทาสผู้นั้นเพื่อการปลดปล่อยได้เช่นกัน

6. คนมีหนี้สิน

มีสองลักษณะด้วยกันคือ

ลักษณะแรก : ผู้เป็นหนี้สินของตัวเอง : ได้แก่ ผู้ที่หยิบยืมทรัพย์สินจากผู้อื่นเพื่อกิจการส่วนตัวของเขา และไม่มีลู่ทางที่จะใช้หนี้สินนั้นได้ คนลักษณะนี้ สามารถรับซะกาตได้เพื่อใช้ชำระหนี้ดังกล่าวเท่านั้น

ลักษณะที่สอง : ผู้เป็นหนี้สินให้ผู้อื่นได้แก่ : บุคคลที่กู้ยืมเพื่อขจัดปัญหาในสังคม คนลักษณะนี้ สามารถรับซะกาตได้ เพื่อใช้ชำระหนี้ดังกล่าวเท่านั้น ถึงแม้ว่าเขาจะมีฐานะร่ำรวยก็ตาม

7. ในวิถีทางของอัลลอฮฺ

หมายถึง การรบในหนทางของอัลลอฮฺ ดังนั้นจึงสามารถจ่ายซะกาตแก่ผู้ที่อยู่ในหนทางนี้ อันได้แก่ นักรบ ผู้ภักดีในแนวทางของอิสลาม ซึ่งพวกเขาไม่ได้รับค่าเลี้ยงดูจากคลังของอิสลาม (บัยตุลมาลฺ)

8. คนเดินทาง

ได้แก่ ผู้ที่เดินทางออกจากถิ่นเดิมของเขา และขาดปัจจัยในการเดินทาง จนไม่สามารถกลับภูมิลำเนาเดิมได้ ดังนั้น คนประเภทนี้สามารถมอบซะกาตแก่เขาได้เพียงจำนวนที่ใช้เป็นปัจจัยเดินทางกลับภูมิลำเนาเท่านั้น

บุคคลทั้งแปดจำพวกนี้ ได้ถูกกล่าวเอาไว้ในอัลกุรอาน คือ

(๖๐:)

ความว่า : แท้จริงทานทั้งหลายนั้น สำหรับผู้ที่ยากจน และบรรดาผู้ที่ขัดสน และบรรดาเจ้าหน้าที่ในการรวบรวมมัน และบรรดาผู้ที่หัวใจของพวกเขาโอนอ่อน(กับอิสลาม) และในการไถ่ทาส และบรรดาผู้ที่หนี้สินล้นตัว และในทางของอัลลอฮฺ และผู้ที่อยู่ในระหว่างเดินทาง ทั้งนี้เป็นบัญญัติอันจำเป็นซึ่งมาจากอัลลอฮฺ และอัลลอฮฺนั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้ ผู้ทรงปรีชาญาณ [อัต-เตาบะฮฺ โองการที่ ๖๐]

เจ็ด : ซะกาตฟิฏรฺ(ฟิฏเราะฮฺ)

1. เหตุผลหรือวิทยปัญญาในการบัญญัติซะกาตฟิฏรฺ

ซะกาตฟิฏรฺ ถูกตราเป็นบัญญัติขึ้นเพื่อเป็นสิ่งขัดเกลาและชำระล้างผู้ที่ถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน ให้ปราศจากบาปอันเกิดจากคำพูดที่ไร้สาระและหยาบคายที่อาจเกิดขึ้นในขณะปฏิบัติศาสนกิจอันนี้

ทั้งยังเป็นการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แก่ผู้ยากจนขัดสนในการบริจาคอาหาร เพื่อพวกเขาจะได้อิ่มหนำสำราญ ไม่ต้องขอวิงวอนจากผู้ใดในวันตรุษ(วันอีด)นั่นเอง

ดังที่ได้ถูกระบุไว้อย่างชัดเจนในหะดีษฺที่รายงานโดยท่านอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ความว่า "ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้กำหนด ซะกาตฟิฏรฺเพื่อชำระผู้ถือศีลอดให้สะอาดจากคำพูดที่ไร้สาระและหยาบคาย และเพื่อเป็นอาหารแก่คนยากไร้" (รายงานโดย อบู ดาวูด และอิบนุ มาญะฮฺ)

2. ข้อตัดสินหรือ หุก่มของซะกาตฟิฏรฺ

ซะกาตฟิฏรฺ เป็นฟัรฎู และจำเป็นเหนือมุสลิมทุกคน ทั้งชายและหญิง เด็กและผู้ใหญ่ ผู้เป็นทาสและไม่เป็นทาส ซึ่งมีหลักฐานจากหะดีษฺที่รายงานโดยท่านอุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ มีความว่า "ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กำหนดซะกาตฟิฏรฺของเราะมะฎอนไว้หนึ่งศออฺจากผลอินทผาลัม หรือหนึ่งศออฺจากข้าวสาลี เหนือทุกคนที่เป็นเสรีชนหรือเป็นทาส เป็นเพศชายหรือเพศหญิง เป็นผู้เยาว์หรือผู้ใหญ่ ที่เป็นมุสลิม และได้กำชับให้จ่ายมันก่อนที่ผู้คนจะออกไปละหมาดอีด" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

ทั้งนี้ยังส่งเสริม(สุนัต)ให้จ่ายซะกาตฟิฏรฺในส่วนของทารกที่อยู่ในครรภ์เช่นกัน

การจ่ายซะกาตฟิฏรฺเป็นสิ่งจำเป็นที่มุสลิมจะต้องจ่าย ในส่วนของตนและส่วนของผู้อยู่ใต้การอุปการะเลี้ยงดู เช่น ภรรยา หรือญาติพี่น้องที่ตนเลี้ยงดูอยู่

และไม่จำเป็นต้องจ่ายซะกาตฟิฏรฺ ในกรณีที่อาหารไม่เพียงพอสำหรับเขาและสมาชิกครอบครัวของเขาในการบริโภคสำหรับวันอีดและค่ำคืนของวันอีด

3. ปริมาณของซะกาตฟิฏรฺ

ปริมาณที่ต้องจ่ายได้แก่ 1 ศออฺ ของอาหารหลักในถิ่นนั้นๆ เช่น ข้าวสาร ข้าวสาลี ข้าวบาเล่ย์ อิทผาลัม องุ่นแห้งเป็นต้น

โดย 1 ศออฺ มีปริมาณเท่ากับ 2.176 กิโลกรัมโดยเฉลี่ย

และไม่อนุมัติให้จ่ายเป็นค่าเงินแทนซะกาตฟิฏรฺ ตามทัศนะของนักวิชาการส่วนมาก เนื่องจากการกระทำดังกล่าวนั้น ผิดวัตถุประสงค์ที่ท่าน รอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้กำหนดไว้ ทั้งยังเป็นการขัดแย้งกับแบบอย่างของเหล่าเศาะฮาบะฮฺของท่านอีกด้วย

4. เวลาของซะกาตฟิฏรฺ

การจ่ายซะกาตฟิฏรฺมีสองเวลาคือก่อนคืนวันอีดหนึ่งหรือสองวัน หรือ เวลาอันประเสริฐ ได้แก่ ตั้งแต่เริ่มรุ่งอรุณของวันอีดจนกระทั่งก่อนการละหมาดอีด

เนื่องจากท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้กำชับให้จ่ายซะกาตก่อนที่ผู้คนจะออกไปสู่การละหมาดอีด และหากผู้ใดล่าช้าในการจ่ายซะกาตฟิฏรฺ โดยปล่อยให้เวลาล่วงเลยไปจนละหมาดเสร็จ เขาผู้นั้นจะมีความผิดและบาปในการล่าช้าของเขา โดยสิ่งที่เขาบริจาคนั้นก็ไม่จัดว่าเป็น ซะกาตฟิฏรฺแต่อย่างใด หากถือว่าเป็นเพียงการบริจาคธรรมดานั้นเอง

5. แหล่งจ่ายซะกาตฟิฏรฺ

ซะกาตฟิฏรฺถูกกำหนดให้จ่ายหรือบริจาคแก่ผู้ขัดสนยากไร้ เนื่องจากบุคคลเหล่านี้เหมาะสมกับสิ่งนี้กว่าคนอื่นๆ

หลักการอิสลามข้อที่สี่

การถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน

หนึ่ง : คำนิยามของการถือศีลอด

การถือศีลอด(อัศ- ศิยาม) ทางด้านภาษา หมายถึง การระงับ

และทางด้านศาสนบัญญัติหมายถึง การระงับจากภาวะที่นำไปสู่การละศีลอดตั้งแต่แสงอรุณขึ้นจนกระทั่งดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้า

สอง : หุก่มของการถือศีลอด

การถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอนเป็นหลักการประการหนึ่งของหลักการอิสลามห้าประการดังที่อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

(183:)

ความว่า : บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย การถือศีลอดนั้นได้ถูกกำหนดแก่พวกเจ้า เช่นเดียวกับที่ได้ถูกกำหนดแก่บรรดาผู้ก่อนหน้าพวกเจ้ามาแล้ว เผื่อว่าพวกเจ้าจะได้ยำเกรง [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 183]

และรายงานจากท่านอิบนุ อุมัรฺ เล่าว่า ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวไว้มีความว่า “อิสลามนั้นตั้งอยู่บนรากฐานห้าประการคือ การกล่าวปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และมุหัมมัดเป็นรอซูลของอัลลอฮฺ ดำรงละหมาด จ่ายซะกาต ถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน และการประกอบพิธีหัจญ์ ณ บัยตุลลอฮฺ” (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

สาม : ภาคผลและวิทยปัญญาในบทบัญญัติการถือศีลอด

เดือนเราะมะฎอนเป็นเทศกาลที่ยิ่งใหญ่สำหรับการทำอิบาดะฮฺและปฏิบัติตามคำสั่งอัลลอฮฺ การมาเยือนของเดือนเราะมะฎอนนั้นคือความโปรดปรานอันกว้างใหญ่ไพศาล และเป็นความประเสริฐที่มาจากอัลลอฮฺ ซึ่งพระองค์จะทรงประทานให้แก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ในบรรดาปวงบ่าวของพระองค์ ทั้งนี้และทั้งนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มพูนคุณงามความดีและยกฐานะของเขาให้สูงเกียรติยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการลบล้างความผิดต่างๆ และเพื่อเสริมสร้างความผูกพันระหว่างปวงบ่าวกับพระผู้สร้างให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เพื่อเขาจักได้รับความพอพระทัยจากพระองค์และหัวใจที่เปี่ยมล้นไปด้วยความยำเกรง

ที่มาของความประเสริฐในการถือศีลอดเดือนเราะมะฎอนได้แก่

1. พระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(185:)

ความว่า : เดือนเราะมะฎอนนั้นเป็นเดือนที่อัลกุรอานได้ถูกประทานลงมาในฐานะเป็นข้อแนะนำสำหรับมนุษย์ และเป็นหลักฐานอันชัดเจนเกี่ยวกับข้อแนะนำนั้น และเป็นสิ่งที่จำแนกระหว่างความจริงกับ

ความเท็จ ดังนั้นผู้ใดในหมู่พวกเจ้าเข้าอยู่ในเดือนนั้นแล้ว เขาก็จงถือศีลอดในเดือนนั้น และผู้ใดป่วยหรืออยู่ในการเดินทาง ก็จงถือใช้ในวันอื่นแทน อัลลอฮฺทรงประสงค์ให้มีความสะดวกแก่พวกเจ้า และไม่ทรงให้มีความลำบากแก่พวกเจ้าและเพื่อที่พวกเจ้าจะได้(ถือศีลอด)อย่างครบถ้วนซึ่งจำนวนวัน(ของเดือนเราะมะฎอน) และเพื่อพวกเจ้าจะได้เชิดชูความเกรียงไกรของอัลลอฮฺในสิ่งที่พระองค์ทรงแนะนำแก่พวกเจ้า และเพื่อพวกเจ้าจะขอบคุณ [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 185]

2. ท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ รายงานว่า ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวไว้มีความว่า "ผู้ใดถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอนด้วยความศรัทธามั่นและหวังในการตอบแทนความดี เขาจะได้รับการอภัยโทษในความผิดที่ผ่านมา" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

3. ท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ได้รายงานว่า ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวไว้มีความว่า "ความดีจะถูกเพิ่มพูนเป็นสิบถึงเจ็ดร้อยเท่า(ผลตอบแทนการปฏิบัติความดีจะมีกฎเกณฑ์เช่นนี้ทั้งสิ้น) อัลลอฮฺได้ตรัสว่า 'นอกจากการถือศีลอด แท้จริงมันเป็นสิทธิ์ของข้า ข้าจะตอบแทนมันเอง(คือไม่ได้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ข้างต้นแต่อยู่ที่อัลลอฮฺจะทรงตอบแทนมากมายเท่าใดก็ตามแต่ประสงค์) เขาได้ละทิ้งอารมณ์ใคร่ ละทิ้งอาหารเพื่อข้า' และสำหรับผู้ถือศีลอดนั้นเขาจะดีใจสองวาระด้วยกัน นั่นคือในขณะที่ละศีลอด และดีใจในขณะที่เขาได้พบกับพระเจ้าของเขา และกลิ่นปากของผู้ถือศีลอดนั้น ณ อัลลอฮฺ

แล้วมีความหอมยิ่งกว่ากลิ่นชะมดเชียงเสียอีก" รายงานโดย (อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

4. ดุอาอฺของผู้ถือศีลอดจะถูกตอบรับ ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวไว้ความว่า "สำหรับผู้ถือศีลอดนั้นในขณะที่เขาละศีลอดนั้นการขอดุอาอฺของเขาจะไม่ถูกผลักไส" (รายงานโดย อิบนุ มาญะฮฺ)

ดังนั้นสมควรอย่างยิ่งที่มุสลิมจะรีบฉวยโอกาสในช่วงเวลาแห่งการละศีลอด ด้วยการขอดุอาอฺต่อพระผู้เป็นเจ้าของเขาเผื่อว่าเขาจะได้รับของขวัญอันล้ำค่าจากพระองค์ และเพื่อความผาสุกทั้งชีวิตในโลกดุนยาและอาคิเราะฮฺ

5. อัลลอฮฺทรงกำหนดประตูหนึ่งจากประตูแห่งสรวงสวรรค์ เป็นการกำหนดเฉพาะแก่ผู้ที่ถือศีลอดซึ่งไม่มีผู้ใดผ่านประตูดังกล่าวนอกจากผู้ถือศีลอด ทั้งนี้เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่เขาและเพื่อจำแนกแยกแยะระหว่างเขากับบุคคลอื่นๆ... จากซะฮลฺ อิบนุ สะอฺด์ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ กล่าวว่า ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้มีความว่า "ในสวนสวรรค์นั้นมีประตูหนึ่งซึ่งถูกกล่าวขานว่า อัร-ร็อยยาน เมื่อวันกิยามะฮฺมาถึง จะมีเสียงกล่าวว่า 'ไหนผู้ถือศีลอด?' ครั้นเมื่อพวกเขาได้เข้าไปยังประตูนั้น มันก็จะถูกปิดและจะไม่มีใครได้เข้าไปอีกภายหลังจากนั้นแม้สักคนเดียว" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

๖. การถือศีลอดนั้นจะทำการไถ่โทษ(ชะฟาอะฮฺ) แก่ผู้ถือศีลอดในวันกิยามะฮฺ จากอับดุลลอฮฺ อิบนุ อัมรฺ อิบนุ อาซ กล่าวว่า ท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวไว้ความว่า "การถือศีลอดและอัลกุรอาน ทั้งสองนี้จะขอไถ่โทษ (ชะฟาอะฮฺ) แก่ผู้เป็นบ่าวในวันกิยามะฮฺ การถือศีลอดจะกล่าวว่า 'โอ้พระผู้อภิบาลของฉัน ฉันได้ยับยั้งเขาจากการรับประทานอาหาร และการปฏิบัติตามอารมณ์ใฝ่ต่ำ ดังนั้นขอพระองค์ได้โปรดให้ฉันขอไถ่โทษให้แก่เขาเถิด' อัลกุรอานกล่าวว่า 'ฉันได้ยับยั้งเขาไม่ให้นอนหลับในยามค่ำคืนดังนั้นได้โปรดให้ฉันขอไถโทษให้เขาเถิด' แล้วทั้งสองก็ได้รับอนุญาตให้ขอไถ่โทษ(ชะฟาอะฮฺ)" (รายงานโดยอะหฺมัด)

๗. การถือศีลอดทำให้มุสลิมได้รู้จักและเคยชินกับความอดทนต่ออุปสรรคและความทุกข์ยากทำให้เขาเลิกละจากความยั่วเย้าและการตกเป็นทาสแห่งตัณหา และฉุดกระชากเขาออกจากความใคร่ในอารมณ์

สี่ : เงื่อนไขที่จำเป็น(วาญิบ)ในการถือศีลอด

บรรดานักวิชาการมุสลิมต่างเห็นพ้องต้องกันว่า การถือศีลอดเป็นหน้าที่จำเป็น(วาญิบ)แก่มุสลิมผู้บรรลุศาสนภาวะ มีสติสัมปชัญญะมีสุขภาพดี มิได้เป็นผู้เดินทางและจำเป็นสำหรับสตรีที่สะอาดจาก(ไม่มี)รอบเดือนหรือเลือดเสียหลังคลอดบุตร(นิฟาส)

ห้า : ข้อควรปฏิบัติต่างๆของผู้ถือศีลอด

1. ห่างไกลจากการนินทา กล่าวให้ร้าย และสิ่งที่อัลลอฮฺทรงห้าม ดังนั้นมุสลิมจำเป็นจะต้องสำรวมคำพูด และต้องระมัดระวังการสร้างความเสียหายแก่ผู้อื่น ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวไว้ความว่า "บุคคลใดไม่ละทิ้งคำพูดโกหก พฤติกรรมเท็จและไร้สาระ ทั้งยังปฏิบัติมันอยู่อีก(ในขณะที่ถือศีลอด) ดังนั้นไม่มีความจำเป็นใดๆสำหรับอัลลอฮฺที่เขาผู้นั้นจะต้องอดอาหารและเครื่องดื่มของเขา(เพราะไม่มีผลบุญใดๆ แก่เขาเลย)" (รายงานโดยอัล-บุคอรีย์)

2. ไม่ละเลยต่อการรับประทานอาหารสะฮูรฺ(อาหารช่วงก่อนรุ่งสาง) เพราะจะช่วยให้ผู้ถือศีลอดมีความกระปรี้กระเปร่าและมีชีวิตชีวาในการถือศีลอดในแต่ละวัน ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ส่งเสริมในการดังกล่าวโดยที่ท่านปรารภไว้ความว่า "การรับประทานอาหารสะฮูรฺนั้น เป็นอาหารมื้อที่มีความสิริมงคล (บารอกัต) ดังนั้นท่านจงอย่าละเลยในการที่จะรับประทานอาหารสะฮูรฺ ถึงแม้ว่าคนหนึ่งคนใดจากพวกท่านจะดื่มน้ำเพียงแค่อึกเดียวก็ตาม แท้จริงอัลลอฮฺและบรรดามลาอิกะฮฺของพระองค์ทรงขอพรให้แก่ผู้ที่รับประทานอาหารสะฮูรฺ" (รายงานโดย อะหฺมัด)

3. ให้รีบละศีลอดทันทีเมื่อแน่ใจว่าดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้า ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวไว้ความว่า "ประชาชาติของฉันยังคงอยู่ในความดีตราบเท่าที่พวกเขารีบละศีลอด(เมื่อถึงเวลา)" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

4. ควร(เริ่ม)ละศีลอดด้วยอินทผาลัมสดหรืออินทผาลัมแห้ง เพราะดังกล่าวนี้ เป็นแบบฉบับของท่านรอซูล(ซุนนะฮฺ) ดังที่ท่าน

อะนัส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ได้กล่าวไว้ความว่า "ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ละศีลอดด้วยอินทผาลัมสดก่อนที่ท่านจะละหมาด (มัฆริบ) ถ้าหากว่าไม่มีอินทผาลัมสดท่านก็จะละศีลอดด้วยอินทผาลัมแห้ง หากว่าไม่มีอินทผาลัมแห้งท่านก็จะดื่มน้ำ" (รายงานโดย อบู ดาวูด)

5. อ่านอัลกุรอานให้มากๆ รวมทั้งการซิกรุลเลาะฮฺ (การรำลึกถึงอัลลอฮฺ) การสรรเสริญต่อพระองค์ การบริจาคทาน ทำคุณงามความดี และละหมาดซุนนะฮฺต่างๆให้มากๆ ตลอดจนการประกอบความดีอื่นๆ ดังที่ท่านอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ได้กล่าวไว้ความว่า "ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เป็นผู้ที่ประเสริฐที่สุดในเรื่องของความดี และเป็นผู้ที่ประเสริฐที่สุดในช่วงแห่งเดือนเราะมะฎอน โดยที่ญิบรีลได้มาพบกับท่านรอซูลในทุกค่ำคืนของเดือนเราะมะฎอนและทบทวนอัลกุรอานแก่ท่าน และท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ในขณะที่เจอกับญิบรีลนั้น ท่านเอาใจใส่ในความดียิ่งเสียกว่าสายลมพัดเสียอีก" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

หก : สิ่งที่ทำให้เสียศีลอด

1. กินหรือดื่มโดยเจตนาในช่วงกลางวันและรวมไปถึงสิ่งต่างๆที่นำไปสู่การละศีลอด เช่นการให้น้ำเกลือ การรับประทานยาทางปาก เพราะถือว่าอยู่ในสถานะเดียวกับการกินและดื่ม ส่วนการที่มีเลือดไหลซึมออกมาเพียงเล็กน้อยนั้น เช่น การเจาะเลือด เพื่อนำมาตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ ดังกล่าวนี้ถือว่าไม่มีผลกระทบใดๆต่อการที่จะทำให้เสียศีลอด

2. การมีเพศสัมพันธ์ในช่วงกลางวันของเดือนเราะมะฎอน ในการนี้ทำให้การถือศีลอดของเขาต้องโมฆะ เขาจะต้องลุกะโทษ(เตาบะฮฺ) ต่ออัลลอฮฺในฐานะที่เขาละเมิดต่อสิ่งที่ต้องห้ามแห่งเดือนเราะมะฎอน เขาจะต้องถือศีลอดชดใช้และเสียค่าปรับด้วยการปล่อยทาสให้เป็นอิสระหนึ่งคน หากว่าไม่มี(ทาส)ก็ให้ถือศีลอดติดต่อกันสองเดือน หากไม่มีความสามารถก็ให้เขาให้อาหารแก่คนยากจนหกสิบคน โดยจ่ายให้แก่ละคนนั้นครึ่งศออฺ(2 กิโลครึ่งโดยประมาณ) ไม่ว่าอาหารนั้นจะเป็นข้าวสาลี (ข้าวบาร์เล่)หรืออย่างอื่นก็ได้ที่ถือว่าอาหารท้องถิ่นนิยมของแต่ละประเทศ ดังหะดีษฺจากอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ท่านกล่าวว่า : ในขณะที่เรานั่งอยู่กับท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม นั้น มีชายผู้หนึ่งได้เข้ามาหาท่านแล้วพูดขึ้นว่า "โอ้ ท่านรอซูล! ฉันพินาศแล้ว!" ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม จึงถามว่า "เกิดอะไรขึ้นแก่ท่านหรือ?" เขาตอบว่า "ฉันได้ร่วมหลับนอนกับภรรยาฉันในขณะที่ฉันถือ ศีลอดอยู่" ท่านรอซูลจึงกล่าวว่า "ท่านมีทาสเพื่อที่จะปลดปล่อยให้เป็นอิสระบ้างหรือไม่?" เขาตอบว่า "ไม่มี" ท่านจึงกล่าวอีกว่า "ท่านมีความสามารถในการถือศีลอดติดต่อกันสองเดือนหรือไม่?" เขาตอบว่า "ไม่" ท่านจึงกล่าวอีกว่า "ท่านมีความสามารถให้อาหารแก่คนยากจนหกสิบคนได้หรือไม่?" เขาตอบว่า "ไม่" อบู ฮุร็อยเราะฮฺ)เล่าว่า ดังนั้นท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม จึงนิ่งอยู่ชั่วขณะหนึ่ง ในขณะนั้นมีภาชนะที่บรรจุด้วยอินทผาลัมถูกนำมายังท่าน ท่านจึงถามว่า "ไหนผู้ถามเมื่อครู่?" ชายผู้นั้นตอบว่า "ฉันเอง" ท่านรอซูลกล่าวแก่ชายผู้นั้นว่า "จงนำภาชนะที่บรรจุอินทผาลัมนี้ไปบริจาคเสีย" เขากล่าวว่า "มีผู้ยากจนกว่าฉันอีกกระนั้นหรือ โอ้ รอซูลุลลอฮฺ ฉันขอสาบานต่ออัลลอฮฺว่า ระหว่าง

ทิศตะวันออกและทิศตะวันตกไม่มีครอบครัวใดที่ยากจนกว่าฉันอีกแล้ว” ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม หัวเราะจนเห็นซี่ฟันขาวของท่าน แล้วกล่าวแก่ชายผู้นั้นว่า “ถ้าเช่นนั้นก็จงให้ทานแก่ครอบครัวของเจ้าเถิด” (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์และมุสลิม)

3. การหลั่งน้ำอสุจิ ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุจากการจูบ เล้าโลม การสำเร็จความใคร่ หรือการเพ่งมอง(ด้วยความใคร่)ก็ตาม เมื่อผู้ถือศีลอดได้ทำการหลั่งน้ำอสุจิด้วยสาเหตุดังกล่าวนี้ การถือศีลอดของเขาก็ใช้ไม่ได้ เขาต้องถือศีลอดชดใช้ในขณะเดียวกันเขาต้องอดอาหารในช่วงเวลาที่เหลืออยู่ของวันนั้นโดยไม่ต้องจ่ายกัฟฟาเราะฮฺ(ค่าปรับ)ใดๆ ทั้งสิ้น แต่เขาจะต้องเตาบะฮฺ(ขอลุกะโทษ)ต่ออัลลอฮฺอย่างจริงจัง และต้องหลีกเลี่ยงจากทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นเหตุให้เกิดอารมณ์ทางเพศ ส่วนในกรณีที่เมื่อเขานอนหลับแล้วเกิดฝันโดยมีน้ำอสุจิเคลื่อนออกมานั้นไม่ทำให้เสียการถือศีลอด และไม่ต้องเสียค่าปรับใดๆทั้งสิ้นแต่เขาจะต้องอาบน้ำญานาบะฮฺ

4. การอาเจียนโดยเจตนา ด้วยการทำให้สิ่งที่อยู่ในท้องออกมาทางปาก แต่ถ้าหากว่าอาเจียนออกมาโดยไม่ตั้งใจก็ไม่ทำให้เสียศีลอด ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวไว้ความว่า “ผู้ใดที่อาเจียน(โดยไม่ตั้งใจ) ไม่จำเป็นที่เขาจะต้องชดใช้ และผู้ใดที่ทำให้เกิดการอาเจียนโดยเจตนาเขาก็จงถือศีลอด(ชดใช้) (รายงานโดย อบู ดาวูด และ อัต-ติรมีซีย์)

5. การมีรอบเดือนและเลือดหลังคลอดบุตร(นิฟาส)ไม่ว่าจะเป็นช่วงกลางวันหรือท้ายของกลางวัน หรือแม้เพียงแค่ก่อนดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้าก็ตาม

ที่ดีที่สุดสำหรับผู้ถือศีลอดนั้น ต้องงดจากการกรอกเลือด (หิญามะฮฺ) เพื่อหลีกเลี่ยงจากความเสี่ยงที่ทำให้การถือศีลอดนั้นต้องโมฆะไป

และที่ดีนั้นต้องไม่บริจาคเลือด นอกจากในภาวะฉุกเฉินเท่านั้น หากว่ามีเลือดกำเดาไหลออกมาจากจมูกหรือไอ(ที่มีเลือดออกมา) หรือทำการถอนฟันนั้นไม่ทำให้เสียศีลอด

เจ็ด : บทบัญญัติทั่วไป

1. จำเป็นต้องถือศีลอดเมื่อเห็นจันทร์เสี้ยว อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

(185 :)

ความว่า : ดังนั้น ผู้ใดในหมู่พวกเจ้าอยู่ในเดือนนั้นแล้วก็จงถือศีลอดในเดือนนั้น [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 185]

การเป็นพยานของมุสลิมที่ซื่อสัตย์ยุติธรรมคนหนึ่งในการเห็นดวงจันทร์นั้นถือว่าเป็นการเพียงพอ ดังมีรายงานจากอิบนุอุมัร ท่านได้กล่าวไว้ความว่า : ผู้คนได้เห็นดวงจันทร์ ฉันจึงนำเรื่องนี้ไปบอกแก่ท่านรอซูลว่าฉันได้เห็นดวงจันทร์(เช่นกัน) ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิวะสัลลัม จึงถือศีลอดและสั่งให้ประชาชนถือศีลอดดังการถือศีลอดของท่าน" (รายงานโดย อบู ดาวูด, อัด-ดาริมีย์ และคนอื่นๆ)

การถือศีลอดของแต่ละประเทศนั้นขึ้นอยู่กับคำสั่งของผู้ปกครองมุสลิมในประเทศนั้นๆหากว่าผู้ปกครองมุสลิมออกคำสั่งให้มีการถือศีลอดหรือไม่ก็ตาม จำเป็นที่จะต้องเชื่อฟัง(ฏออะฮฺ)ต่อผู้ปกครอง

มุสลิม หากไม่มีผู้ปกครองมุสลิมก็ให้ยึดถือปฏิบัติตามสภาศูนย์กลางอิสลามของประเทศนั้นๆ ทั้งนี้เพื่อความเป็นภารดรภาพแห่งอิสลาม

อนุญาตให้ใช้กล้องดูดาวในการดูดวงจันทร์ แต่ไม่อนุญาตให้ใช้หลักการคำนวณทางดาราศาตร์ หรือการเห็นดวงดาวเพื่อกำหนดวันเข้าบวชหรือออกบวช ให้ยึดถือตามการเห็นเท่านั้น ดังคำตรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(185 :)

ความว่า : ดังนั้น ผู้ใดในหมู่พวกเจ้าอยู่ในเดือนนั้นแล้วก็จงถือศีลอดในเดือนนั้น [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 185]

ผู้ใดได้เข้าสู่เดือนเราะมะฎอนโดยที่เขาบรรลุศาสนภาวะจำเป็นต้องถือศีลอดไม่ว่าช่วงเวลาของกลางวันนั้นจะยาวหรือสั้นก็ตาม

หลักการในการพิจารณาการเริ่มถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอนของแต่ละแคว้น/หรือประเทศนั้น ขึ้นอยู่กับการเห็นตามตำแหน่งการขึ้นของดวงจันทร์ ดังกล่าวนี้เป็นทรรศนะที่ถูกต้องที่สุดจากสองทรรศนะของนักวิชาการมุสลิม เนื่องจากบรรดาอุลามาอฺเห็นพ้องต้องกันว่าตำแหน่งการขึ้นของดวงจันทร์แต่ละตำแหน่งนั้นมีความแตกต่างกัน และดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่รู้เห็นเด่นชัดกันโดยปริยาย เพราะท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมกล่าวไว้ความว่า "ท่านทั้งหลายจงถือศีลอดเมื่อเห็นดวงจันทร์(เข้าบวช) และท่านทั้งหลายจงละศีลอด(ออกบวช) เมื่อเห็นดวงจันทร์ ดังนั้นถ้าหากว่ามีเมฆมาบดบังพวกท่าน ก็จงนับเดือนชะอฺบานให้ครบ 30 วัน" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

2. ผู้ถือศีลอดจะต้องตั้งเจตนา (เนี๊ยต)ถือศีลอดในเวลากลางคืน ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวไว้ความว่า "แท้จริงทุกๆ กิจการนั้นขึ้นอยู่กับการตั้งเจตนา (เนี๊ยต)" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

และท่านยังกล่าวอีกความว่า "ผู้ใดที่ไม่ได้ตั้งเจตนาก่อนรุ่งอรุณ (ศุบฮฺ) นั้น ไม่มีการถือศีลอดสำหรับเขา(คือใช้ไม่ได้)" (บันทึกโดย อะหฺมัด, อบู ดาวูด, อัต-ติรมิซีย์ และอัน-นะสาอีย์ จากหะดีษฺที่รายงานโดยท่านหญิงหัฟเซาะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮา)

3. ไม่อนุญาตให้ละทิ้งการถือศีลอดหรือละศีลอดในช่วงกลางวันของเดือนเราะมะฎอน ยกเว้นผู้ที่มีอุปสรรคเท่านั้น อันได้แก่ ผู้ป่วย ผู้เดินทาง สตรีที่มีรอบเดือน มีเลือดหลังการคลอดบุตร ตั้งครรภ์หรือให้นมบุตร ดังที่อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

(184 :)

ความว่า :และผู้ใดในพวกเจ้าป่วยหรืออยู่ในการเดินทางก็ให้ถือใช้ในวันอื่น [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 184]

ส่วนผู้ป่วยที่ไม่มีความสามารถถือศีลอด อนุญาตให้เขาไม่ต้องถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน แต่ทว่าหลังจากนั้นเขาต้องถือศีลอดชดใช้ตามจำนวนวันที่เขาขาดถือศีลอด

สตรีที่ตั้งครรภ์หรือให้นมบุตรที่กลัวว่าจะเกิดอันตรายแก่ตนเองนั้น ไม่ต้องถือศีลอด แต่เขาต้องถือศีลอดใช้ ดังกล่าวนี้เป็นมติเอกฉันท์

ของบรรดานักวิชาการมุสลิม เพราะถือว่าเขาอยู่ในสถานะเดียวกับผู้ป่วยที่เกรงว่าจะเกิดอันตรายแก่ชีวิต

ส่วนในกรณีที่เมื่อกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิตของตนเอง รวมทั้งเด็กทารกหรือเด็กในครรภ์นั้น ก็ไม่ต้องถือศีลอดเช่นกัน แต่จำเป็นต้องถือศีลอดชดใช้ดังมีรายงานจากท่านอะนัส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ความว่า "แท้จริงอัลลอฮฺทรงลดหย่อนผ่อนผันแก่ผู้เดินทางครึ่งหนึ่งของการละหมาดและการถือศีลอด และทรงลดหย่อนผ่อนผันแก่สตรีที่มีครรภ์และสตรีผู้ให้นมบุตร" (รายงานโดย อัน-นะสาอีย์ และอิบนุ มาญะฮฺ เป็นหะดีษฺ หะซัน)

สำหรับผู้ชราภาพและสตรีที่อ่อนแอนั้นได้รับการผ่อนผันโดยไม่ต้องถือศีลอด หากว่าการถือศีลอดนั้นก่อให้เกิดความยากลำบากอันหนักหน่วง และเขาต้องจ่ายอาหารให้คนยากจน(มิสกีน)ทุกวัน ดังที่อัลบุคอรีย์ได้บันทึกจากอะฏออฺ ซึ่งท่านได้ยิน อิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา อ่านโองการ

(184 :)

ความว่า :และหน้าที่ของบรรดาผู้ที่ถือศีลอดด้วยความยากลำบากยิ่ง(โดยที่เขาได้งดเว้นการถือ)นั้น คือการชดเชย อันได้แก่การให้อาหาร(มื้อหนึ่ง)แก่คนยากจนมิสกีนคนหนึ่ง [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 184]

ท่านอิบนุ อับบาสได้กล่าวว่า: โองการดังกล่าวนี้ ไม่ใช่โองการที่ถูกยกเลิก ความในโองการนี้หมายถึง ผู้ชราภาพ และผู้หญิงที่อ่อนแอที่

ไม่สามารถถือศีลอดได้ เขาต้องจ่ายอาหารให้แก่คนยากจน (มิสกีน) ทุกวัน

4. การเดินทางเป็นอุปสรรคประการหนึ่งที่ได้รับการผ่อนผันไม่ต้องถือศีลอด ดังหะดีษฺจากท่านอะนัส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ความว่า "เราได้เดินทางร่วมไปกับท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ผู้ถือศีลอดไม่ตำหนิติเตียนผู้ไม่ถือศีลอด และผู้ไม่ถือศีลอดก็ไม่ตำหนิติเตียนผู้ถือศีลอด" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

หลักการอิสลามข้อที่ห้า

การบำเพ็ญหัจญ์

หนึ่ง : คำนิยามของ หัจญ์

หัจญ์ ในทางรากศัพท์ภาษาอาหรับ มีความหมายว่า ตั้งใจ มุ่งหมาย ดังประโยคที่ว่า หมายความว่า เขาผู้นั้นเจาะจงพวกเรา / มุ่งหมายหาพวกเรา

หัจญ์ ในทางศาสนบัญญัติ มีความหมายว่า ตั้งเจตนามุ่งไปยังมักกะฮฺเพื่อปฏิบัติศาสนกิจ โดยมีคุณสมบัติเฉพาะในเวลาที่เฉพาะและเงื่อนไขเฉพาะ

สอง : ข้อตัดสิน(หุก่ม)ของหัจญ์

ประชาชาติอิสลามได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ที่มีความสามารถวาญิบ(จำเป็น)ต้องประกอบพิธีหัจญ์หนึ่งครั้งในชีวิต เพราะหัจญ์คือหนึ่งในหลักการอิสลามทั้งห้า ซึ่งอิสลามได้วางรากฐานอยู่บนหลักการทั้งห้าประการนี้ อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

(97 :)

ความว่า : สิทธิของอัลลอฮฺที่มีแก่มนุษย์นั้น คือ การมุ่งสู่บ้านหลังนั้น(กะอฺบะฮฺ) อันได้แก่ผู้ที่สามารถหาทางไปยังบ้านหลังนั้นได้ และผู้ใดปฏิเสธแท้จริงอัลลอฮฺนั้นมั่งมีปัจจัยเหนือทุกสรรพสิ่ง(คือไม่ทรงพึ่งพิงหรือขัดสนต่อสิ่งใดทั้งสิ้น) [อาล อิมรอน โองการที่ 97]

และท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวไว้ความว่า “อิสลามได้วางรากฐานอยู่บนหลักห้าประการ คือ กล่าวปฏิญาณตนว่า

ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และมุหัมมัดคือรอซูลของพระองค์ ทำการละหมาด จ่ายซะกาต ถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอนและประกอบพิธีหัจญ์" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

และท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กล่าวในขณะประกอบหัจญ์วิดาอฺ(เป็นชื่อเรียกหัจญ์ครั้งเดียวและครั้งสุดท้ายที่ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้ปฏิบัติ)ความว่า "โอ้มวลมนุษย์ แท้จริงอัลลอฮฺทรงกำหนดหัจญ์แก่พวกเจ้า ดังนั้นจงประกอบพิธีหัจญ์เถิด" (รายงานโดย มุสลิม)

สาม : ภาคผลและเหตุผลในการบัญญัติหัจญ์

ได้มีบทบัญญัติมากมายที่กล่าวถึงความประเสริฐของการปฏิบัติหัจญ์ดังเช่น พระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(28 - 27 :)

ความว่า : และจงประกาศแก่มนุษย์ทั่วไปเพื่อการทำหัจญ์ พวกเขาจะมาหาเจ้าโดยทางเท้าและโดยทางอูฐ มาจากทางไกลทุกทิศทาง เพื่อพวกเขาจะได้มาร่วมเป็นพยานในผลประโยชน์ของพวกเขา และกล่าวพระนามอัลลอฮฺในวันที่รู้กันอยู่แล้ว(คือวันเชือดสัตว์) ตามที่พระองค์ทรงประทานปัจจัยยังชีพแก่พวกเขาจากสัตว์สี่เท้า [อัล-หัจญ์ โองการที่ 27-28]

การประกอบพิธีหัจญ์มีภาคผลมากมาย แก่มวลมุสลิมทั้งโลกนี้และโลกหน้า ตัวอย่างเช่น ในการประกอบพิธีหัจญ์นั้น ได้รวบรวมเอาอิบาดะฮฺหลายๆ อย่างเข้าด้วยกัน ดังเช่น การเฏาะวาฟฺ(การเดินเวียนรอบกะอฺบะฮฺ) การสะแอ(การเดินวนรอบ)ระหว่างเศาะฟาและมัรวะฮฺ การพำนัก ณ ทุ่งอะเราะฟะฮฺ มีนา มุซดะลิฟะฮฺ การขว้างเสาหิน การค้างคืนที่มีนา การเชือดสัตว์พลี การโกนผม การรำลึกถึงอัลลอฮฺเพื่อแสวงหาความใกล้ชิด การนอบน้อมต่อพระองค์และสำนึกผิดต่อพระองค์

ด้วยเหตุนี้ หัจญ์จึงเป็นเหตุผลสำคัญในการลบล้างความผิดและเข้าสวนสวรรค์

มีรายงานจากท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮฺ ว่า ฉันได้ยินท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวไว้ความว่า “ผู้ใดที่ประกอบพิธีหัจญ์ ณ บ้านหลังนี้(บัยตุลลอฮฺ) และเขามิได้กล่าววาจาหยาบคายหรือกระทำความเหลวไหล ความผิดของเขาจะถูกลบล้างเปรียบดัง(ทารก)ในวันที่แม่เขาคลอดเขาออกมา” (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

และจากการรายงานของท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮฺ อีกเช่นกัน ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้กล่าวไว้ความว่า “การประกอบอุมเราะฮฺหนึ่งไปยังอุมเราะฮฺหนึ่งคือการลบล้างความผิดระหว่างสองอุมเราะฮฺนั้น และหัจญ์มับรูรฺ(หัจญ์ที่อัลลอฮฺทรงรับ)นั้นผลตอบแทนคือสวนสวรรค์” (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์และมุสลิม)

และจากท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮฺ เช่นกันความว่า : มีชายผู้หนึ่งถามรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมว่า “กิจการใดที่ประเสริฐที่สุด?” ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ตอบว่า

“คือการศรัทธาต่ออัลลอฮฺและรอซูลของพระองค์” ชายผู้นั้นก็ถามอีกว่า “แล้วอะไรอีกเล่า?” ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมก็ตอบว่า “การรบในหนทางของอัลลอฮฺ” ชายผู้นั้นก็ถามอีกว่า “แล้วอะไรอีกเล่า?” ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมตอบว่า “หัจญ์มับรูรฺ” (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

และตามรายงานจากท่านอับดุลลอฮฺ อิบนุ มัสอูด เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮฺ ว่าท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวไว้ความว่า “จงปฏิบัติหัจญ์และอุมเราะฮฺอย่างสม่ำเสมอ แท้จริงสองสิ่งนี้จะลบล้างความขัดสนและความผิด เช่นเครื่องหล่อที่ลบล้างเอาสิ่งสกปรกออกจากเหล็ก ทองคำและเงิน และหัจญ์มับรูรฺผลตอบแทนคือสวนสวรรค์” (รายงานโดย อัต-ติรมีซีย์)

ผลประโยชน์จากการประกอบพิธีหัจญ์อีกเช่นกันคือ การพบปะระหว่างมุสลิมจากทั่วทุกมุมโลกในสถานที่ๆ พระองค์ทรงโปรดที่สุด ทำความรู้จักกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสิ่งดีงาม ทัดเทียมกันทั้งในคำพูด การรำลึกถึงพระองค์ และการกระทำสิ่งเหล่านี้จะช่วยอบรมมุสลิมในการรวมตัวเป็นหนึ่งเดียวในด้านความศรัทธา อิบาดะฮฺ เป้าหมายและแนวทาง

ในการรวมตัวของมุสลิมจะนำมาซึ่งการทำความรู้จัก ความใกล้ชิด สนิทสนม ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(13)

ความว่า : โอ้มวลมนุษย์ชาติทั้งหลาย แท้จริงเราได้สร้างพวกเจ้าจากเพศชายและเพศหญิง และเราได้ให้พวกเจ้าแยกเป็นเผ่าและตระกูลเพื่อจะได้รู้จักกัน แท้จริงผู้ที่มีเกียรติยิ่งในหมู่พวกเจ้า ณ ที่อัลลอฮฺคือผู้ที่มีความยำเกรงยิ่งในหมู่พวกเจ้า แท้จริงอัลลอฮฺนั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้อย่างละเอียดถี่ถ้วน [อัล-หุญุรอต โองการที่ 13]

สี่ : กฎเกณฑ์ เงื่อนไขและสิ่งจำเป็นในหัจญ์(วาญิบ)

นักวิชาการอิสลามได้ลงความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า เงื่อนไขของหัจญ์มีห้าประการด้วยกันคือ

1. เป็นผู้นับถือศาสนาอิสลาม
2. มีสติสัมปชัญญะ
3. บรรลุนิติภาวะ
4. เป็นไท
5. มีความสามารถในการบำเพ็ญหัจญ์.

และได้เพิ่มเงื่อนไขอีก 1 ประการคือ ต้องมีมะหฺร็อมสำหรับผู้หญิง(ผู้ดูแลที่ไม่สามารถแต่งงานด้วยกันได้) ในการเดินทางเพื่อบำเพ็ญหัจญ์ ดังวจนะของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมตามรายงานของท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ซึ่งมีความว่า “ไม่เป็นการอนุมัติแก่หญิงที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺและวันอาคิเราะฮฺ ที่จะเดินทางในระยะทางหนึ่งวันนอกจากจะมีมะหฺร็อมไปด้วย” (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

นักวิชาการฟิกฮฺได้จำแนกเงื่อนไขเหล่านี้ออกเป็นสามจำพวก ได้แก่

จำพวกแรก : เงื่อนไขเพื่อวาญิบและเพื่อสมบูรณ์ได้แก่ การนับถืออิสลามและการมีสติสัมปชัญญะ ดังนั้น ผู้ที่มิใช่อิสลามิกชนและสติสัมปชัญญะไม่สมบูรณ์จึงไม่จำเป็นต้องต้องบำเพ็ญหัจญ์ถึงแม้บุคคลสองจำพวกนี้จะปฏิบัติภารกิจหัจญ์ หัจญ์ของเขาก็ใช้ไม่ได้ เพราะบุคคลสองจำพวกนี้ไม่พร้อม(เหมาะสม)ในการทำอิบาดะฮฺ(ศาสนกิจ)

จำพวกที่สอง : เงื่อนไขเพื่อวาญิบและ(ได้รับ)ภาคผล คือ บรรลุนิติภาวะ และเป็นไท สองเงื่อนไขนี้ไม่ใช่เงื่อนไขเพื่อหัจญ์สมบูรณ์ ดังที่เข้าใจกัน หากเด็กที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะและทาสปฏิบัติภารกิจแล้ว หัจญ์ของบุคคลทั้งสอง จำพวกนี้ใช้ได้แต่จะไม่ได้รับผลบุญจากการปฏิบัติภารกิจหัจญ์อิสลามแต่อย่างใด

จำพวกที่สาม : เงื่อนไขเพื่อวาญิบเพียงอย่างเดียว คือ มีความสามารถ หากผู้ที่ไม่มีความสามารถที่จะบำเพ็ญหัจญ์เนื่องด้วยความยากลำบาก เดินทางโดยไม่มีเสบียงหรือไม่มีพาหนะ ถือว่าหัจญ์ของเขาใช้ได้(สมบูรณ์)

ข้อตัดสินหรือหุก่มของการบำเพ็ญหัจญ์แทนผู้อื่น

นักวิชาการอิสลามได้ลงความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ใดเสียชีวิตก่อนที่จะมีความสามารถในการบำเพ็ญหัจญ์ หัจญ์ฟัรฎของเขาก็สิ้นไป (ถือว่าไม่จำเป็น) แต่หากผู้ใดเสียชีวิตหลังจากที่มีความสามารถในการบำเพ็ญหัจญ์ แต่เขาไม่ได้ปฏิบัติภารกิจหัจญ์ฟัรฎ หัจญ์ของเขาจะสิ้นไปเพราะการเสียชีวิตของเขาหรือไม่ ?

ที่ถูกต้องแล้ว(อินชาอัลลอฮฺ) ฟัรฎูหัจญ์จะไม่สิ้นสุดด้วยการเสียชีวิต โดยญาติของผู้ตายจำเป็นจะต้องบำเพ็ญแทนผู้ตายด้วยทรัพย์สินของผู้ตาย ไม่ว่าจะสั่งเสียหรือไม่ก็ตาม เพราะหัจญ์วาญิบอยู่บนตัวผู้ตาย เช่นเดียวกับหนี้สินที่ต้องชดใช้เท่าจำนวนที่ยืมมา ซึ่งมีหลักฐานจากหะดีษฺอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ว่า ได้มีหญิงผู้หนึ่ง บนบานต่ออัลลอฮฺว่า จะทำการบำเพ็ญหัจญ์ หลังจากนั้นไม่นานนางก็เสียชีวิต พี่ชาย/น้องชาย ของนางผู้นั้นจึงได้มาหาท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม และถามถึงสิ่งที่นางได้บนบานต่ออัลลอฮฺไว้ ท่านจึงกล่าวว่า : "หากพี่/น้องสาวของเจ้ามีหนี้สินเจ้าจะชำระแทนหรือไม่?" ชายผู้นั้นตอบว่า "จะชำระแทน" ท่านจึงกล่าวว่า "ฉะนั้นจงชำระแด่อัลลอฮฺ(คือการบำเพ็ญหัจญ์แทน)เพราะพระองค์ย่อมควรแก่การชำระสัญญามากกว่า" (รายงานโดย อัน-นะสาอีย์)

ผู้ที่ยังมิได้บำเพ็ญหัจญ์ให้ตนเอง จะบำเพ็ญให้ผู้อื่นได้หรือไม่?

ที่ถูกต้องคือ เขาจงอย่าบำเพ็ญหัจญ์ให้ผู้อื่นตราบใดที่ยังไม่ได้ปฏิบัติให้ตนเอง ดังหลักฐานในหะดีษฺที่เป็นที่รู้จักกันดีว่า ครั้งหนึ่งท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ยินชายผู้หนึ่งกล่าวว่า

(ฉันได้ตอบรับคำเรียกร้องของพระองค์แทนชุบรุมะฮฺ)

ท่านรอซูลจึงถามว่า "ใครคือ ชุบรุมะฮฺ?" ชายผู้นั้นตอบว่า "พี่/น้อง หรือญาติของฉัน" ท่านรอซูลถามต่อว่า "ท่านได้ปฏิบัติภารกิจหัจญ์ให้ตนเองหรือยัง?" ชายผู้นั้นตอบว่า "ยังไม่ได้ปฏิบัติ" ท่านจึงกล่าวว่า

“จงบำเพ็ญหัจญ์ให้ตนเองเสียก่อน จากนั้นจงปฏิบัติให้ ชุบรุมะฮฺ” (รายงานโดย อะหฺมัด, อบู ดาวูด, อิบนุ มาญะฮฺ และอัล-บัยฮะกีย์)

และที่ถูกต้องอีกเช่นกันคือ สามารถปฏิบัติภารกิจหัจญ์แทนผู้ที่ขาดความสามารถหรืออ่อนแอได้ ด้วยหลักฐานจาก ฟัฎลฺ อิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา กล่าวถึงหญิงจากเผ่า ค็อซฺอัม นางกล่าวว่า “โอ้รอซูลุลลอฮฺ แท้จริงแล้วอัลลอฮฺทรงกำหนดให้บ่าวของพระองค์บำเพ็ญหัจญ์ ด้วยพ่อของฉันชราภาพไม่สามารถนั่งบนพาหนะได้ ฉันจะสามารถปฏิบัติภารกิจหัจญ์แทนท่านได้หรือไม่?” ท่านรอซูลตอบว่า “ย่อมได้” เหตุการณ์นี้ได้เกิดขึ้นในหัจญ์วิดาอฺ

ควรบำเพ็ญหัจญ์เมื่อใด ?

จากคำกล่าวของนักวิชาการอิสลามที่มีน้ำหนักค่อนข้างมาก (อินชาอัลลอฮฺ)ว่า การบำเพ็ญหัจญ์จำเป็นต้องปฏิบัติในทันทีที่เงื่อนไขของการวาญิบหัจญ์ครบถ้วนสมบูรณ์ และได้อ้างอิงถึงพระดำรัสของอัลลอฮฺ ที่ว่า

(97 :)

ความว่า : สิทธิของอัลลอฮฺที่มีแก่มนุษย์นั้นคือ การมุ่งสู่บ้านหลังนั้น อันได้แก่ผู้ที่สามารถหาทางไปยังบ้านหลังนั้นได้ [อาล อิมรอน โองการที่ 97]

และพระดำรัสของอัลลอฮฺอีกบทหนึ่งที่ว่า

(196:)

ความว่า : และพวกเจ้าจงปฏิบัติให้สมบูรณ์ ซึ่งการทำหัจญ์และการทำอุมเราะฮฺ เพื่ออัลลอฮฺเถิด [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 196]

และจากหะดีษฺอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ความว่า "จงเร่งรีบในการบำเพ็ญหัจญ์เถิด (หมายถึงหัจญ์ฟัรฎู) แท้จริงบุคคลใดบุคคลหนึ่งมิล่วงรู้ถึงสิ่งที่จะบังเกิดแก่เขา" (รายงานโดย อะหฺมัด, อบูดาวูด และอัล-หากิม)

ห้า : รุก่นหัจญ์

รุก่นหัจญ์มีสี่ประการคือ

1. การอิหฺรอม (หมายถึง การเนียตเข้าพิธีหัจญ์)
2. การวูกุฟ(พำนัก)ที่อะเราะฟะฮฺ
3. การเฏาะวาฟุอิฟาเฎาะฮฺ (ในวันที่ 10 หรือในวันตัชรีก)
4. สะแอ ระหว่างเศาะฟาและมัรวะฮฺ

รุก่นทั้งสี่ประการนี้จำเป็นต้องปฏิบัติในการบำเพ็ญหัจญ์ ซึ่งหากผู้ใดละทิ้งข้อหนึ่งข้อใดหัจญ์ของเขาก็จะไม่สมบูรณ์

ก. รุก่นแรก การอิหฺรอม

1. ความหมายของอิหฺรอม คือการเนียตเพื่อเข้าในการปฏิบัติภารกิจหัจญ์

2. มีกอต(กำหนดเวลาและสถานที่)ของการครองอิหฺรอม มีสองชนิดได้แก่ เวลา และสถานที่

มีกอตเวลา ได้แก่ : ช่วงเดือนหัจญ์ ซึ่งอัลลอฮฺทรงมีดำรัสว่า

(197:)

ความว่า : การบำเพ็ญหัจญ์ อยู่ในเดือนที่ถูกกำหนดไว้แล้ว [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 197]

ซึ่ง ณ ที่นี้ คือเดือนเชาวาล ซุลเกาะอฺดะฮฺ และซุลหิจญะฮฺ

มีกอตสถานที่ ได้แก่ พรมแดนซึ่งไม่อนุมัติให้ผู้ที่ปฏิบัติภารกิจหัจญ์ล่วงล้ำเพื่อเดินทางไปยังมักกะฮฺโดยที่ยังมิได้ทำการอิหฺรอมซึ่งมีห้าสถานที่ด้วยกัน

1. **ซุลหุลัยฟะฮฺ** มีชื่อเรียกในปัจจุบันว่า “อับยารฺ อะลี” ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นมีกอตของชาวมะดีนะฮฺ มีระยะทางห่างจากมักกะฮฺ 336 กิโลเมตร หรือ 226 ไมล์

2. **ญุหฺฟะฮฺ** คือ หมู่บ้านซึ่งอยู่ห่างจากทะเลแดง 10 กิโลเมตร และห่างจากมักกะฮฺ 180 กิโลเมตร หรือ 120 ไมล์ มีกอตนี้กำหนดให้เป็นมีกอตของชาวอียิปต์ ชาม(แถบซีเรีย) มัฆริบ(ประเทศทางโมร็อกโก) และประเทศซึ่งตั้งอยู่แนวหลังประเทศเหล่านี้และชาวสเปน โรม ตักโร เป็นต้น แต่ผู้คนในปัจจุบันได้ทำการอิหฺรอมจาก “รอบิฆฺ” ตั้งอยู่แนวเดียวกันกับ ญุหฺฟะฮฺ

3. **ยะลัมลัม** มีชื่อเรียกในปัจจุบันว่า “สะอฺดิยะฮฺ” คือภูเขาจากเทือกเขาติฮามะฮฺ ห่างจากมักกะฮฺ 72 กิโลเมตร หรือ 48 ไมล์ เป็นมีกอตของชาว เยเมน ชวา อินเดียและจีน

4. **ก็อรนุ อัล-มะนาซิลฺ** มีชื่อเรียกในปัจจุบันว่า "ซัยลุลมีรฺ" ห่างจากมักกะฮฺ 72 กิโลเมตร หรือ 48 ไมล์ เป็นมีกอตของชาวเมืองนัจญ์ดฺและชาวฏออิฟ

5. **ซาตุล อิรกฺ** มีชื่อเรียกในปัจจุบันว่า "อัฏ-เฏาะรีบะฮฺ" ที่ได้มีชื่อเรียกเช่นนี้เพราะที่ซาตุล อิรกฺ มีเขาลูกเล็กที่ชื่อ อิรกฺ ห่างจากมักกะฮฺ 72 กิโลเมตร หรือ 48 ไมล์ เป็นมีกอตของผู้ที่อาศัยอยู่ทางทิศตะวันออก คือ ชาวอิรักและอิหร่าน

สถานที่ที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ คือ มีกอตสถานที่ เป็นพรมแดนซึ่งไม่อนุมัติให้ผู้ที่บำเพ็ญหัจญ์และอุมเราะฮฺล่วงล้ำไปยังมักกะฮฺโดยที่ยังมิได้ทำการอิหฺรอม

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้อธิบายถึงสถานที่เหล่านี้ ดังในหะดีษฺ จากการรายงานของท่านอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ความว่า "ท่านรอซูลลลอฮฺ ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้กำหนดซุลหุลัยฟะฮฺเป็นมีกอตของชาวมะดีนะฮฺ ญุหฺฟะฮฺเป็นมีกอตของชาวมักกะฮฺ(แถบซีเรีย) ก็อรนุ อัล-มะนาซิล เป็นมีกอตของชาวนัจญ์ดฺและยะลัมลัมเป็นมีกอตของชาวเยเมน สถานที่เหล่านี้กำหนดให้ชาวเมืองเหล่านี้และผู้ที่เดินทางผ่านเมืองเหล่านี้เพื่อบำเพ็ญหัจญ์และอุมเราะฮฺ สำหรับผู้อื่นที่มิใช่ชาวเมืองดังกล่าวให้ทำการอิหฺรอมจากที่ใดก็ได้ที่เขาประสงค์ ซึ่งชาวมักกะฮฺก็ให้ทำการอิหฺรอมจากมักกะฮฺ" (บันทึกโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

และจากการบันทึกของมุสลิมตามรายงานหะดีษฺโดยญาบิรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ความว่า "มีกอตของชาวอิรักคือ ซาตุล อิรกฺ"

หากผู้ใดไม่ได้เดินทางผ่านมีกอตของเขาก็ให้ใช้มีกอตที่กำหนดไว้แล้ว โดยทำการอิหฺรอมเมื่อรู้ว่าได้อยู่ในแนวเดียวกันกับมีกอตที่ใกล้ที่สุดดังกล่าว สำหรับผู้ที่เดินทางโดยเครื่องบินให้ทำการอิหฺรอม เมื่อเครื่องบินบินอยู่ในแนวเดียวกันกับมีกอตเหล่านี้ และไม่อนุมัติให้ยืดเวลาการอิหฺรอมจนกระทั่งเครื่องบินลงจอด ณ สนามบินญิดดะฮ์ ดังที่ผู้บำเพ็ญหัจญ์บางกลุ่มได้กระทำกัน เพราะญิดดะฮฺมิใช่มีกอตนอกเสียจากว่าเขาเป็นชาวญิดดะฮฺเท่านั้น และไม่อนุมัติให้ทำการเนียตหัจญ์ หรือ อุมเราะฮฺจากญิดดะฮฺ แท้จริงเขาได้ละทิ้งสิ่งวาญิบนั่นคือ การอิหฺรอม ซึ่งเขาจำเป็นต้องจ่ายฟิดยะฮฺ (การชดเชยที่ถูกกำหนดไว้)

เช่นกันผู้ใดที่ล่วงล้ำมีกอตโดยมิได้ทำการอิหฺรอมก็ให้ย้อนกลับไปยังมีกอตใหม่ หากไม่ย้อนกลับ แต่ทำการครองอิหฺรอมโดยที่ไม่ใช่จากมีกอต จำเป็นต้องจ่ายฟิดยะฮฺ โดยการเชือดแพะ 1 ตัว หรือ อูฐ 1 ตัว แบ่งเป็น 7 ส่วน หรือ วัว 1 ตัว แบ่งเป็น 7 ส่วน จากนั้นในการแจกจ่ายแก่คนยากจนในเขตหะร็อมมักกะฮฺ โดยที่เขาไม่ได้รับอนุญาตให้รับประทานเนื้อสัตว์ เหล่านี้แม้แต่น้อย

ลักษณะของการอิหฺรอม

ส่งเสริมให้มีการเตรียมตัวก่อนการครองอิหฺรอมด้วยการอาบน้ำทำความสะอาดร่างกาย ตัดหรือโกนขน ซึ่งเป็นขนที่อิสลามได้กำหนดไว้ให้โกนได้(เช่น ขนในที่ลับ ขนใต้รักแร้) และพรมน้ำหอมลงบนร่างกาย สำหรับผู้ชายให้เปลื้องผ้าที่ทำการตัดเย็บออก แล้วสวมผ้าที่ขาวสะอาดให้ปกปิดส่วนบนและส่วนล่าง

ไม่มีการละหมาดใดที่เฉพาะเจาะจงสำหรับการครองอิหฺรอม แต่หากเกิดบังเอิญตรงกับเวลาละหมาดฟัรฎูก็ให้ทำการครองอิหฺรอมหลังจากละหมาดฟัรฎูเสร็จ เพราะท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิวะสัลลัม เนียตอิหฺรอมหลังละหมาดเสร็จ หลังจากนั้นให้เลือกการอิหฺรอมตามต้องการจากหัจญ์สามประเภท คือ ตะมัตตุอฺ กีรอน อิฟรอด

– **ตะมัตตุอฺ** คือ การเนียตอิหฺรอมทำพิธีอุมเราะฮฺในเดือนหัจญ์ จากนั้นเปลื้องอิหฺรอมหลังจากปฏิบัติอุมเราะฮฺเสร็จ แล้วจึงเนียตอิหฺรอมหัจญ์ในขณะที่ออกเดินทางประกอบพิธีหัจญ์ในวันที่แปด

– **กีรอน** คือ การเนียตอิหฺรอม อุมเราะฮฺ และหัจญ์ในคราวเดียวกันหรือเนียตอิหฺรอมก่อน จากนั้นก็นำหัจญ์เข้าไปในการทำอุมเราะฮฺ โดยเนียตก่อนที่จะเริ่มการเฏาะวาฟอุมเราะฮฺ โดยต้องทำการเนียตอุมเราะฮฺและหัจญ์มาจากมีกอต หรือเนียตหัจญ์ก่อนที่จะเริ่มการเฏาะวาฟอุมเราะฮฺจากนั้นให้เฏาะวาฟอุมเราะฮฺและหัจญ์ต่อด้วยการสะแอของหัจญ์

– **อิฟรอด** คือการเนียตอิหฺรอมหัจญ์มาจากมีกอตเพียงอย่างเดียว จากนั้นให้ครองอิหฺรอมจนกระทั่งเสร็จพิธีหัจญ์

สำหรับผู้ที่ประกอบหัจญ์ตะมัตตุอฺหรือหัจญ์กีรอน หากมิใช่ชาวหะร็อมมักกะฮฺจะต้องจ่ายฟิดยะฮฺ

ได้มีทรรศนะขัดแย้งกันถึงการบำเพ็ญหัจญ์ว่าหัจญ์อย่างใดดีที่สุด ซึ่งนักวิชาการรุ่นก่อนๆเห็นว่า การบำเพ็ญหัจญ์ตะมัดตุอฺดีที่สุด

เมื่อทำการอิหฺรอมหัจญ์ชนิดใดชนิดหนึ่งดังที่ได้กล่าวมาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ให้กล่าวตัลบิยะฮฺโดยกล่าวว่า

ลับบัยกัลลอฮุมมะลับบัยก์ ลับบัยกะลา ชะรีกะ ล่ะกะ ลับบัยก์, อินนัลหัมดะ วันนิอฺมะตะ ล่ะกะ วัลมุลก์ ลาชะรีกะลัก

ความหมาย : ขอตอบรับการเชิญชวนของพระองค์ โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งเรา เราขอตอบรับการเชิญชวนของพระองค์ เราขอตอบรับโดยไม่ตั้งภาคีใดๆ กับพระองค์ เราขอตอบรับพระองค์อีกครั้ง แท้จริงการสรรเสริญและคุณต่างๆ นั้นเป็นของพระองค์ อำนาจทั้งมวลก็เป็นของพระองค์ โดยไม่มีภาคีใดๆ กับพระองค์

พยายามกล่าวให้บ่อยที่สุด หากเป็นผู้ชายก็ให้กล่าวด้วยเสียงดังและให้กล่าวเบาๆสำหรับผู้หญิง

สิ่งต้องห้ามในการครองอิหฺรอม

คือ สิ่งที่ห้ามไม่ให้ผู้ที่ครองอิหฺรอมกระทำ อันเนื่องจากการครองอิหฺรอมมีเก้าอย่างด้วยกันคือ

1. การกำจัดขนจากร่างกายด้วยการโกนหรือวิธีอื่นๆ ดังดำรัสของอัลลอฮฺ

(196:)

ความว่า : และจงอย่าโกนศีรษะของพวกเจ้า จนกว่าสัตว์พลีนั้นจะถึงที่ของมัน [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 196]

2. การตัดเล็บ เพราะการตัดเล็บจะนำมาซึ่งความเพลิดเพลิน ดังนั้นการตัดเล็บจึงเหมือนการกำจัดขน ยกเว้นในกรณีจำเป็น อนุมัติให้ตัดเล็บและกำจัดขนได้

3. การปกปิดศีรษะสำหรับชาย เนื่องจากท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ห้ามมิให้ผู้ที่ครองอิหฺรอมทำการโพกศีรษะ ดังวจนะของท่านในรายงานของท่านอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ซึ่งกล่าวถึงชายที่ครองอิหฺรอมแล้วตกพาหนะเสียชีวิตความว่า “จงอย่าปกปิดศีรษะของเขา เพราะเขาจะฟื้นคืนชีพในวันกียามะฮ์ในสภาพที่กล่าวตัลบิยะฮฺ (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์และมุสลิม)

และท่านอิบนุ อุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ได้กล่าวว่า “การครองอิหฺรอมของชายนั้นได้แก่ศีรษะของเขา(คือ ห้ามปกปิดศีรษะ)และการครองอิหฺรอมของหญิงคือใบหน้าของหล่อน(คือห้ามปกปิดใบหน้า)” (รายงานโดย อัล-บัยฮะกีย์ ด้วยสายรายงานที่ดี)

4. ห้ามผู้ชายสวมใส่สิ่งที่ตัดเย็บเป็นรูปทรง หรือสวมคุ๊ฟ(ถุงเท้าหุ้มข้อทำมาจากหนังสัตว์) ดังที่ท่านอับดุลลอฮฺ อิบนุ อุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา รายงานว่า ได้มีชายผู้หนึ่งถามท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ถึงสิ่งที่ผู้ครองอิหฺรอมสามารถสวมใส่ได้ ท่านรอซูลตอบว่า “ผู้ที่ครองอิหฺรอมห้ามสวมเสื้อ โพกศีรษะ สวมเสื้อคลุม สวมกางเกง หรือสวมเสื้อผ้าที่พรมด้วยซ็อฟรอน(ชื่อของพืชชนิดหนึ่งที่สกัดเป็นน้ำหอมหรือเครื่องแป้ง)หรือสวมถุงเท้าหนัง ยกเว้นผู้ที่ไม่มีรองเท้าแตะ เขาก็จง

ตัดถุงเท้าหนังดังกล่าวให้ต่ำกว่าข้อเท้า" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

5. การใช้เครื่องหอม เพราะท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เคยสั่งให้ชายคนหนึ่งในรายงานของ ซ็อฟวาน อิบนุ ยะอฺลา อิบนุ คุมัยยะฮฺ ล้างเครื่องหอมออก (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ก็เคยกล่าวถึงชายที่ครองอิหฺรอมแล้วตกอูฐเสียชีวิตว่า "จงอย่าใช้เครื่องหอมในการจัดการศพของเขา" (บันทึกโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิมตามการรายงานของท่านอิบนุ อับบาส)

ส่วนบทหะดีษที่บันทึกโดยมุสลิม มีความว่า "จงอย่าทาเครื่องหอมบนตัวเขา"

และห้ามมิให้ผู้ที่ครองอิหฺรอมพรมน้ำหอมหรือสิ่งใดที่มีกลิ่นหอมลงบนร่างกาย หลังจากที่ครองอิหฺรอมเรียบร้อยแล้ว เนื่องจากหะดีษจาก อิบนุ อับบาส ที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น

6. การล่าสัตว์บก ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(95:)

ความว่า : โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงอย่าฆ่าสัตว์ล่าในขณะที่พวกเจ้ากำลังครองอิหฺรอมอยู่ [อัล-มาอิดะฮฺ โองการที่ 95]

และห้ามล่าถึงแม้จะไม่ฆ่าหรือทำให้เกิดบาดแผลก็ตามดังพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(๙๖:)

ความว่า : และได้ถูกห้ามแก่พวกเจ้าซึ่งสัตว์ล่าบนบกตราบใดที่พวกเจ้าครองอิหฺรอมอยู่ [อัล-มาอิดะฮฺ โองการที่ ๙๖]

7. กระทำการแต่งงาน (นิกาหฺ) โดยห้ามมิให้ผู้ที่ครองอิหฺรอมแต่งงานเป็นจ้าวบ่าวหรือแต่งให้ผู้อื่น จะด้วยการมอบอำนาจ หรือด้วยตัวแทนก็ตาม ซึ่งมีหลักฐานจากหะดีษซึ่งรายงานโดยท่านอุษมานเราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ จากท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวความว่า "ห้ามมิให้ผู้ที่ครองอิหฺรอมกระทำการแต่งงานหรือแต่งให้ผู้อื่นและห้ามการหมั้นหมาย" (บันทึกโดยมุสลิม)

8. การร่วมประเวณีกับหญิงทางอวัยวะเพศของนาง ดังดำรัสของอัลลอฮที่ว่า

(197:)

ความว่า : ดังนั้นผู้ใดที่ได้ตั้งมั่นทำหัจญ์ในเดือนเหล่านั้นแล้ว ก็ต้องไม่มีการสนองกำหนัด [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 197]

ท่านอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา กล่าวว่าในที่นี้หมายถึงการมีเพศสัมพันธ์ ดังหลักฐานจากคำดำรัสของพระองค์อัลลอฮฺที่ว่า

(187:)

คำว่า ( ) ในที่นี้ หมายถึง การมีเพศสัมพันธ์

๙. การร่วมหรือหลั่งโดยมิใช่ทางอวัยวะเพศหญิง อันเกิดจากอารมณ์ทางเพศ จากการจูบ จากการแตะเนื้อต้องตัว หรือการมองด้วยอารมณ์ทางเพศ ก็ต้องห้ามเช่นกัน เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นแนวทางอันจะนำไปสู่การร่วมเพศของผู้ที่ครองอิหฺรอม ดังนั้นสิ่งเหล่านี้จึงเป็นที่ต้องห้าม

สำหรับผู้หญิงก็เช่นเดียวกับผู้ชายในข้อห้ามเหล่านี้ แต่จะแตกต่างกันในสิ่งอื่นคือ สำหรับผู้หญิงการครองอิหฺรอมของพวกนางคือใบหน้าของนาง(ห้ามปกปิดใบหน้า) ดังนั้นจึงห้ามมิให้พวกนางปกปิดใบหน้าด้วยบุรกุอฺ(ลักษณะคล้ายหน้ากากใช้ปิดใบหน้า) หรือนิกอบฺ(ผ้าที่ใช้ปิดใบหน้า) หรือด้วยสิ่งอื่นๆและห้ามมิให้สวมถุงมือ

ดังหะดีษฺที่รายงานโดยท่านอิบนุ อุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา จากท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม (ส่วนหนึ่งจากหะดีษฺ) ความว่า "ห้ามมิให้หญิงที่ครองอิหฺรอมปกปิดใบหน้าและสวมถุงมือ" (บันทึกโดย อัล-บุคอรีย์)

และอีกรายงานหนึ่งจากท่าน อิบนุ อุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา เช่นกันว่า "การครองอิหฺรอมของหญิงคือใบหน้าของหล่อน" (บันทึกโดย อัล-บัยฮะกีย์ ด้วยสายรายงานที่ดี)

และตามรายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮา "ได้มีกลุ่มผู้ที่ขี่พาหนะเดินทางผ่านพวกเรา (เราในที่นี้หมายถึง กลุ่มผู้หญิงด้วยกัน) ซึ่งพวกเราในขณะนั้นอยู่กับท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ในลักษณะครองอิหฺรอม เมื่อกลุ่มดังกล่าวได้เข้ามาใกล้พวกเรา หญิงผู้หนึ่งในหมู่พวกเราได้ดึงผ้าปิดหน้าที่ยาวเลยทรวงอกของเธอลงมาจากศีรษะปิดใบหน้าของเธอ และเมื่อกลุ่มดังกล่าวได้ผ่านไป พวกเราจึงเปิดใบหน้าเช่นเดิม" (บันทึกโดยอบู ดาวูด, อิบนุ มาญะฮฺ และอะหฺมัด)

และห้ามสำหรับผู้หญิงในสิ่งที่ห้ามสำหรับผู้ชาย ในเรื่องการกำจัดขน การตัดเล็บ การล่าสัตว์และอื่นๆ เพราะผู้หญิงรวมเข้าในคำสั่งใช้โดยรวมเช่นกัน ยกเว้นการสวมสิ่งตัดเย็บ สวมถุงเท้า และการปกปิดศีรษะ ซึ่งไม่เป็นต้องห้ามสำหรับนาง

ข. รุก่นที่สอง : คือการหยุดพำนัก ณ ทุ่งอะเราะฟะฮฺ

ดังวจนะของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมที่มีความว่า "หัจญ์คืออะเราะฟะฮฺ (หมายถึงการพำนักที่อะเราะฟะฮฺเป็นเป้าหมายหลักของหัจญ์)" (บันทึกโดย อะหฺมัด, อบู ดาวูด, อัน-นะสาอีย์, อิบนุ มาญะฮฺ และอัต-ติรมีซีย์)

ค. รุก่นข้อที่สาม : การเฏาะวาฟ อิฟาเฏาะฮฺ

ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(29:)

ความว่า : และจงให้พวกเขาเฏาะวาฟรอบบ้านอันเก่าแก่(บัยตุลลอฮ) [อัล-หัจญ์ โองการที่ 29]

ง. รุก่นที่สี่ : การสะแอ

ดังมีหลักฐานจากวจนะของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ความว่า "จงทำการสะแอเถิด แท้จริงอัลลอฮฺได้กำหนดแก่พวกเจ้าซึ่งการสะแอ" (บันทึกโดย อะหฺมัด และอัล-บัยฮะกีย์)

หก : สิ่งวาญิบ(พึงจำเป็น)

ในการบำเพ็ญหัจญ์ มีเจ็ดประการคือ

1. การอิหฺรอม จากมีกอตที่ถูกกำหนด
2. หยุดพำนัก ณ ทุ่งอะเราะฟะฮฺ จนกระทั่งตะวันตกดิน สำหรับผู้ที่หยุดในกลางวัน
3. การค้างคืนที่มุซดะลิฟะฮฺ
4. การค้างคืนที่มีนาในค่ำคืนของวันตัชรีก (วันที่ 10 ถึง 13)
5. การขว้างเสาหิน
6. การโกนหรือตัดผม
7. การเฏาะวาฟ วิดาอ์(เฏาะวาฟอำลาก่อนการเดินทางกลับภูมิลำเนา)

เจ็ด : การประกอบพิธีหัจญ์

1. มีแบบฉบับสำหรับผู้ที่ต้องการประกอบพิธีหัจญ์ ให้อาบน้ำสุนัตซึ่งกระทำเช่นเดียวกับการอาบน้ำเนื่องจากญุนุบ ให้ใส่น้ำหอมตามร่างกาย ศีรษะ เครา และให้ใส่ผ้าสีขาวสองผืน เพื่อใช้ห่มและนุ่ง สำหรับสตรีให้สวมใส่เสื้อผ้าตามที่นางต้องการ โดยมีเงื่อนไขว่าต้องไม่เปิดเผยเครื่องประดับของนาง

2. เมื่อเดินทางถึงมีกอต(สถานที่เพื่อเนียตครองอิหฺรอม)ให้ละหมาดฟัรฎู หากว่าเวลานั้นอยู่ในช่วงฟัรฎู(สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ละหมาด) เพื่อเขาจะได้ทำการเนียตครองอิหฺรอมหลังจากละหมาดเสร็จ แต่ถ้าหากว่าเวลานั้นไม่ใช่เวลาละหมาดฟัรฎู ก็ให้ละหมาดสุนัต 2 ร็อกอะฮฺโดยเนียตว่าเป็นการละหมาดสุนัตวุฎูอฺ(ละหมาดเนื่องจากอาบน้ำละหมาด) และต้องไม่เนียตว่าเป็นการละหมาดครองอิหฺรอม เนื่องจากไม่มีหลักฐานยืนยันจากท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ว่า การละหมาดสุนัตเพื่อครองอิหฺรอมเป็นแบบอย่างของท่าน

3. เมื่อเสร็จจากการละหมาดแล้ว ให้เนียตเข้าสู่พิธีกรรม หากทำแบบตะมัตตุอฺให้กล่าวตัลบิยะฮฺว่า

คำอ่าน : **ลับบัยกัลป์ลอฮุมมะ อุมเราะตัน**

หากประกอบพิธีหัจญ์แบบอิฟรอดให้กล่าวว่า

คำอ่าน : **ลับบัยกัลป์ลอฮุมมะ หัจญัน**

หากประกอบพิธีหัจญ์แบบกิรอนให้กล่าวว่า

คำอ่าน : **ลับบัยกัลป์ลอฮุมมะ หัจญัน ฟี อุมเราะฮฺ**

ซึ่งผู้ชายให้กล่าวเสียงดัง ส่วนผู้หญิงให้กล่าวเสียงเบา และสุนัต (ส่งเสริม) ให้ทำการกล่าวตัลบิยะฮฺมากๆ

4. เมื่อถึงเมืองมักกะฮฺให้เริ่มเฏาะวาฟ(เวียนรอบกะอฺบะฮฺ) โดยเริ่มจากแนวหินดำ และให้วิหารกะอฺบะฮฺอยู่ทางด้านซ้ายของเขา หลังจากนั้นเมื่อครบรอบ ให้ทำการจูบหินดำหรือใช้มือขวาสัมผัสหินดำ ในกรณีที่สามารถทำได้และไม่มีการแออัดของผู้คน หากเกิดความลำบาก ให้ยกมือไปทางหินดำแทนพร้อมกล่าวตักบีรฺ "อัลลอฮุ อักบัรฺ" และให้กล่าวว่า

คำอ่าน : **อัลลอฮุมมะ อีมานัน บิกะ, วะตัศดีก็อน บิกิตาบิกะ วา วะฟาอัน บิ อะฮฺดิกะ, วัตติบาอัน ลิซุนนะติ นะบิยฺยิกะ ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม**

ความว่า : ข้าแต่อัลลอฮฺ ข้าพระองค์(เฏาะวาฟ) ด้วยความมีใจศรัทธาต่อพระองค์ และเชื่อในคัมภีร์ของพระองค์และยอมปฏิบัติตนตามสัญญาของพระองค์ อีกทั้งยังปฏิบัติตามแนวทางของศาสนทูตแห่งพระองค์ ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม

การเฏาะวาฟรอบกะอฺบะฮฺนั้นต้องกระทำเจ็ดรอบ และเมื่อผ่านรุกนุลยะมานี(มุมหนึ่งของวิหารกะอฺบะฮฺก่อนถึงตำแหน่งของหินดำ) ให้สัมผัสโดยไม่มีการจูบ (หากผู้คนไม่แออัด แต่หากผู้คนแออัดหรือเกิดความลำบากให้เขาละทิ้งโดยไม่ต้องกระทำการใดๆ)

สำหรับผู้ชายสุนัตให้เฏาะวาฟแบบร็อมลฺใน ๓ รอบแรก(คือการวิ่งเหยาะๆ)ในเฏาะวาฟกุดูม(เฏาะวาฟครั้งแรก)โดยมีรายงานจากท่านอิบนุ อุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ความว่า "เมื่อท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมทำการเฏาะวาฟครั้งแรก ท่านได้วิ่งเหยาะๆ สามรอบและเดินสี่รอบ" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์และมุสลิม)

และให้ทำการครองอิหฺรอมแบบสไบเฉียง ตามแบบอย่างของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม (คือ การห่มผ้าที่ใช้ห่มส่วนบนโดยให้ผ้าอยู่ใต้รักแร้ด้านขวาเพื่อเปิดไหล่ขวาและปิดไหล่ซ้ายเอาไว้) เนื่องจากมีหะดีษฺรายงานโดยอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ความว่า "ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมและบรรดาเศาะหาบะฮฺของท่านได้ห่มแบบสไบเฉียงและวิ่งเหยาะๆ สามรอบ"

การห่มแบบสไบเฉียงเป็นแบบฉบับเฉพาะในขณะที่ทำการเฏาะวาฟเท่านั้น จึงไม่มีแบบฉบับให้ห่มแบบสไบเฉียงก่อนหรือหลังการเฏาะวาฟ

ให้ขอดุอาอฺในสิ่งที่ปรารถนาด้วยความนอบน้อมและใจที่แน่วแน่ขณะทำการเฏาะวาฟพร้อมให้กล่าวขณะเฏาะวาฟอยู่ระหว่าง รุกนุ้ล-ยะมานีย์กับหินดำว่า

(201:)

ความว่า : พระผู้อภิบาลของพระองค์ทรงประทานให้แก่เราซึ่งสิ่งที่ดีงามในโลกนี้และสิ่งที่ดีงามในโลกหน้าและโปรดปกป้องเราให้พ้นจากการลงโทษในไฟนรกด้วยเถิด [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 201]

ส่วนการอ่านดุอาอฺที่เจาะจงแน่นอนในแต่ละรอบนั้น ไม่ใช่แบบฉบับจากท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม แต่หากถือว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นอุตริกรรม(บิดอะฮฺ)

การเฏาะวาฟมีสามประเภท คือ

1. อิฟาเฎาะฮฺ(คือเฏาะวาฟ หนึ่งครั้งในวันที่สิบหรือหลังจากนั้น)
2. กุดูม (คือเฏาะวาฟขณะเดินทางถึงมักกะฮฺหรือในการทำอุมเราะฮฺ)
3. วะดาอ์(การเฏาะวาฟเพื่ออำลาก่อนเดินทางกลับภูมิลำเนา) ซึ่งเป็นวาญิบตามทัศนะนักวิชาการส่วนใหญ่

5. เมื่อเสร็จจากการเฏาะวาฟแล้วให้ละหมาดสุนัตสองร็อกอัตหลังมะกอมอิบรอฮีม แม้ว่าจะยืนละหมาดอยู่ไกลจากมะกอมอิบรอฮีมก็ตาม โดยในขณะละหมาดให้อ่าน สูเราะฮฺ อัล-กาฟิรูน ในร็อกอัตแรก

และให้อ่าน สูเราะฮฺ อัล-อิคลาศ ในร็อกอัตที่สอง ซึ่งสุนัตให้อ่านด้วยเสียงเบาทั้งสองร็อกอัต

6. จากนั้นให้ทำการสะแอ(การเดินระหว่างภูเขาเศาะฟากับมัรวะฮฺ)เจ็ดเที่ยว เริ่มจากภูเขาเศาะฟาและสิ้นสุดที่ภูเขามัรวะฮฺ เมื่อขึ้นภูเขาเศาะฟาให้กล่าวว่า

(158:)

ความว่า : แท้จริงภูเขาเศาะฟาและมัรวะฮฺนั้น เป็นหนึ่งจากเครื่องหมายของอัลลอฮฺดังนั้นผู้ใดประกอบพิธีหัจญ์หรืออุมเราะฮฺ ณ บัยตุลลอฮฺ ก็ไม่มีบาปใดๆแก่เขาที่จะเดินวนเวียนไปมา ณ ภูเขาทั้งสองนั้น และผู้ใดประกอบความดีโดยสมัครใจแล้วแน่นอนอัลลอฮฺนั้นผู้ทรงขอบใจและผู้ทรงรอบรู้ [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 158]

และกล่าวว่า

คำอ่าน : **อับดะอุ บิมา บะดะอัลลอฮุ บิฮฺ**

ความว่า : ข้าพเจ้าขอเริ่มด้วยสิ่งที่อัลลอฮฺทรงเริ่ม

และเมื่อถึงภูเขาเศาะฟา ให้หันสู่ทางกิบลัตพร้อมยกมือทั้ง 2 ข้างพร้อมกล่าวตักบีร และทำการสรรเสริญอัลลอฮฺแล้วกล่าวว่า

คำอ่าน : **อัลลอฮุ อักบัรฺ, อัลลอฮุ อักบัรฺ, อัลลอฮุ อักบัรฺ, ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮุ วะหฺดะฮู ลาชะรีกะละฮฺ, ละฮุลมุลกุ วะ ละฮุลหัมดุ, ยุหฺยี วะ ยุมีต, วะฮุวะ อะลา กุลลิชัยอิน เกาะดีรฺ, ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮุ วะหฺดะฮู ลา ชะรีกะละฮฺ, อันญะซะ วะหฺดะฮฺ, วะนะเศาะเราะ อับดะฮฺ , วะ ฮะซะมัล อะหฺซาบ วะฮฺดะฮฺ**

ความว่า : อัลลอฮฺทรงยิ่งใหญ่ อัลลอฮฺทรงยิ่งใหญ่ อัลลอฮฺทรงยิ่งใหญ่ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่คู่ควรต่อการสักการะอย่างแท้จริงนอกจากอัลลอฮฺ หามีภาคีใดๆกับพระองค์ไม่ อำนาจปกครองและการสรรเสริญล้วนเป็นเอกสิทธิ์ของพระองค์ ผู้ทรงทำให้เป็นและทำให้ตาย อีกทั้งยังทรงเดชานุภาพเหนือทุกสรรพสิ่งทั้งปวง ไม่มีพระเจ้าอื่นใดควรต้องเคารพสักการะนอกจากพระองค์เพียงองค์เดียว

จากนั้นจึงทำการขอดุอาอฺตามใจปรารถนา ที่เป็นสิ่งที่ดีในโลกนี้และโลกหน้า โดยอ่านคำกล่าวข้างต้นสามครั้งด้วยกันระหว่างการขอดุอาอฺของเขา

หลังจากนั้นจึงลงจากภูเขาเศาะฟาสู่ภูเขามัรวะฮฺ โดยมีสุนัตสำหรับผู้ชายให้วิ่งระหว่างสัญลักษณ์สีเขียว หากมีความสามารถและไม่สร้างความเดือดร้อนแก่คนรอบข้าง เมื่อถึงภูเขามัรวะฮฺให้หันไปทาง

กิบละฮฺพร้อมยกมือขอดุอาอฺ และกล่าวเช่นเดียวกันกับการกล่าวที่ภูเขาเศาะฟา

หากมีความประสงค์ที่จะขอดุอาอฺขณะสะแอให้กล่าวว่า

คำอ่าน : **ร็อบบิฆฺฟิรฺ วัรหัม, อินนะกะ อันตัล อะอัซซุลอักร็อม**

ความว่า : ข้าแด่พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงอภัยโทษและทรงเมตตาแก่ข้าพระองค์ด้วย แน่แท้พระองค์เป็นผู้ทรงเกรียงไกรและทรงเกียรติยิ่ง

เนื่องจากมีตัวหลักฐานยืนยันซึ่งรายงานมาจากท่านอิบนุ อุมัรฺ และท่านอิบนุ มัสอูด เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ในการกระทำดังกล่าว

การสะแอ สุนัตส่งเสริมให้มีน้ำละหมาด โดยไม่ใช่สิ่งจำเป็นซึ่งหากสะแอโดยไม่มีน้ำละหมาดก็ถือว่าสมบูรณ์เช่นเดียวกัน การสะแอของหญิงมีประจำเดือนก็ถือว่าใช้ได้เพราะการมีน้ำละหมาดมิใช่เงื่อนไขของการเดินสะแอ

7. เมื่อเสร็จจากการเดินสะแอ ให้ตัดผมทั่วศีรษะ หากทำหัจญ์แบบตะมัตตุอฺ ส่วนผู้หญิงให้ตัดออกยาวประมาณเท่าปลายนิ้ว และหากว่าทำหัจญ์แบบกิรอนหรืออิฟรอด ก็ให้อยู่ในชุดอิหฺรอมโดยไม่ต้องตัดผมจนกระทั่งเปลื้องอิหฺรอมในวันนะหฺริ(หรือวันอีด) หลังจากขว้างเสาหิน ญมรอตุ้ล อะเกาะบะฮฺ ณ ทุ่งมีนา ตามเงื่อนไขการประกอบพิธีหัจญ์

๘. ในวันที่ ๘ ซุลหิจญะฮฺ ซึ่งเรียกว่า วันตัรวิยะฮฺ. ผู้ประกอบพิธีหัจญ์แบบตะมัตตุอฺ ต้องครองอิหฺรอมเพื่อทำหัจญ์ในตอนสายจากที่พักของตนเอง ซึ่งในกรณีนี้รวมถึงชาวมักกะฮฺที่ต้องการประกอบพิธีหัจญ์ และขณะที่ครองอิหฺรอมให้ถือปฏิบัติตามที่เคยทำมาเช่นการอาบน้ำชำระกาย เป็นต้น ส่วนการไปมัสญิดหะร็อมเพื่อทำการครองอิหฺรอมไม่ใช่แบบฉบับจากท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เพราะการปฏิบัติแบบนี้ไม่มีรายงานจากท่านและท่านมิเคยสั่งใช้บรรดาเศาะหาบะฮฺให้ถือปฏิบัติ

มีรายงานจากท่านญาบิรฺ อิบนุ อับดุลลอฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ว่า ท่านนบีได้กล่าวแก่บรรดาเศาะหาบะฮฺความว่า “พวกท่านจงอยู่ในสภาพที่ปลดอิหฺรอมเถิด กระทั่งเมื่อถึงวันตัรวิยะฮฺ พวกท่านก็จงกล่าวตัลบิยะฮฺเพื่อบำเพ็ญหัจญ์” (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์และมุสลิม)

และจากการรายงานของท่านมุสลิม จากท่านญาบิรฺ เราะฎิยัล-ลอฮฺ อันฮุมา กล่าวว่า : ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้สั่งให้พวกเราทำการอิหฺรอมเมื่อกล่าวตัลบิยะฮฺ และเมื่อเรามุ่งสู่มีนา เราก็กล่าว ตัลบิยะฮฺที่อับเฏาะฮฺ(ชื่อสถานที่หนึ่ง)

ส่วนผู้ที่ทำหัจญ์ตะมัตตุอฺให้กล่าวตัลบิยะฮฺว่า

คำอ่าน : **ลับบัยกัลป์ลอฮุมมะ หัจญัน**

๙. ส่งเสริมให้ออกสู่มีนาและทำการละหมาดซุฮฺริ อัศริ มัฆริบ และอีชาอฺ แบบย่อ โดยไม่นำมารวมกัน และยังส่งเสริมให้ค้างคืนที่มีนา

ในคืนของวันอะเราะฟะฮฺด้วย เนื่องจากมีหะดีษฺที่รายงานจากท่านญาบิรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ซึ่งบันทึกโดยมุสลิม

10. เดินทางสู่ทุ่งอะเราะฟะฮฺ ในยามตะวันทอแสงของวันที่ ๙ ซุลหิจญะฮฺ โดยส่งเสริม(สุนัต)ให้ลงพักที่มัสญิดนะมิเราะฮฺ ณ ทุ่งอะเราะฟะฮฺ จนกระทั่งตะวันคล้อยหากเกิดความสะดวกในการปฏิบัติ เนื่องจากเป็นการปฏิบัติของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม หากไม่เกิดความสะดวกก็ให้หยุดพัก ณ ที่ใดก็ได้ในเขตอะเราะฟะฮฺ และเมื่อถึงเวลาละหมาดซุฮฺริให้ละหมาดซุฮฺริกับอัศริโดยรวมและย่อ จากนั้นให้ลงพักที่อะเราะฟะฮฺ และที่ดียิ่งในการพัก ให้เลือกตำแหน่งหลังภูเขาเราะฮฺมะฮฺ โดยเมื่อผินหน้าไปยังกิบละฮฺแล้ว มีภูเขาอยู่ในแนวเดียวกัน แต่ถ้าไม่สามารถทำได้ ก็ให้หันไปทางกิบละฮฺอย่างเดียว โดยไม่ต้องผินไปทางภูเขาเราะฮฺมะฮฺแต่อย่างใด

ส่งเสริมให้ใช้เวลาว่างขณะที่พำนัก ณ ทุ่งอะเราะฟะฮฺ ทำการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮฺ (ซิกรฺ) และคงความนอบน้อม อ่านกุรอานและขอดุอาอฺ โดยยกมือทั้งสองข้างขึ้น

มีรายงานจากท่านอุสามะฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ความว่า : “ฉันเคยอยู่กับท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมที่ทุ่งอะเราะฟะฮฺ โดยท่านได้ยกมือทั้งสองข้างขึ้นขอดุอาอฺ แล้วอูฐของท่านได้เอนตัวลงจนตะกร้อครอบปากของอูฐได้ตกลง ท่านจึงได้ใช้มือข้างหนึ่งลงหยิบตะกร้อครอบปากอูฐอันนั้น ในขณะที่มืออีกข้างหนึ่งยังยกขอดุอาอฺอยู่” (รายงานโดย อัน-นะสาอีย์)

และในอีกรายงานหนึ่งมีว่า : "ท่านยังคงยืนขอดุอาอฺ จนกระทั่งตะวันลับขอบฟ้าแล้วแสงตะวันลับหายไป"

การขอดุอาอฺในวันอะเราะฟะฮฺ ถือว่าประเสริฐกว่าการขอดุอาอฺใดๆ ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้กล่าวไว้ความว่า : "การขอดุอาอฺที่ดียิ่ง คือการขอดุอาอฺในวันอะเราะฟะฮฺ และคำกล่าวที่ดีที่สุดที่ฉันและบรรดานบีก่อนหน้าฉันได้อ่านมาก็คือ

คำอ่าน : **ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮุ วะหฺดะฮู ลาชะรีกะ ละฮฺ, ละฮุลมุลกุ วะ ละฮุลหัมดุ, ยุหฺยี วะ ยุมีต, วะฮุวะ อะลา กุลลิชัยอิน เกาะดีรฺ**

ความว่า : ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใดๆสำหรับพระองค์ กรรมสิทธิ์และการสรรเสริญเป็นเอกสิทธิ์ของพระองค์ และพระองค์ทรงเดชานุภาพเหนือสรรพสิ่งทั้งปวง" (รายงานโดย มุสลิม)

การแสดงออกถึงความยากไร้ ความปราถนา และขอที่พึ่งพิงกับอัลลอฮฺเป็นสิ่งที่จำเป็นสมควรปฏิบัติ และจะต้องไม่ปล่อยให้โอกาสอันยิ่งใหญ่นี้ผ่านไปอย่างไร้ความหมาย

ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้กล่าวไว้ความว่า : "ไม่มีวันใดอีกแล้ว ที่อัลลอฮฺจะทรงปลดปล่อยบ่าวของพระองค์จากไฟนรก มากไปกว่าวันอะเราะฟะฮฺ และแน่แท้อัลลอฮฺจะเสด็จใกล้เข้ามา

แล้วบรรดามะลาอิกะฮฺ จะนำพวกเขามาเข้าเฝ้าแล้วพระองค์ได้ตรัสว่า พวกเขา(ปวงบ่าวของข้า)ต้องการอะไร?...” (รายงานโดยมุสลิม)

การวุกูฟที่อะเราะฟะฮฺ เป็นรุก่นของการทำหัจญ์ และจำเป็นจะต้องวุกูฟจนกระทั่งตะวันลับขอบฟ้า โดยผู้ประกอบพิธีหัจญ์จะต้องให้ความสำคัญกับเขตของทุ่งอะเราะฟะฮฺ เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากมีผู้ประกอบพิธีหัจญ์จำนวนมากละเลยกับเขตของทุ่งอะเราะฟะฮฺ จนเป็นเหตุให้พวกเขาหยุดพักนอกเขตอะเราะฟะฮฺ ซึ่งเป็นเหตุให้การบำเพ็ญหัจญ์ขาดตกบกพร่องไม่สมบูรณ์

11. เมื่อตะวันลับขอบฟ้าให้เดินสู่มุซดะลิฟะฮฺด้วยความสงบเสงี่ยมและนอบน้อม ดังที่ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวไว้ความว่า “ผู้คนทั้งหลาย สงบเสงี่ยมเข้าไว้ สงบเสงี่ยบเข้าไว้” (รายงานโดย มุสลิม)

เมื่อถึงมุซดะลิฟะฮฺแล้วให้ละหมาดมัฆริบและอีชาอฺที่นั้น โดยละหมาดมัฆริบ 3 ร็อกอัต และอีชาอฺ 2 ร็อกอัต รวมกันในเวลาอีชาอฺ (ญัมอ์ ตะคีรฺ)

และแนวทางสำหรับผู้ประกอบพิธีหัจญ์นั้น เขาจะต้องไม่ละหมาดมัฆริบและอีชาอฺที่ใด นอกจากที่มุซดะลิฟะฮฺ เพื่อเป็นการปฏิบัติตามท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เว้นแต่เมื่อเขากลัวว่าเวลาอีชาอฺใกล้จะหมด ก็ให้เขาละหมาดมัฆริบและอีชาอฺที่ใดก็ได้

ให้ค้างคืนที่มุซดะลิฟะฮฺ โดยไม่ต้องตื่นขึ้นมาเพื่อทำการละหมาดใดๆ หรือทำอิบาดะฮฺในตอนกลางคืน เพราะท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ไม่เคยปฏิบัติ ดังมีรายงานจากท่านญาบิรฺ

อิบนุ อับดุลลอฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ความว่า "แท้จริงท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เมื่อมาถึงมุซดะลิฟะฮฺ ท่านก็ได้ละหมาดที่นั่นทั้งเวลามัฆริบและอีชาอฺด้วยอาซานเพียงครั้งเดียวและอิกอมะฮฺสองครั้ง โดยที่ท่านมิได้กล่าวตัสบีหฺใดๆ ระหว่างละหมาดทั้งสอง หลังจากนั้นท่านได้ล้มตัวลงนอนจนกระทั่งรุ่งอรุณ" (รายงานโดย มุสลิม)

ในกรณีของผู้ที่มีอุปสรรคหรือผู้ที่มีร่างกายอ่อนแอนั้นอนุญาตให้ออกจากมุซดะลิฟะฮฺเข้าสู่มีนาหลังจากเที่ยงคืนเพื่อขว้างเสาหิน (ญัมเราะตุลอะเกาะบะฮฺ)

ส่วนผู้ที่ร่างกายแข็งแรงและมิใช่ผู้คอยดูแลคนอ่อนแอ เขาจะต้องอยู่ที่มุซดะลิฟะฮฺจนรุ่งอรุณ และการที่มีผู้คนจำนวนมากแข่งกันไปขว้างเสาหินตั้งแต่ช่วงหัวค่ำเพื่อต้องการพักผ่อนถือเป็นการขัดกับทางนำของท่านรอซูลศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม

เมื่อผู้ประกอบพิธีหัจญ์ละหมาดซุบฮิที่มุซดะลิฟะฮฺแล้ว ให้เขาไปหยุดยืนอยู่บริเวณ อัลมัชอะริ้ลหะรอม(มัสญิด ณ มุซดะลิฟะฮฺ) แล้วผินหน้าไปทางกิบละฮฺพร้อมยกมือขอดุอาอฺต่ออัลลอฮฺให้มากๆ จนกระทั่งใกล้เวลาตะวันขึ้นหรือเป็นที่ใดก็ได้ของมุซดะลิฟะฮฺที่เขาได้หยุดพำนัก ดังคำกล่าวของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ที่มีความว่า "ฉันได้หยุดพักอยู่ที่นี่ และทั้งหมดนั้น(มุซดะลิฟะฮฺ)ล้วนเป็นที่พำนัก" (รายงานโดย มุสลิม)

12. จากนั้น ผู้ประกอบพิธีหัจญ์จะต้องกลับสู่มีนา ก่อนตะวันขึ้นของวันนะหฺริ (วันที่ 10 ซุลหิจญะฮฺ) เพื่อขว้างเสาหิน ที่เรียกว่า (ญัมเราะตุลอะเกาะบะฮฺ) คือเสาหินหน้าเดียว ซึ่งอยู่ใกล้กับมักกะฮฺกว่า

ต้นอื่นๆ ด้วยลูกหิน 7 ลูก ซึ่งแต่ละลูกให้มีขนาดใหญ่กว่าเมล็ดถั่วเล็กน้อย(ประมาณเม็ดอินทผาลัม)

นักวิชาการได้มีมติเอกฉันท์ว่า อนุญาตให้ขว้างเสาหินทางด้านใดก็ได้แต่ที่ดีที่สุดคือให้กะอฺบะฮฺอยู่ทางซ้ายมือของเขาและมีนาอยู่ทางด้านขวา ดังได้มีรายงานจากท่านอิบนุ มัสอูด เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ความว่า : แท้จริงเมื่อท่านได้ขว้างเสาหินจนถึงเสาหินต้นใหญ่(เสาหน้าเดียว)ท่านก็ได้ให้บัยตุลลอฮฺอยู่ทางด้านซ้ายและให้มีนาอยู่ทางด้านขวา แล้วขว้างเสาหินด้วยก้อนหิน 7 ก้อน (หลังจากนั้นจึงกล่าวว่า) แบบเดียวกันนี้แหละที่ผู้ซึ่ง สูเราะฮฺ อัล-บะเกาะเราะฮฺถูกประทานให้แก่เขาเคยขว้างเสาหิน (หมายถึงท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม) (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

ไม่อนุญาตให้ใช้ก้อนหินก้อนใหญ่หรือรองเท้าเพื่อขว้างเสาหิน

ผู้ที่ประกอบพิธีหัจญ์จะหยุดการกล่าวตัลบิยะฮฺเมื่อเขาขว้างเสาหิน(ญัมเราะตุลอะเกาะบะฮฺ)

ตามแบบฉบับของท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ให้ทำการขว้างเสาหินเป็นลำดับแรก จากนั้นให้เชือดสัตว์ หากทำหัจญ์แบบตะมัตตุอฺหรือแบบกิรอน หลังจากนั้นให้โกนศีรษะ หรือตัดผมสำหรับชาย การโกนศีรษะประเสริฐที่สุด เพราะท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้ขอความเมตตาและการอภัยโทษจากอัลลอฮฺแก่ผู้โกนศีรษะถึงสามครั้ง และขอพรให้กับผู้ที่ตัดผมเพียงครั้งเดียว ซึ่งมีรายงานจากอัล-บุคอรีย์และมุสลิมในการอ้างอิงถึงเรื่องนี้

หลังจากนั้นให้ไปยังบัยตุลลอฮฺเพื่อทำการเฏาะวาฟอิฟาเฎาะฮฺ การปฏิบัติตามกิจกรรมข้างต้นนี้เป็นแบบฉบับที่ท่านรอซูลเคยปฏิบัติ

ตามรายงานของท่านญาบิรฺ อิบนุ อับดุลลอฮฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ความว่า : ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ได้มาที่เสาหิน ซึ่งใกล้กับต้นไม้ (หมายถึงญัมเราะตุลอะเกาะบะฮฺ) แล้วท่านได้ขว้างเสาหินด้วยลูกหินเจ็ดลูก โดยท่านจะกล่าวตักบีรฺขณะจะขว้างลูกหินแต่ละก้อน ซึ่งมีขนาดเท่าลูกแก้ว ท่านได้ขว้างตรงกลางหลุม หลังจากนั้นท่านได้ไปที่เชือดสัตว์ แล้วท่านก็ได้เชือด จากนั้นท่านได้ขี่อูฐไปทำการเฏาะวาฟ อิฟาเฎาะฮฺ ที่บัยตุลลอฮฺ แล้วละหมาดซุฮริที่มักกะฮฺ" (รายงานโดย มุสลิม)

ส่วนผู้ใดสลับกิจกรรมทั้งสี่นี้ก็ถือว่าใช้ได้ เนื่องจากมีรายงานจากท่านอับดุลลอฮฺ อิบนุ อัมรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ในพิธีหัจญ์อำลา โดยเมื่อท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัมได้ยืนขึ้น ผู้คนก็ติดตามถามท่าน อับดุลลอฮฺ อิบนุ อัมรฺ กล่าวความว่า : ในวันนั้นไม่มีผู้ใดที่ถามท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม ถึงสิ่งใดที่ควรปฏิบัติก่อนหรือสิ่งใดควรปฏิบัติหลัง นอกจากท่านจะกล่าวว่า "ทำไปเถิด ไม่เป็นไร" (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ และมุสลิม)

เมื่อเฏาะวาฟเสร็จแล้ว ให้เดินสะแอหลังจากเฏาะวาฟ หากประกอบพิธีหัจญ์แบบตะมัตตุอฺ เพราะการเดินสะแอในครั้งแรก เป็นสะแอของอุมเราะฮฺ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการเดินสะแอของพิธีหัจญ์อีกครั้งหนึ่ง และหากว่าเป็นการประกอบพิธีหัจญ์แบบอิฟรอดหรือกิรอน ซึ่งได้เดินสะแอหลังจากเฏาะวาฟกุดูมไปแล้ว ก็ไม่ต้องมาทำสะแอใหม่อีก

ดังท่านญาบิรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา กล่าวความว่า : ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม และบรรดาเศาะหาบะฮฺของท่านมิได้ทำการเฏาะวาฟระหว่างภูเขาเศาะฟาและมัรวะฮฺ(หมายถึงสะแอ) นอกจาก

เพียงครั้งเดียวซึ่งเป็นเฏาะวาฟ(หมายถึงสะแอ) ในครั้งแรก(รายงานโดยมุสลิม)

13. วันตัชรีกทั้งสามวัน (คือ วันที่ 11, 12 และ 13 เดือนซุลหิจญะฮฺ) นั้น ถือว่าเป็นวันของการขว้างเสาหินสำหรับผู้ที่ยังคงพำนักที่มีนา ส่วนผู้ที่รีบกลับให้ขว้างเสาหินเพียงสองวัน คือวันที่ 11 และ 12 ดังพระดำรัสของอัลลอฮฺที่ว่า

(203:)

ความว่า : และพวกเจ้าจงกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮฺ ในบรรดาวันที่ถูกกำหนดไว้แล้ว(คือวันตัชรีก) สำหรับผู้ใดที่เร่งรีบในสองวัน ก็ไม่มีความผิดใดๆแก่เขา และหากผู้ใดรั้งรอไปอีก ก็ไม่มีความผิดใดๆแก่เขา สำหรับผู้ที่มีความยำเกรง [อัล-บะเกาะเราะฮฺ โองการที่ 203]

การขว้างเสาหินนั้นให้เริ่มขว้างจากต้นแรก (ญัมเราะตุลซุฆฺรอ) คือเสาต้นที่อยู่ใกล้มัสญิด ค็อยฟฺ ด้วยลูกหินเจ็ดก้อน จากนั้นให้ขว้างเสาหินต้นกลาง ด้วยลูกหินเจ็ดก้อน หลังจากนั้น ให้ขว้างเสาหิน (ญัมเราะตุลอะเกาะบะฮฺ) ด้วยลูกหินเจ็ดลูก พร้อมกล่าวตักบีรฺในการขว้างลูกหินทุกลูก ซึ่งตามแบบฉบับของท่านรอซูลนั้น ให้หยุดยืนหลังจากขว้างเสาต้นแรกแล้วผินหน้าสู่กิบละฮฺ โดยให้เสาต้นแรกอยู่ในตำแหน่งซ้ายมือของเขา แล้วทำการขอดุอาอฺนานๆ ส่วนต้นที่สองก็เช่นกันให้ยืนหลังจากที่ขว้างเสาต้นนี้แล้ว โดยผินหน้าสู่กิบละฮฺ และให้

เสาต้นที่สองอยู่ในตำแหน่งขวามือของเขาและให้ขอดุอาอฺนานๆ ส่วน ญัมเราะตุลอะเกาะบะฮฺ ไม่ต้องหยุดยืนเพื่อกล่าวหรือขอดุอาอฺใดๆ ทั้งสิ้น

เวลาของการขว้างเสาหินในวันตัชรีกนั้น จะเริ่มหลังจากตะวันคล้อยตามรายงานจากท่านอิบนุ อุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ความว่า : เราได้คอยเวลา ซึ่งเมื่อตะวันคล้อย เราจึงขว้างเสาหิน (รายงานโดย อัล-บุคอรีย์)

นักวิชาการมีมติเป็นเอกฉันท์แล้วว่า เวลาสุดท้ายของการขว้างเสาหินในวันตัชรีกนั้นคือ ตอนตะวันลับฟ้าของวันที่ 13 ซุลหิจญะฮฺ โดยหากตะวันลับฟ้าในวันดังกล่าวไปแล้วและมีผู้ที่ยังมิได้ขว้างเสาหินก็ไม่จำเป็นต้องขว้างเสาหินแล้ว แต่จำเป็นแก่เขาต้องเสียดัม(เชือดแพะ)

14. ต้องข้างคืนที่มีนาในวันตัชรีก คือ (วันที่ 10, 11 และ 12) ซึ่งหากตะวันลับขอบฟ้าในวันที่ 12 แล้วยังมิได้ออกจากมีนา จำเป็นต้องค้างคืนที่มีนาอีกหนึ่งคืน และขว้างเสาหินทั้งสามต้นในวันที่ 13 อีกเช่นกัน

15. เมื่อผู้ประกอบพิธีหัจญ์ต้องการออกจากมักกะฮฺ เพื่อกลับภูมิลำเนา จะต้องทำการเฏาะวาฟ วะดาอฺ (เฏาะวาฟอำลา) ก่อน เนื่องจากการเฏาะวาฟวะดาอฺ นั้นเป็นวาญิบของพิธีหัจญ์ตามทัศนะของนักวิชาการส่วนใหญ่ ยกเว้นหญิงที่มีประจำเดือน มีคำบอกเล่าจากท่านอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุมา ว่า ท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม กล่าวความว่า “คนหนึ่งคนใดอย่าพึ่งแยกย้ายไปไหน จนกว่าสัญญาของเขาจะสิ้นสุดที่บัยตุลลอฮฺ (หมายถึงการเฏาะวาฟวะดาอฺ)”

และมีรายงานหนึ่งได้กล่าวเสริมมีใจความว่า "เว้นแต่จะผ่อนปรนให้กับสตรีที่มีประจำเดือน(ไม่ต้องเฏาะวาฟวะดาอฺ)" (รายงานโดยอิมาม มาลิก)

มีนักวิชาการจำนวนมากได้ให้ความเห็นว่า ผู้ที่เฏาะวาฟอิฟาเฎาะฮฺ (เฏาะวาฟหัจญ์) ล่าช้าจนถึงเวลาเดินทางกลับ การเฏาะวาฟอิฟาเฎาะฮฺในขณะนั้นเพียงพอแล้ว โดยเขาไม่ต้องเฏาะวาฟวะดาอฺอีก

16. ผู้ที่จะเดินทางกลับภูมิลำเนาส่งเสริมให้กล่าวสิ่งที่ท่านอิมาม อัล-บุคอรีย์ได้บันทึกเอาไว้ ตามรายงานจากท่าน อิบนุ อุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮฺ อันฮุ ความว่า : แท้จริงท่านรอซูล ศ็อลลัลลอฮฺ อะลัยฮิ วะสัลลัม เมื่อท่านเสร็จสิ้นจากสงคราม หรือการประกอบพิธีหัจญ์ หรืออุมเราะฮฺ ท่านจะกล่าวตักบีรฺบนเนินดินที่สูง จากนั้นท่านจึงกล่าวว่า

คำอ่าน : **ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮุ วะหฺดะฮฺ ลาชะรีกะละฮฺ ละฮุลมุลกุ วาละฮุลหัมดุ วะฮุวา อะลากุลลิชัยอิน กอดีรฺ, อายิบูน ตาอีบูน อาบิดูน ลีร๊อบบีนาหามิดูน, เศาะดะก็อลลอฮุวะหฺดะฮฺ วะนะเศาะรออับดะฮฺ วะฮะซะมัล อะหฺซาบะ วะหฺดะฮฺ**

ความหมาย : ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺเพียงพระองค์เดียว โดยไม่มีภาคีใดๆ สำหรับพระองค์ ทรงครองอำนาจและสิทธิแห่งมวลการสรรเสริญ และทรงปรีชาสามารถเหนือทุกสรรพสิ่ง เราได้กลับตัว ได้วอนขอลุแก่โทษ ได้เคารพอิบาดะฮฺพระผู้อภิบาลแห่งเรา อัลลอฮฺทรงสัจจริงในสัญญาแห่งพระองค์ ทรงช่วยเหลือบ่าวของพระองค์ และทรงกำราบเหล่ากองทัพทั้งหลายด้วยพระองค์เพียงผู้เดียว

*****